

Dromen, durven, doen!

Een reisverslag

Dromen, durven, doen!

Toeval als routeplanner

Soms gebeuren bepaalde dingen in ons leven 'toevallig'. Maar is dat wel toeval? En zo niet, wat is het dan wel? Wie of wat laat dat/dit gebeuren? God? Het lot? Is het onze bestemming, het Grote Masterplan of toch allemaal willekeur? Zinvol toeval? Er zijn zelfs mensen die geloven onder meer dat je je eigen toekomst kunt creëren als je open staat voor wat er op je pad komt. 'Het hele universum zal werken aan de realisatie daarvan' zeggen ze. Als je eenmaal vriendjes bent met het mechanisme van het toeval staat ons veel moois te wachten. Er zal steeds vaker en sneller gebeuren wat jou op dat moment van pas komt. Je moet er niet aan voorbij gaan. Je hebt een bestemming en het 'toeval' helpt je mee die bestemming te bereiken. Hoe vaker toevalligheden je pad kruisen en hoe groter ze zijn, hoe bloter je bestemming ligt. Hoe meer je op de goede weg bent. Toeval herinnert je je aan je bestemming. Het is eigenlijk een soort routeplanner. Stel een verlanglijstje op met je wensen en breng dat naar buiten. Kijk dan goed om je heen. Naar de dingen die in je leven gebeuren. Zij weerspiegelen de plek waar je je bevindt. Op weg naar je bestemming. En als je dan denkt: 'dit kan geen toeval zijn.', sla toe!

© 2006 Bertus Ververs

Wat ik doe zal de wereld niet veranderen, maar misschien dat iemand er anders door gaat kijken. En heel misschien verandert zijn manier van leven wel een heel klein beetje. Dat zou al prachtig zijn!

Dag 1: zondag 30 april 2006

Iedereen heeft een klok, maar niemand heeft tijd.

Zondagochtend. Het is stil op 52°0'0 NB', 5°6'0 OL'. Aan de Korenmolen is het echter een drukte van jewelste. Op nummer 6 zit het huis vol. Mijn fiets (merk Multicycle) met trailer staat gepakt en gezakt midden in de kamer. Op tafel staat voor iedereen thee, koffie en afscheids(neger)zoenen. En een kaart met een oud pelgrimsgedicht met de onderstaande tekst:

Voor de reis wens ik je,
dat de weg je tegemoet komt,
de wind steeds in je rug is,
de zon je gezicht verwarmt,
en zachte buien je velden beregenen,
en dat God, tot ons weerzien,
je bewaart in de palm van Zijn hand.

Vijf voor negen gaat iedereen naar buiten. Het is bewolkt, maar droog.

Om 9.00 uur geeft Cees Labrie het startschot. Mijn wens waarmee ik al zolang rondloop gaat beginnen. Een lange reis maken. Helemaal alleen, waarbij ik het 'toeval' als routeplanner laat fungeren. En dat terwijl ik zeker niet geloof in het woord 'toeval'. Daar komt nog bij dat ik de eerste drie dagen niet alleen fiets. Fried Matton wil de eerst paar honderd kilometer dolgraag met mij mee fietsen. Dat kan natuurlijk altijd. Fried heeft speciaal een nieuwe fiets gekocht. Hij heeft hem nu vier dagen en heeft er ongeveer tachtig kilometer op gereden. Het is een transportfiets met witte banden, terugtraprem en drie versnellingen.

Het is heerlijk fietsweer. We rijden naar het Merwedekanaal en slaan rechtsaf richting het zuiden. Langs het kanaal worden we ingehaald door Anton Moerland. Hij had zich verslapen en was telaar bij ons vertrek. Hij fietst mee tot Hei- en Boeicop. Hier nemen we afscheid. Via Meerkerk, Leerbroek en Leerdam komen we bij Brakel. Hier moet de rivier de Waal worden overgestoken. Gelukkig is er een pontje dat ons naar de overkant wil brengen. Terwijl we staan te wachten worden we al direct ondervraagd door een bejaarde man op de fiets. Hij blijft Fried maar aan zijn mouw trekken om van alles te vragen. In ieder geval is hij zeer geïnteresseerd in de hoeveelheid versnellingen die Fried op zijn fiets heeft. Hij blijft het maar vragen. Ook begint hij over de oorlog te vertellen. Iets waar Fried helemaal geen raad mee weet. Ik ben in de tussentijd al druk in gesprek met vijf dames die onderweg zijn naar Slot Loevestein. Ze vinden het prachtig dat ik helemaal naar Santiago de Compostela ga fietsen en dat ik daar alle vrijheid voor krijg. Als we zijn overgezet en de pont afrijden wensen zij ons veel geluk en plezier.

We fietsen door het land van Maas en Waal. Bij Almkerk moeten we een stuk langs de snelweg fietsen. Voor de brug naar Raamsdonksveer drinken we in Restaurant 'De Steek van de Keizer' een kop thee/koffie. Het is net een huiskamer met een grote bar. Voor het raam zit een ouder echtpaar gezellig te kletsen en buiten alles in de gaten te houden. Op een gegeven moment komt een zekere Frans binnen. Hij eist onmiddellijk alle aandacht op. Ondanks dat het nog vroeg is, krijgt hij zodra hij op een barkruk zit een flesje bier. De vrouw van het bij het raam zittende echtpaar beschuldigt hem ervan de lantaarnpaal voor het café kort te hebben gereden. Het verweer van Frans bestaat uit een heel korte opmerking: 'het is op een dinsdag gebeurd. Dan is het café dicht en kom ik hier niet.' Om niet in deze discussie betrokken te geraken gaan we maar weer snel verder.

Via de brug steken we de Maas over. Op een bankje in het centrum op het plein voor de kerk van Raamsdonksveer eten we ons brood op. Zodra we zitten komt er al weer een man die zijn witte hondje uitlaat op ons af. Hij begint direct over de oorlog. En daar hebben wij helemaal niets mee. Het gaat nu zelfs over de rol van zijn vader in de Eerste Wereldoorlog. Zijn vader was hospik in het Belgische leger en de Duitsers bleven maar op hem schieten. Hij wordt steeds nijziger op die Duitsers. Waar gaat het in vredesnaam

over vragen wij ons af. Wij eten rustig door en als alles op is vertrekken we. Geen idee hoe lang die man daar nog heeft staan praten nadat wij weg waren. In ieder geval moet dat witte hondje blij zijn dat wij verder zijn gegaan. Die moet echt op knappen hebben gestaan. Raamsdonksveer uit komen is echt een wereldstad. We rijden een klein stukje verkeerd, maar al snel fietsen we richting Oosterhout. Hier komen we in een enorme regenbui terecht. Het stopt gewoon niet meer. Gelukkig kunnen we schuilen onder de luifel van een FIT-garage. Na een uur regent het nog. We hebben geen zin om nog langer te wachten. Regenpak aan en fietsen. Het hemelwater blijft gestaag naar beneden komen. Onderweg worden we nog belaagd door een auto met jongelui die waarschijnlijk vinden dat we te ver op de rijbaan fietsen. In de stromende regen rijden ze ons bijna van de weg af waarna ze met hoge snelheid doorrijden. Lachend zwaaien wij ze na.

Voor Breda is het gelukkig weer droog. We fietsen dwars door de binnenstad. Na her en der wat vragen rijden we aan de zuidkant van Breda de stad weer uit. Het Mastbos in. En hier is er opeens geen asfalt meer. We rijden de nodige kilometers over bospaden. Vol met kuilen en plassen. We rijden een paar keer verkeerd. Hier hebben ze geen ANWB-paddestoelen. De fietsen zien er niet uit als we bij Rijsbergen het bos uit komen. Bij een bankje langs de kant van de weg stoppen we om weer iets te eten. Fried heeft even een flauwte en moet 'tanken'. Eten, drinken en een half uurtje rusten doet wonderen. Al snel komen we het eerste bordje Zundert tegen. Het is niet ver meer naar Eric en Gerda Mulders. Ons eerste overnachtingadres. De lucht begint al weer te betrekken. Vlak voordat de hemelsluizen worden geopend komen we aan op de Voorste Schaapsdijk. Het is 16.45 uur. De eerste fietsdag zit erop.

Na de thee/koffie krijgt Fried van Max en Sam Mulders een rondleiding over de kwekerij. We eten heerlijke nasi. De pan gaat leeg. Ook heeft Gerda de Oudhollandse pielepap gemaakt. Fried moet er niets van hebben. Alle anderen lusten er wel pap van. Fried voetbalt nog wat met de jongens. Na de koffie gaan we rond 22.00 uur naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
30 april	Vianen	Zundert	98,750 km	98 km	5:33:58 uur	17,74 km/pu

Dag 2: maandag 1 mei 2006

Het leven is een gedurfd avontuur of niks.

Om ongeveer 7.30 uur zitten we aan een uitgebreid ontbijt. Ook maken we ons lunchpakket klaar voor vandaag. Rond 8.30 uur rijden we weg. In Zundert kopen we bij de plaatselijke supermarkt drinken voor onderweg. Bij de kerk met de prachtige naam 'De Poort van de Hemel' vragen we aan de koster om een stempel. Helaas heeft hij niet de sleutel van de kast van de pastoor. En die pastoor is er natuurlijk niet. De man heeft nog wel een heel verhaal over zijn vrouw die ernstig ziek is en dat hij binnenkort met zijn vrouw naar Lourdes vertrekt om te bidden. Hij vraagt mij voor haar een kaarsje te branden in Santiago de Compostela.

Het is intussen weer gaan regenen. Gelukkig niet al te hard. Eigenlijk regent het zo hard dat je net niet nat wordt. Via de oude snelweg Breda – Antwerpen fietsen we Wernhout en Wuustwezel voorbij met een straffe wind op de kop. Voor Brasschaat drinken we bij een Van der Valk-restaurant een kopje thee/koffie. Het plan was om in Brasschaat nog even bij Jean Marie Pfaff langs te fietsen. Het is intussen zo hard is gaan regenen dat de regenpakken aan moeten. Het wordt ook steeds kouder. We gaan door en niet naar die Belgische keeper zoeken. Langs de weg zien we een enorm bord staan met de mededeling dat er in Edith's club weer nieuwe meisjes zijn. We worden er niet warm van. We fietsen dwars door Merksem. Het wegdek is hier vreselijk. Overal kuilen en gaten. Door het ontwijken van al die gaten, begint Fried op een gegeven moment te slingeren met zijn fiets. Zo rijdt hij in het voorbijgaan nog even een paar autospiegels kort met zijn transportfiets.

Onder de luifel van het Sportpaleis van Antwerpen schuilen we even. Even droog staan. Gelijk maar iets eten en drinken. Dan maar weer door. Droog wordt het toch niet aan de lucht te zien. We komen achter het station van Antwerpen de stad binnen. We fietsen om de dierentuin heen. Het lijkt de voorjaarsklassieker Parijs-Roubaix wel met al die kasseien. Maar over de belangrijkste winkelstraat van de stad: de Meir, is het heerlijk fietsen. Prachtig plaveisel. We zetten de fietsen bij de ingang van de Onze Lieve Vrouwe Kathedraal. Direct staan er Japanners onze fietsen te fotograferen. Drijfnaat gaan we de kathedraal in. Binnen hangen we onze regenkleding een beetje achteraf te drogen. Op ons gemak bekijken we de enorme kathedraal. Fried is er nog nooit binnen geweest. Hij heeft dus ook nog nooit de enorme schilderijen van Rubens gezien. Ze zijn en blijven prachtig. We zoeken een kerkbank waar we even lekker kunnen zitten met uitzicht op de schilderijen. Zodra we onze tassen openen, staat er iemand met opgeheven vingertje naast ons met de mededeling dat het verboden is een maaltijd te nuttigen in de kathedraal. Als we een beetje zijn opgedroogd gaan we weer. In de winkel van de kathedraal koop ik nog wel even twee kruisjes voor op de fiets. Het zijn verkleinde replica's van de staf van paus Johannes Paulus II. Met een tie-wrap binden we ze op de fiets. Buiten regent het nog steeds.

Op de Grote Markt is een grote 1-mei-demonstratie aan de gang. Hier doen ze nog aan de Dag van de Arbeid. Het is een grote rode massa. Rode vlaggen, rode shirtjes en rode petjes. Alles is rood. Zelfs de pamfletten zijn rood. En dat in de stromende regen. Als we een voorbijganger die met een vaandel rond loopt vragen hoe we Antwerpen het beste kunnen verlaten richting Gent, roept hij dat hij geen tijd heeft omdat er een heel muziekkorps achter hem aan loopt. Met marsmuziek trekken ze voorbij. Een andere natgerogende Belg heeft alle tijd voor ons. Hij vertelt ons dat we naar de andere kant van de Schelde moeten. Hij legt alles precies uit. Het beste is om de voetgangerstunnel te nemen. Na een kwartiertje komt de man terug met de mededeling dat hij nog iets vergeten was te vertellen: 'als we de tunnel uitkomen, moeten we rechtdoor fietsen'. Door de regen fietsen we 300 meter naar de ingang van de tunnel. Die ligt op een pleintje. Twee enorme deuren gaan open als we de lift hebben geroepen. Er kunnen wel twintig fietsen in de lift. Beide kanten hebben een lift en twee houten roltrappen. We gaan 31 meter naar beneden. De Sint-Annatunnel is een voetgangers- en fietsertunnel. Deze 572 meter lange tunnel verbindt de stad met de linkeroever. Heerlijk om ruim een halve kilometer lekker te fietsen zonder dat je nat wordt. De 'buis' is ongeveer 3,50 meter breed en 3 meter hoog. Ik ben nu al zo vaak in Antwerpen geweest, maar van deze tunnel wist ik het bestaan niet. Als we de lift terug naar boven hebben genomen komen we weer in de stromende regen terecht. En inderdaad. We moeten 'de lange baan' op.

Van Zundert tot Merksem was het al een lange rechte weg. Deze is zeker zo recht en veel langer. Zwijndrecht, Beveren, Sint Niklaas en dan Lokeren. En het blijft maar regenen. In Lokeren houden we het voor gezien. We gaan een bed zoeken. Dat valt niet mee. Er blijken maar twee hotels in Lokeren te zijn. Omdat het 1 mei is, is alles dicht. In het centrum vinden we achter de kerk het familiehotel La Barakka. Het hotel dat gaat pas om 17.00 uur open en het is net half vier als we er drijfnaat aankomen. In café 'Bij den ezel' overbruggen we de tijd. Hier kunnen we al vast een beetje opdrogen. Om kwart voor vijf komt de eigenaar van het hotel ons halen en krijgen we een mooie kamer. De vrouw van de uitbater heeft wel een zeer diep uitgesneden truitje aan. Je kunt bij wijze van spreken van bovenaf zien wat de kleur van haar schaamhaar is. We mogen de fietsen in een garagebox zetten. Het is heerlijk om weer droge kleren aan te hebben. Onze kleren drogen we op de verwarming en op de vloer van de badkamer. Toch wel handig die vloerverwarming.

Op het plein in het centrum van Lokeren eten we een Turkse pizza. Ook hier hebben ze een soort Frans zoals in café 'de Steek van de Keizer'. Hij komt binnen met een grote sigaar in zijn mond. Hij gaat zitten en even later wordt hem een netgeopende fles witte

wijn en een glas gebracht. Buiten is het gelukkig droog geworden. We lopen nog wat rond in het uitgestorven Lokeren. Bij het politiebureau halen we een kaart om morgen snel de stad uit te komen. Om op onze kamer iets te lezen te hebben, halen we de nodige reclamefolders en twee huis-aan-huis-kranten uit een brievenbus van een legstaand pand.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
1 mei	Zundert	Lokeren	81,020 km	179 km	4:52:35 uur	16,61 km/pu

Dag 3: dinsdag 2 mei 2006

Vooruit wordt bepaald door welke kant je op kijkt.

De lucht is blauw als we uit het raam kijken. Fried heeft slecht geslapen. Hij heeft de halve nacht wakker gelegen. Waarschijnlijk zijn we te vroeg naar bed gegaan. Om 7.00 uur zitten we onder in de kelder van het hotel aan het ontbijt. Stokbrood met worst, kaas, zoet, ontbijtkoek, koffie, thee en jus d'orange. Als we betaald hebben, halen we onze spullen naar beneden en onze fietsen uit de garagebox. Opladen en wegwezen. Heerlijk om niet in de regen te fietsen.

De eerste stop is al na 20 kilometer: Gent. We fietsen via kleine straatjes met kasseien richting de torens die boven de huizen uitsteken. In het centrum zetten we onze fietsen tegen de St-Baafskathedraal. Allereerst bekijken we de kathedraal. Dan kopen we een kaartje om het beroemdste schilderij van Gent te bekijken. Het bekendste werk van de gebroeders Hubert en Jan van Eyck: Het Lam Gods. Het is genoemd naar het onderste middenpaneel, waar een lam vereerd lijkt te worden door groepen engelen, martelaren, profeten en apostelen. Het werk was een van de eerste, zo niet het eerste geschilderde altaarstuk in Noord- en West-Europa; tot dan toe waren dat vooral houtsneden. Het uit zijn hals bloedende lam is een symbool: het stelt Jezus voor die Zijn leven offert om de mensheid van zijn zonden te verlossen. Net als bij de kruisiging van Christus stromen allerlei lieden toe om het schouwspel te aanschouwen. Het bloed van het lam (= onschuld) vloeit in een wijnelk: dit maakt duidelijk waar de wijn die tijdens kerkdiensten gedronken wordt, symbool voor staat. De term Lam Gods komt ook voor in de bijbel, Joh. 1:29: Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende, en zeide: Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt! Verderop, in de Openbaring van Johannes, speelt het lam een centrale rol. De Latijnse term voor 'lam gods' is agnus dei. Het werk bestaat uit twaalf met olieverf beschilderde eikenhouten panelen. Wij zijn de eerste bezoekers die naar binnen mogen. Het is echt een heel speciaal schilderij. Vooral het gebruikte groen is prachtig. Het schilderij wordt bewaakt door een klein vrouwtje die ze waarschijnlijk in het verleden een keer heel hard op het hoofd hebben geslagen. Haar oren zitten namelijk ter hoogte van haar schouders. Ze loopt onrustig rond terwijl er nog niets te doen is. Gemiddeld komen er ongeveer 1.200 mensen per dag naar dit kunstwerk kijken. Het hele jaar door. Na tien minuten in alle rust het schilderij te hebben bekeken komt er een grote groep toeristen binnen stormen. Op een terrasje voor de kathedraal drinken we thee/koffie. Lekker in de zon. Hele volksstammen trekken nu de kathedraal in. Ze komen met bussen vol. Fried koopt in de boekhandel nog een kaart van België. Als we straks ieder een eigen kant op gaan, wil hij naar de kust fietsen. Hij heeft geen zin om teveel kilometers te maken.

In het centrum van een stad komen is niet al te moeilijk. Overal staan er bordjes 'centrum' en meestal staat de hoogste toren midden in de stad. De stad uit komen. Dat is andere koek. Dan zijn er alleen nog maar de borden 'andere richtingen'. En dat kan van alles zijn. Na wat zoeken vinden we dan toch de juiste uitvalsweg. We fietsen langs de spoorlijn richting Deinze. Natuurlijk kan ik het niet laten om aan zoveel mogelijk mensen de weg te vragen. Zelfs op een kaarsrechte weg zijn mensen bereid je te vertellen dat je rechtdoor moet. En dan geef ik ze af en toe ook nog een snoepje als dank. Fried lacht zich helemaal blauw.

Na Deinze komen we in Machelen aan de Leie. In de supermarkt halen broodjes en iets te drinken. Het Roger Raveel-museum is helaas dicht. De ernaast gelegen kerk is wel open. Van hieruit is ongeveer drie weken geleden de Nederlandse schrijver Gerard Reve begraven. De vloerbedekking en enorme televisieschermen zijn nog stille getuigen van deze gebeurtenis.

Na wat zoeken vinden we de begraafplaats buiten het dorp. Ze zijn er druk met het onderhoud. Met twee tractoren crossen ze over alle graven. Alles vermorzelend wat onder de maaimachines komt. Er is nog ruimte genoeg voor de komende jaren. De schrijver van 'De Avonden' ligt op een speciaal gedeelte van het kerkhof. Een enorme hoeveelheid verlepte bloemen en kransen, een simpel kruis met een foto en een in een plastic hoesje gestoken gedicht geven aan waar hij is begraven. De tekst van het gedicht is van Richard Minne.

Daar is in de wereld niets, mijn God,
dan de ruimten om ons,
dan de zingende oceanen,
dan de zonnen en 't gegons
der zwermen in den avond laat
daar is niets dan wat hol gepraat
en mijn verlangen dat vecht naar U.

De zon is gaan schijnen. Op de begraafplaats eten we –heerlijk liggend in het gras- ons brood op. Dan rijden we verder naar het zuiden. Mijn kompas werkt prima. We gebruiken de kaart van Fried niet. Waregem, Harelbeke en dan Kortrijk. Bij de Toeristeninformatie gaan we vragen waar we kunnen overnachten. Het probleem is dat ze afgelopen weekend zijn verhuisd. Niemand weet waar ze nu zitten. Iedereen stuurt ons naar het oude adres. Uiteindelijk weten we ze te vinden. Er is in Kortrijk geen camping. Wel een jeugdherberg. Die gaat pas om 17.00 uur open. Om de anderhalf uur te overbruggen zoeken we een bankje in het park. Lekker in de zon. Door het park moeten studenten rondjes lopen tijdens de gymles. Natuurlijk is er ook hier een aantal bij die vlak bij ons de bosjes in duiken en zodra ze weer langs komen gewoon achteraan aansluiten.

Op tijd melden wij ons bij jeugdherberg 'Groeninghe' aan de Passionistenlaan. We kunnen er zelfs een tweepersoonskamer met een stapelbed krijgen. De kamer ligt op de tweede verdieping. Als we onze spullen naar boven brengen, voelen we bij het traplopen alle spieren in onze bovenbenen. We gaan eerst maar eens even liggen. Onze fietsen mogen we in een oud lokaal zetten. Veilig achter slot en grendel. De jeugdherberg is een oude school die hoorde bij een klooster. Alles is super schoon en kraakhelder. De beheerster, Christine, en haar man runnen deze jeugdherberg al ruim 30 jaar.

Om 19.00 uur lopen we terug naar de binnenstad. Onderweg ontdek ik op een plein een paar kunstwerken van Stephan Balkenhol. Op de Grootte Markt eten we bij de PizzaHut. Na het eten zijn we weer een beetje mens. Toch wel vermoeiend dat fietsen. In de jeugdherberg drinken we nog wat samen met een Belgisch echtpaar. Zij zijn België rond aan het rijden op de fiets. Ze fietsen alleen in Nederlandstalig gebied. Rond 22.00 uur duiken we ons stapelbed in.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
2 mei	Lokeren	Kortrijk	80,260 km	260 km	4:51:34 uur	16,51 km/pu

Dag 4: woensdag 3 mei 2006

Geloof in wonderen.

We zijn weer vroeg wakker. Fried heeft weer slecht geslapen. Zou het komen omdat we zo vroeg naar bed zijn gegaan? Geen idee. Om 7.00 uur tuigen we onze fietsen op in het

lokaal. Om half acht kunnen we ontbijten. Tijdens het ontbijt komt een vrouw in paniek de zaal binnen rennen en een föhn in haar hand. Ze heeft zich verslapen en moet haar haar nog doen. Fried zegt tegen haar dat het niet uit maakt, het ziet er toch niet uit. Een half uurtje later zitten we op de fiets. Op de hoek van de straat nemen we afscheid van elkaar. Fried gaat naar het westen. In Koksijde aan de Belgische kust wacht zijn gezin op hem om een weekje vakantie te vieren. Ik ga richting het zuiden.

De straat die ik in rij, is net afgesloten. Er is een behoorlijk zwaar motorongeluk gebeurd. De motor heeft zich frontaal in een auto geboord. Van de politie mag ik erlangs fietsen. Via de N50 fiets ik langs de Belgisch-Franse grens richting Doornik. Het begint buiten de stad al een beetje heuvelachtig te worden. De zon schijnt en de lucht is blauw met prachtige witte wolken. Het fietst een stuk plezieriger zonder jas. Opeens ben ik Doornik kwijt op de borden langs de weg. Tja, dat krijg je als je Franstalig België binnen fietst. Doornik is Tournai geworden. Als ik de stad heb doorkruist, wordt het nog heuvelachtiger. Pasgeploegde akkers, weilanden en gele koolzaadvelden wisselen elkaar af. Om ongeveer 11.00 uur fiets ik La Douce France binnen. Er zijn ook gelijk geen Belgische auto's meer te zien. Alsof ze de grens niet over mogen. Ik bekijk de binnenstand van Saint Amand. De D169 rij ik helemaal af tot ik niet verder mag. Wegwerkzaamheden blokkeren alles. Ik moet of vijf kilometer omfietsen of 400 meter door het zand ploegen. Dan is de keus niet moeilijk. Het zand in. Af en toe helpen ze mij met mijn bagagetrailer. Na de wegwerkzaamheden is de hele weg voor mij alleen. Het fietst heerlijk. Onderweg roepen mensen regelmatig bij het voorbij fietsen keihard 'Bonne route'.

Bij Raismes merk je dat je weer in de buurt van een grote stad komt. Het verkeer wordt drukker en het wordt moeilijker om richting het zuiden te blijven fietsen. Het wordt weer puzzelen en veel vragen in Valenciennes. Ook hier komen mensen spontaan naar je toe en beginnen je van alles te vragen en te vertellen. Aan hulp geen gebrek. Bij La Sentinelle gaat het fout. Hier word ik de snelweg opgestuurd. Ik ga na 100 meter maar weer terug. Opnieuw vragen. Nu bij een tankstation. Ik moet toch echt de snelweg op. Na één kilometer moet er weer een fietspad zijn. De man loopt helemaal met mij mee waar ik de weg op moet. Voorzichtig rij ik met mijn fiets en trailer de snelweg op. Zo ver mogelijk op de vluchtstrook en inderdaad na nog geen kilometer kan ik gelukkig de snelweg af. Douchy les Mines en binnendoor langs Noyelles sur Selle, Avesness-le-Sec, Iwuy.

In Cambrai heb ik voldoende gefietst voor vandaag. Er is weer geen camping in de buurt. Op een enorm bord langs de weg wordt reclame gemaakt voor en door het plaatselijke Formule1-hotel. Ik erop af. Het blijkt aan de andere kant van de stad te zijn. Natuurlijk bij de afrit van de snelweg. Er zit gelukkig iemand bij de receptie. Ik mag mijn fiets met trailer niet binnenzetten. Maar de receptioniste weet een oplossing. Ik krijg een kamer op de begane grond. En..... drie meter touw. Ik kan mijn fiets onder mijn raam zetten en met behulp van het touw mijn fiets vastbinden aan de stoel in mijn kamer. Als ze dan proberen mijn fiets te stelen, valt mijn stoel om en kan ik in actie komen. Hoe inventief kan iemand zijn. Ik haal alles van mijn fiets en trailer af en schuif het via het raam naar binnen. In de buurt is geen eetgelegenheid. Gelukkig heb ik nog twee oude krentenbollen van zondag, een zak chips en een blikje Hoegaarden-witbier. De kamer heeft geen douche en wc. Die zijn op de gang. Omdat ik mijn shampoo ben vergeten, gebruik ik maar Dreet. Dat had ik meegenomen om te wassen en af te wassen. Het zal ook wel goed zijn voor mijn haar. Het schuimt in ieder geval als een gek. En verrassend genoeg prikt het niet in de ogen. De televisie op mijn kamer doet het niet. De dame van de receptie is ongeveer een kwartier bezig voordat ze ontdekt dat de stekker van de antenne er niet inzit. Ik ben nu vier dagen onderweg en de inhoud van mijn fietstassen ligt al voor een groot deel door elkaar. Je zoek je helemaal gek af en toe. Na wat schrijven en Tv-kijken ga ik om 21.00 uur onder zeil.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
3 mei	Kortrijk	Cambrai	103,090 km	363 km	5:53:14 uur	17,51 km/pu

Dag 5: donderdag 4 mei 2006

Kansen krijg je niet. Kansen heb je.

Ik ben zoals altijd weer gewoon om 06.00 uur wakker. Ik heb vannacht geen vreemde geluiden gehoord. Als ik door het raam naar buiten kijk, staat mijn fiets er nog. Na het ontbijt schuif ik al mijn bagage weer door het raam naar buiten. Om 08.00 uur fiets ik weer. Het lukt goed om Cambrai uit te komen. Ten zuiden van de stad sluit ik aan op het eerste deel van de Sint Jacobsroute die loopt van Haarlem naar Tours. Veel is er niet van te merken. Er staan hier echt nog geen verwijzingen naar het Spaanse Santiago de Compostela. Ik ga vrolijk verder met behulp van mijn kompas.

De eerstvolgende grote plaats is Saint Quentin. Rond het middaguur ben ik er. In de basiliek haal ik een stempel. Bij het Office de Tourisme krijg ik een fles water en een klein kaartje van de omgeving. Tussen de middag mag ik – tijdens de lunchpauze – internetten. In het begin gaat het tikken niet al te snel. Ze hebben hier in Frankrijk wel dezelfde toetsenborden alleen zitten de letters op een andere plek. Ik lees al mijn mail en stuur aan iedereen een kort verslag over mijn reis tot nu toe. Als ik terugkom bij mijn fiets zit er een lokale zwerver wel heel dicht bij mijn bagage te eten. Ik wens hem smakelijk eten, stap op en fiets Saint Quentin uit. Via Dallon, Fontaine les Clercs en Saint Simon kom ik in Cugny. De zon staat als een gele schijf aan de blauwe hemel. Onderweg koop ik in een Pharmacy een tube zonnebrand. Dat is eigenlijk al te laat want ik ben zo rood als een kreeft. Voordat ik er erg in heb, staat er al weer zeventig kilometer op mijn teller. Heuvel op, heuvel af. Er komt geen eind aan. En allemaal koolzaadvelden. Een gele golvende zee. Ben je boven, dan moet je gelijk weer naar beneden. Ben je beneden, dan moet je gelijk weer naar boven. Het is of 40 of 13 kilometer per uur. Als het te steil is, stap ik echt af om het laatste stukje te lopen.

In Berlancourt zou een camping moeten zijn. Een kleintje. Mooi niet. In het café weten ze ook niets af van het bestaan van een camping. Langs de kant van de weg staat een bord met chambre d'hotels. Ik erop af. Het is maar drie kilometer om. Het blijkt een kasteel te zijn. Er is niemand aanwezig. Een van de bewoners van het dorp weet ook niet wanneer ze terugkomen. Hij weet wel dat het duur is om er te overnachten. Ik ga maar weer terug naar de doorgaande weg. Onderweg kom ik een Nederlands gezin tegen. Ze hebben een gîte gehuurd voor een week. Ze willen van alles voor mij doen, maar een overnachtingadres weten ze niet. Na een kop thee ga ik weer verder.

Ik moet echt helemaal door naar Noyon. De route naar deze stad loopt dwars door een militair oefenterrein. Het fietst heerlijk. Noyon. Het eerste hotel 'Le Cedre' zit vol. Van de receptioniste krijg ik een paar zuurtjes. Voor onderweg. Het tweede hotel 'Le Saint Eloi' is ook al vol. Er blijkt een congres in Noyon te zijn. En er zijn niet echt veel hotels meer. Eigenlijk geen. Maar een voorbijganger weet nog wel een adresje is. Het is wel geen super hotel, maar je kunt er overnachten. Het is anderhalve kilometer buiten Noyon en niet zo duur. Ik fiets er maar direct naar toe.

Tijdens het fietsen schiet opeens mijn ketting eraf. Voordat ik gestopt ben, ligt hij al 30 meter achter mij op het wegdek. Ik loop de laatste 937 meter naar het hotel. Hotel-Bar 'Le Bon Pecheur'. En ze hebben een kamer vrij. Mijn fiets mag ik op het kleine binnenplaatsje neerzetten. De hoteleigenaar vertelt mij dat er aan de andere kant van Noyon een fietsenmaker is. Morgenochtend gaat de winkel om 09.00 uur open. Gelukkig. Dan kan ik morgenochtend gelukkig gewoon verder. Na het douchen loop ik terug naar de binnenstad om er iets te gaan eten. Ik kom uit bij een kebabrestaurant. Je krijgt zoveel eten op mijn bord dat zelfs ik het niet op kan. Het smaakt heerlijk met een groot glas witbier. Rustig wandel ik terug naar het hotel. In de hal staan nu ook twee herenfietsen. Eentje heeft een plastic tasje uit De Meern tussen de snelbinders zitten. De

eigenaren zie ik nergens. Ik ga weer op tijd naar bed. Het is erg onrustig in het hotel. Veel lawaai.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
4 mei	Cambrai	Noyon	102,250 km	465 km	6:23:03 uur	16,01 km/pu

Dag 6: vrijdag 5 mei 2006

Alles is mooi, maar niet iedereen ziet het.

Om 07.00 uur zit ik aan het ontbijt. Een stuk stokbrood met een bakje abrikozenjan en een enorme kop thee. Daar wordt duidelijk waarom er gisterenavond zoveel lawaai in het hotel was. Het zijn ongeveer twintig militairen die gisteren op de kazerne zijn bevorderd. Ze brengen voor het ontbijt hun keurig opgevouwen gala-uniformen naar de auto's. Zelfs tijdens het ontbijt zijn ze nog uitgelaten. Er gaan een gejuich op als twee prostituees naar beneden komen en aan de bar gaan zitten. Na het ontbijt loop ik met mijn bepakte fiets op mijn gemak naar de fietsenmaker. Het is een klein uurtje lopen. Op de stoep van de winkel wacht ik –genietend van de ochtendzon- tot de winkel open gaat. Vlak voor openingstijd komen er twee motoren aangescheurd die voor de winkel stoppen. De eigenaren. Ik word onmiddellijk geholpen. Wat een service. Voor 30 euro heb ik een nieuwe ketting en is heel mijn fiets nog een keer helemaal nagekeken. Hier en daar een druppeltje olie en ik mag weer vertrekken.

De fietsenwinkel ligt aan de uitvalsweg die ik moet hebben, dus rij ik zo Noyon uit. Richting Ribecourt en Thourotte. Dit is één groot akkerbouwgebied. Graan-, aardappel- en maïsvelden in spé. Zo ver het oog reikt. Het is een kaal land. Geen heggen, struiken of bomen langs de wegen. Naarmate ik dichterbij Compiègne kom wordt het bosrijker. Dit is de streek van de gepofte kastanjes. In Compiègne stop ik. Het centrum is net een mierennest. Overal auto's. Staan ze niet overal geparkeerd dan rijden ze wel kriskras door elkaar. Als ik de Saint Jacques Kathedraal binnen loop is er net een begrafenis aan de gang. Rustig ga ik in een van de banken zitten tot het einde van de dienst. Een Franse uitvaartdienst maak je niet elke dag mee. Als ze met de overledene de kathedraal hebben verlaten vraag ik aan de kosteres die alle kaarsen aan het uitblazen is een stempel voor mijn Credential. Ik moet naar het kerkelijk bureau aan de andere kant van het kerkplein. Daar zet ik mijn fiets voor de deur en bel aan. Hartelijk word ik welkom geheten en uitgenodigd binnen te komen. De man en vrouw van het secretariaat hebben allebei heel veel verschillende stempels op hun bureaus staan. Ze weten alleen niet welke ze moeten gebruiken. Ik laat ze maar allemaal in mijn dagboek zetten en de mooiste op mijn Credential.

Van Compiègne rij ik naar Verberie, een prachtig oud Frans dorpje. Bij de plaatselijke 'boulangerie' koop ik een lekker warm pizza-stokbroodje en natuurlijk een aardbeiengebakje. Voor de winkel geniet ik van mijn lunch. Aan de overkant van de straat staat het eerste bord met als aanduiding welke kant je op moet richting Parijs. Bij het verlaten van het dorp is het direct weer klimmen geblazen. In een van de vele haarspeldbochten fiets ik –na wat schakelen- opeens weer in het luchtledige. Ooohhhhhh, niet weer een gebroken ketting. Gelukkig, is hij er alleen maar afgelopen. In een van de bochten leg ik mijn fiets op de vangrail en lukt het met wat moeite de ketting er weer op te leggen. Voor alle zekerheid loop ik maar naar de top. Ik wil niet het risico lopen dat ik hem er direct weer aftrap. Eenmaal boven gaan we het weer proberen. De eerste paar keer schakelen gaat gepaard met veel herrie. Maar het gaat goed. Hij blijft er gelukkig op zitten. Een vreemde tik blijf je nog wel horen. Ik heb geen idee waar die vandaan komt.

Op naar Senlis, een historisch provinciestadje boven op een heuvel omgeven door een Romeinse muur. Veel bochtige straatjes met hobbelige kinderkopjes. Buiten de stad is er gelukkig weer asfalt. Het is nog tien kilometer naar het bekende Chantilly. Hier staat een

enorm kasteel. Het hele jaar door is het hier een komen en gaan van bruidsparen. Ook vandaag rijden enorme limousines af en aan. Overal in, rond en bij het kasteel worden de bruidsparen en de erbij behorende gezelschappen vereeuwigd. Ze komen van over de hele wereld. Dat je wel de nodige euro's moet bezitten om hier te trouwen blijkt alleen al uit de prijzen van de hotelkamers. Onder de 110 euro is hier geen hotelkamer te vinden. Deze omgeving is ook zeer in trek bij golfliedhebbers en aanhangers van de hippische sport. Ik zoek hier maar geen bed. De volgende plaats is Gouvieux. Het is hier nog exclusiever dan Chantilly. Je zou hier mensen tegen kunnen komen die een kwartier naar de Bentley lopen te zoeken en zich dan herinneren dat ze met de Rolls Royce zijn. Er staan alleen maar enorme landhuizen. Prachtige parken. Het asfalt fietst heerlijk. Wat een genot om hier te fietsen. In de bloemrijke hoofdstraat kom ik Graham Taylor tegen. Hij is bijna twee meter lang en fietst op een heel klein fietsje. Hij vertelt mij dat het hier een zeer chique omgeving is en dat ik maar beter nog even door kan fietsen om een goedkoop overnachtingadres te zoeken. In het verderop gelegen Viarmes moet dat wel lukken. Daar is ook een camping. Die zeven kilometer kan er ook nog wel bij. Graham wil van alles van mij weten en zou dolgraag met mij mee willen. Graham komt uit Engeland en woont in deze omgeving omdat hier veel speciale fietswedstrijden (op die kleine fietsjes) worden gehouden. Hij reist verder de hele wereld rond om wedstrijden te rijden. Ik krijg zijn e-mailadres om hem op de hoogte te houden van mijn reis. Vlak voordat ik Gouvieux uitrij, nemen we afscheid. Zelfs de bewegwijzering is hier tot in de puntjes geregeld. Wat geld al niet kan doen.

De camping van Viarmes ligt vlak voor het dorp. Een groot bord 'Ferme' hangt bij de ingang. Dan maar langs het klooster. Mooi niet. Zelfs mijn brief van de bisschop van Breda maakt geen indruk. Ik ga bij het gemeentehuis informeren. Dat moet zeker lukken. Bij binnenkomst word ik wel door vier mensen geholpen. Iedereen slaat aan het zoeken. Zelfs een binnenkomende agent wordt erbij betrokken. Het resultaat is een briefje met drie adressen en een plattegrond. Zodra ik de straat van het eerste adres in fiets, word ik aangesproken door een man die langs de kant van de weg zit. Hij vraagt of ik een overnachtingadres zoek. Hij weet er wel een. De eigenaar is even naar het postkantoor maar kan elk moment terug komen. Het is een enorme Kongolees. Hij spreekt Engels en is reuze aardig. Het huis blijkt een soort asielzoekerscentrum te zijn. Na een korte rondleiding door het gebouw krijg ik een kamer met vijf stapelbedden. Voor tien euro. Eén euro per bed. En ik kan maar in één bed slapen. Met de sfeerverlichting waar ik gek op ben. Eén druk op de schakelaar en er gaan wel zes lichtbakken met tl-buizen knetterend aan. Jammer dat Petra zulke verlichting thuis in de huiskamer niet wil hebben. Mijn fiets en trailer mogen in de grote zaal staan. Omdat er net gewassen moet worden, vraagt de beheerder of ik ook nog iets te wassen heb. Dat kan dan gelijk mee. Prachtig toch. Als het gewassen is, hangt hij het ook nog in de tuin te drogen. Wat een service.

Rond een uur of zes ga ik naar het pleintje bij de kerk. Hier staat een mobiele pizzeria. Het is een soort caravan met een echte oven. Voor een paar euro bestel ik een heerlijke pizza, die ik lekker op een bankje in de avondzon nuttig. Terug bij mijn overnachtingadres haal ik de droge was van de waslijn. Langs een van de randen van de tuin strooi ik twee zaadzakjes Oost-Indische Kers leeg. Dat wordt volgende jaar een verrassing als alles opkomt. Binnen is een club bejaarden druk met een soort bingo. Mijn fiets hebben ze in een hoek van de zaal gezet. Om 21.00 uur vertrekken alle bejaarden – al dan niet voorzien van de nodige prijzen- en is het weer stil in het huis. Ik ben blijkbaar de enige die hier vannacht slaapt. De twee andere zalen met stapelbedden zijn nog steeds leeg. Maar daar komt rond een uur of half tien verandering in. Opeens komen er circa dertig Kongolezen binnengestormd. De twee slaapzalen zijn in een keer helemaal bezet. Ze gaan massaal naar het toilet en onder de douche. Binnen twintig minuten is het weer stil. Bij mij blijven alle bedden leeg. Jammer.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
5 mei	Noyon	Viarmes	85,430 km	550 km	5:09:28 uur	16,56 km/pu

Dag 7: zaterdag 6 mei 2006

Het beste dat we elkaar kunnen geven is onze liefde. Niet ons advies en zeker niet ons oordeel.

Om 06.00 uur ben ik al weer wakker. Alle Kongolezen zijn nog in diepe rust. Het is tenslotte zaterdag. Zo stil mogelijk raap ik mijn spullen bij elkaar en tuig ik in de zaal mijn fiets op. De tien euro voor de overnachting heb ik met een briefje op de balie neergelegd. Maar als ik weg wil gaan blijkt de buitendeur nog op slot te zijn. Ik moet helaas toch de beheerders uit dromenland losrukken. Zo stil mogelijk klop ik op een van de deuren. Niets. Geen reactie. Natuurlijk niet. Zachtjes kloppen heeft geen enkel nut. Dan maar harder. Ik probeer alle deuren behalve de twee waar die dertig Kongolezen slapen. Die wil ik niet achter mij aan hebben. Na een kwartier kloppen wordt er iemand wakker. Slaperig, met een enorme handdoek om komt hij tevoorschijn. Het is niet de beheerder. Ik vraag hem de deur open te doen. Als ik hem de tien euro geef, moet er ook een nota worden gemaakt. Als die is uitgeschreven, moet er nog een stempel op. Dan gaat hij op zoek naar een oud schriftje. Dat blijkt het gastenboek te zijn. Als ik daarin heb geschreven, doet hij de deur open. Ik krijg nog een hand en een enorme glimlach waarna hij weer snel naar binnen gaat. Al met al is het bijna 07.45 uur als ik op de fiets zit. Het is heerlijk stil op straat. Iedereen ligt waarschijnlijk nog tussen de lakens. Een genot om zo Viarmes uit te fietsen. De vogels fluiten er vrolijk op los. Ik kom echt helemaal niemand tegen. Het is prima fietsweer. Licht bewolkt en ongeveer 18 graden.

Na een paar kilometer passeer ik bij Noissy sur Oise de 0-meridiaan. Het staat met een klein bordje langs de kant van de weg aangegeven. In Beaumont sur Oise zijn ze druk bezig met het opbouwen van de markt. Bij de bakker koop ik een paar lekker broodjes. Onmiddellijk word ik door verschillende mensen aangesproken die allemaal willen weten waar ik vandaan kom, waar ik naar toe ga en wat ik allemaal meeneem. Ze vinden het allemaal fantastisch. Uiteraard vertrekken ze niet zonder je een hand te hebben gegeven. Het 'Bon Voyage' wordt je ook hier van alle kanten toegeroepen. L'Isle Adam, Mériel, Mery-sur-Oise en dan de brug over naar de andere kant van de rivier de Oise. Zo rij ik Auvers-sur-Oise binnen.

Auvers-sur-Oise is een van de woonplaatsen van Vincent van Gogh. Hij heeft hier de laatste drie maanden (mei, juni en juli 1890) van zijn leven doorgebracht. Hij kwam hier nadat hij een jaar in het gesticht van Saint-Rémy had doorgebracht. Zowel dr. Paul Gachet als Theo waren het erover eens dat het beter was als Vincent in de buurt woonde. Er werd geregeld dat dr. Paul Gachet voor hem zou zorgen.

In Auvers maakte Van Gogh werk dat tot het meest bewonderde van al zijn werk zou gaan behoren. In deze drie maanden schilderde hij 77 schilderijen. Maar uiteindelijk zou het meer vragen oproepen dan beantwoorden. Bewoog zijn stijl zich weer in een andere richting? Hij had veel geleerd van zijn jaren in Zuid Frankrijk, maar hij betaalde een hoge prijs. Hoe zou hij deze kennis gebruiken bij zijn verdere ontwikkeling en bij zijn zoektocht naar innerlijke rust? In juli 1890 pleegde Van Gogh zelfmoord. Volgens velen stond hij op het toppunt van zijn talent. Waarschijnlijk is Van Gogh's laatste werk 'De tuin van Daubigny met zwarte kat'. Allereerst ga ik naar het park waar een standbeeld van hem staat. Het is gemaakt door Zadkine. De plaatselijke duiven gebruiken het als toilet. In het kleine museum hebben ze de nodige spullen van Vincent bijeengesprokkeld. Een hoog gehalte aan prullaria die mogelijk door Vincent zouden kunnen zijn gebruikt. Door het dorp heen hebben ze op de plaatsen waar Vincent van Gogh heeft geschilderd, kopieën van deze schilderijen opgehangen. Het is sindsdien niet echt veel veranderd. Door het hele dorp bloeien de paars/blauwe irissen.

Om bij de begraafplaats te komen moet je steil naar boven langs de kerk. Fietsend lukt het niet echt. Dan maar lopen. Boven op de heuvel vind ik de begraafplaats. Het graf is

niet echt aangegeven, dus dat wordt nog even zoeken. Belangrijkste aanwijzing bij het zoeken is klimop. De lievelingsplant van Vincent van Gogh. Langs de buitenmuur van het kerkhof vind ik het graf. Naast Vincent ligt links naast zijn aan syfilis gestorven broer Theo. Het zijn twee eenvoudige stenen en de graven zijn inderdaad overwoekerd met klimop. Ik 'parkeer' mijn fiets naast het graf en bekijk ook de rest van de begraafplaats. Natuurlijk pluk ik de nodige klimopblaadjes voor een paar collega's van Sponsoring en voor in mijn dagboek. Opeens staat de begraafplaats vol met inwoners van het land van de rijzende zon. Ze zijn klein, hoedje op en hebben allemaal een digitale camera voor het rechter oog. Met bussen vol worden ze aangevoerd. Het lukt mij niet om ongemerkt te vertrekken. Na het graf van Vincent, ben ik met mijn 'Multicycle'fiets en trailer de volgende toeristische attractie op deze begraafplaats. Ik ben heel benieuwd wat ze thuis in Japan vertellen als ze de foto's -waar ze samen met mij op staan- laten zien. Toch lukt het mij om weg te komen. Ik rij voorzichtig naar beneden. Auvers-sur-Oise verlaat ik over dezelfde brug. Voor de brug staat een bordje 'Zundert'. Daar moet ik niet naar toe, daar kom ik net vandaan. Onderweg laat ik bij de plaatselijke fietsenmaker mijn remmen controleren. Ze piepen als een gek. Ze zijn nog prima. De man van de winkel draait aan wat knopjes en weg is het gepiep. Ik sta er eigenlijk wel van te kijken dat het fietsen zo goed gaat. Zonder echt te trainen lukt het prima.

Het gaat nu richting de Franse hoofdstad. Het is minder dan dertig kilometer. Taverny, Ermont, Epinay sur Seine. Seine? Ja, de Seine. Ik kom nu echt in de buurt van de Franse hoofdstad: Parijs. Drukke wegen worden hier afgewisseld door rustige woonstraten. Plotseling rij ik over de brug die over de Seine ligt. Het is er een van de zeer velen. Ik rij via het Isle St. Denis richting de binnenstad. Het eiland is ongeveer vijf kilometer lang. Prachtig fietspad en heel stil. Bij St. Ouen moet ik weer een brug over. Een Fransman die mij vrijwillig de weg wijst, legt uit dat ik nog steeds niet in Parijs ben. Ik fiets nog steeds door allerlei voorsteden. Echt superdruk is het hier nog niet.

Uiteindelijk kom ik bij Porte de Clignancourt. En hier staat dan het blauwe bordje PARIS. Hier begint ook de markt. Ik stop er om iets te eten en te drinken. Onmiddellijk heb ik een Italiaans gezin naast mij staan die van alles beginnen te vragen. Ze willen alles weten. Na een half uur nemen we afscheid. Het is hier een grote verkeerschaos. Maar daar heb ik geen probleem mee. Door heel Parijs lopen fietspaden en als fietser mag je ook gebruik maken van de busbanen. Dat werkt. Vrolijk fiets ik met mijn trailer langs de enorme massa toeterende auto's. Ik fiets langs de Sacré-Coeur naar Gare du Nord. Aan zwervers, alcoholisten en junkies hebben ze hier geen gebrek. Er ligt er zelfs eentje stomdronken op het fietspad te slapen. Moet kunnen, want echt veel fietsers zie je hier niet. Ik fiets er maar omheen. De meeste fietsers die ik tegenkom zijn fietskoerier. Zij trekken zich niet echt veel aan van het drukke verkeer en schieten overal tussendoor. Dan dwars over het drukke Place de la Republique. Zwaaiende politieagenten roepen: 'Bonne route' en geven aan dat ik zoveel mogelijk aan de buitenkant moet blijven fietsen.

Op een kleine markt voor het Centre George Pompidou kom ik twee fietsers tegen. Het zijn de fietsers uit het hotelletje in Noyon. Achterop een van de bagagedragers zit namelijk nog steeds het plastic tasje uit De Meern. Een van de twee spreekt mij aan en zegt 'jij moet uit Vianen komen.' Verbaasd kijk ik hem aan en vraag hoe hij dit weet. Het blijkt dat er al een artikel in de plaatselijke krant van Vianen, het Kontakt, heeft staat. Met een foto en het feit dat ik op de fiets onderweg ben met een trailer. Zijn vrouw had hem dit verteld toen ze belde. Zij blijken ook uit Vianen te komen. Het zijn Ad en Wim. Zij zijn ook onderweg naar Santiago de Compostela en op 1 mei 2006 vertrokken. Ad en Wim vinden het leuk dat ik zo verrast ben over het feit dat zij verschillende dingen van mij weten. Maar ik heb ook iets waarmee ik hen kan verrassen. Ik vraag aan hen wie er zwarte onderbroeken draagt. Nu zijn zij het die verbaasd kijken. Ja, want ik heb via via gehoord dat er iemand bij Hans Textiel informeerde naar zwart ondergoed. Haar man ging naar Santiago de Compostela en wilde niet te vaak van ondergoed wisselen. Het

blijkt de vrouw van Wim te zijn geweest. Wim legt onze ontmoeting direct vast op video. Na vijftien minuten nemen we afscheid.

De volgende stop is de Notre Dame op het eilandje in de Seine. Het is er vreselijk druk. Het lijkt de Efteling wel. Overal staan bordjes met de vermelding hoelang de wachttijd nog is. De wachttijd om de kerk binnen te komen is meer dan twee uur. Dat duurt mij te lang en eigenlijk durf ik mijn fiets hier ook niet onbeheerd achter te laten. Ik word aangehouden door een agent. Ik mag niet tegen het verkeer in fietsen. Hij vraagt waar ik naar toe wil. Als hij hoort dat ik onderweg ben naar Santiago de Compostela en mijn schelp ziet, mag ik doorfietsen. Opeens maakt het niet uit of ik tegen het verkeer in fiets. Rare jongens, die Franse agenten. Ik steek de Seine weer over en ga rechtsaf. Langs het Louvre en Musee d'Orsay. Om bij Place de la Concorde te komen steek ik tegenover de Assemblee Nationale de Seine weer over. Wat een bruggen hebben ze hier. Place de la Concorde, een van de drukste knooppunten van Parijs. Acht drukke straten –waaronder de Champs Elysees- komen uit op het grootste plein van Parijs. Strepen ontbreken. Alles rijdt toeterend dwars door elkaar. Ik ga een paar keer rond. Elke keer dichterbij het middelpunt van het plein waar de grote Egyptische obelisk staat. De auto's komen van alle kanten en vliegen aan alle kanten voorbij. Ondanks de chaos gaat het goed. Iedereen wijkt als ik er op mijn fiets met trailer aankom. Zwaaiend naar iedereen maak ik mijn rondjes. Dan fiets ik de Champs Elysees op richting de Arc de Triomphe. Geen enkel probleem.

Hiervandaan fiets ik naar één van de bekendste bouwwerken van de stad. De Eiffeltoren, ontworpen door de architect Gustave Eiffel. Deze toren wordt beschouwd als een technisch hoogstandje van de bouwkunst uit de negentiende eeuw. Het is hier net zo druk als bij de Notre Dame. Zodra ik onder de Eiffeltoren sta word ik aangesproken door een Fransman met de mededeling dat ik absoluut niet mijn fiets onbeheerd ergens neer moet zetten. Hij is gegarandeerd weg. Ik besluit bij mijn fiets te blijven. Hier staan er weer enorme rijen met mensen die de Eiffeltoren op willen. Na wat gesprekken met Nederlanders ga ik verder. Ik fiets langs de Seine naar het zuidwesten. Dan richting Montparnasse. Via stille straatjes en kleine pleintjes kom ik bij de Porte d'Orléans aan de Rue Peripherique. Hier verlaat ik Parijs en fiets een van de zuidelijke satellietsteden in.

Montrouge, Fontenay, Sceaux en Antony. Het is ook gelijk weer heuvelachtig. Dan kom ik de twee fietsers uit Vianen weer tegen. Ondanks dat zij allebei maar twee fietstassen rondfietsen rij ik met mijn trailer erachter een stuk harder. We rijden met z'n drieën een stukje op. Langs vliegveld Orly. In Massy beginnen zich in de lucht grote onweerswolken te vormen. We besluiten te overnachten in het IBIS-hotel dat we net passeren. Ad en Wim hebben al vaker in IBIS-hotels overnacht. De fietsen mogen de komende nacht in de keuken van het hotel staan. Via de hal en het restaurant zetten we ze binnen. Wat een gedoe met zo'n trailer. Bij de bouw van dit hotel is duidelijk geen rekening gehouden met het feit dat er mogelijk fietsen met trailers in de keuken worden geparkeerd. Ik zet mijn tassen op mijn kamer en doe wat boodschappen bij de Lidl naast het hotel. Als ik terugkom zitten Ad en Wim nog breeduit in hun wielertent in de lobby van het hotel. Allebei met een enorme sigaar en een groot glas bier. Op mijn hotelkamer eet ik een paar boterhammen met verse aardbeien. Rond 19.30 uur gaan we met z'n drieën iets eten in La Taverne de Maître Kanter. Gelukkig ligt het vlakbij het hotel, want het is inmiddels behoorlijk gaan regenen. Met bakken komt het naar beneden. Dat komt nu goed uit, want ik ben toch niet aan het fietsen. Het restaurant is wel open maar we mogen nog niet naar binnen. Buiten op het terras -onder een afdak- wachten we totdat we naar binnen mogen. Onmiddellijk komen de grote sigaren weer tevoorschijn. Het eten smaakt heerlijk. Rond 21.30 uur ben ik weer terug op mijn kamer. Het giet nog steeds. Morgen zal het wel beter zijn. Hoop ik.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
6 mei	Viarmes	Massy	90,800 km	641 km	5:44:09 uur	15,82 km/pu

Dag 8: zondag 7 mei 2006

'Normal' is just a setting on my washing machine'.

Niet echt lekker geslapen. Veel onweer en mijn burens hadden gisteravond waarschijnlijk ook iets te vieren. Ik wil eigenlijk niet weten wat ze met elkaar deden. Het ging in ieder geval gepaard met veel gehijg, gesteun en gekreun. Na het uitgebreide ontbijt haal ik mijn fiets uit de keuken en hang alle fietstassen eraan. Voor vanmiddag heb ik maar een paar extra broodjes van het ontbijtbuffet meegenomen. Het is bewolkt, maar gelukkig droog als ik buiten kom. Rond 08.00 uur zit ik op de fiets en rij ik het eerste stuk over de N20 richting evenaar. Het is zondag en er is bijna niemand op de weg. Die N-wegen fietsen heerlijk. Prima asfalt. Sommige binnenwegen hebben van 'dat-schiet-niet-op'-asfalt, maar dit is van dat 'zovende'-asfalt. Genieten. De kilometers vliegen onder je wielen voorbij. Na een uur begint de bewolking te zakken of ik fiets op grotere hoogte. Het zicht wordt in ieder geval minder. Veel minder. Ik moet echt – ondanks dat het niet zo druk en het lekker asfalt is- van die N-weg af. Het is tenslotte een snelweg, die Route National. De auto's die voorbijkomen, blijven met hoge snelheid voorbij rijden. Dit wordt te gevaarlijk. Bij Arpajo verlaat ik de N20.

Op de binnenwegen is het nog steeds stil. Hier kom ik amper iemand tegen. Tot Etampes blijft de wereld klein. Dan lost de mist gelukkig op. Fontaine la Riviera en Mereville. Als ik hier aan drie wandelende oudere dames de weg vraag, willen ze eerst weten waar ik naar toe ga. Bij het woord Santiago de Compostela slaan ze helemaal op tilt. Ze willen mij geld geven om een kaars te branden. Niet nodig. Ik steek er toch een hele bos aan bij aankomst en die ene kan er ook nog wel bij. Als ik weg wil fietsen, moet er eerst gezoend worden. Ook goed. Al zwaaiend fiets ik bij ze vandaan. Ze blijven zwaaien totdat ik verderop de bocht om ga. Onderweg geniet ik van mijn IBIS-broodjes. Janville en Artenay zijn de volgende plaatsen die ik tegenkom. Het is hier redelijk vlak. Wel kom ik weer veel van die stinkende koolzaadvelden tegen. Ze zijn mooi geel, maar ik vind ze verschrikkelijk stinken. Er staat bijna geen wind. Ongemerkt verdwijnen er zo vele kilometers achter mij. In Chevilly wil ik stoppen, maar er is hier geen hotel te vinden. Orléans is de volgende plaats. Het is niet te geloven dat ik op één dag van net onder Parijs helemaal naar Orléans heb gefietst. Het centrum van de oude stad wordt gevormd door het Place du Martroi, waar zich sinds 1855 een ruitersstandbeeld van Jeanne d'Arc bevindt. De bekendste bezienswaardigheid is de Cathédrale Ste-Croix uit het jaar 1278. Als ik in de binnenstad kom is alles afgezet. De hele binnenstad is vol met mensen. Ik let even niet op en opeens maak ik deel uit van een Middeleeuwse parade. Dat is niet de bedoeling volgens de organisatoren. Ik word er snel tussenuit gebonjourd. De jeugdherberg kan ik niet vinden. Overal staan verwijzingsbordjes, maar het gebouw is verdwenen. Dan maar weer een hotel. Het eerste hotel is vol. Het tweede ook. En zo volgen er nog een paar. Een aardige Fransman doet zijn uiterste best mij te helpen om toch een hotel te vinden. Hij stuurt mij naar het Grand Hotel en raadt mij aan hier een paar dagen te blijven en te genieten van het feest. Verder wenst hij mij veel plezier en een goede reis naar Santiago de Compostela. Helaas dat hotel zit ook vol. Gelukkig wil de receptionist van dit hotel wel even voor mij rondbellen. Zo kom ik terecht bij het St. Aignan Hotel. Ik krijg een prima kamer en mijn fiets kan veilig in de berging.

Als al mijn spullen op mijn kamer staan, ga ik weer snel de stad in. Er zijn allerlei activiteiten. In de kerkkiosk van de kathedraal zet een man met de Ziekte van Parkinson een stempel in mijn dagboek en op mijn kaart. Mijn dagboek is geen probleem. Daar heeft hij op een lege pagina alle ruimte, maar om die stempelafdruk precies in een vakje op mijn kaart te krijgen kost iets meer moeite. Maar het lukt hem. Ik word uitgenodigd om morgenochtend om 09.00 uur als pelgrim de grote mis bij te wonen. De kardinaal leidt deze speciale mis. Morgen is het 8 mei, de nationale bevrijdingsdag en de dag van Jeanne d'Arc, de maagd van Orléans. In 1429 wist Jeanne d'Arc, gekleed als een man, in harnas, met haar vroomheid, zelfvertrouwen en enthousiasme de gedemoraliseerde Franse troepen in de stad nieuw vertrouwen te geven. Op 8 mei werden de Engelsen

gedwongen het beleg op te geven. Dit succes ('17-jarig meisje verslaat Engelsen') sprak in heel het land tot de verbeelding en deed het Franse zelfbewustzijn veel goed. In 1430 werd Jeanne gevangen genomen door de Bourgondiërs. Die verkochten haar aan de Engelsen. De Engelsen waren er erg op gebrand haar als heks en ketter neer te zetten. Ze brachten haar in februari 1431 in Rouen voor de inquisitie, de kerkelijke rechtbank. Jeanne werd beschuldigd van het weglopen uit het ouderlijke huis, het ontkennen van de kerkelijke autoriteit (haar eigen contact met God via de stemmen), poging tot zelfmoord (ze had geprobeerd uit de Bourgondische gevangenschap te ontsnappen door uit een toren te springen), en het dragen van mannenkleden. Aanvankelijk gaf ze niets toe, maar na dreiging met marteling trok ze haar verklaring over het horen van stemmen in. Hierop werd ze veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. De Engelsen waren hier niet tevreden mee, en wisten haar met een list ertoe te verleiden in de gevangenis weer mannelijke kleden te dragen. Het proces werd hierop heropend. De rechters constateerden dat Jeanne wederom in overtreding was en verklaarden haar nu tot ketter. Een misdrijf dat tot de brandstapel leidde. Op 30 mei 1431 werd ze verbrand, op de oude markt in Rouen. Nadat ze overleden was, werd het vuur gedoofd en haar deels verkoelde lichaam aan de omstanders getoond, om te laten zien dat ze inderdaad een vrouw was. Daarna werd het vuur weer aangestoken. Omstanders beweerden dat haar hart niet brandde. Haar as werd in de Seine gestrooid. In 1920 is deze nationale heldin van Frankrijk heilig verklaard.

Orléans zou Orléans niet zijn als ze dit niet uitbundig zouden vieren. Ze hebben er een feestweek van gemaakt. Er wordt van alles georganiseerd. Middeleeuwse gevechten, een markt, optredens, een parade en nog veel meer. Ik besluit morgen een rustdag te houden en lekker in Orléans te blijven. Alle historische gebouwen en musea zijn vandaag open en gratis te bezichtigen. Leuk om overal binnen te kunnen kijken. Ik bezoek een paar optredens in het museum en buiten op straat. Tussendoor eet ik een pizza. Ook kom ik Ad en Wim weer tegen. Ze verblijven uiteraard in het IBIS-hotel van Orléans. Wim loopt al weer druk met zijn videocamera te filmen. Door de hele binnenstad treden er straatartiesten op. Op bijna elke hoek is er wel iets te beleven. Om 21.00 uur concentreert alles zich op het Place du Martroi, het grote plein voor de kathedraal. De voorgevel van de kathedraal is fantastisch verlicht. Gelukkig zijn de meeste Fransen klein van stuk dus kan ik mooi overal overheen kijken. Na anderhalf uur heb ik de vaandeldragers, muzikanten en toneelstukken wel gezien. Ik ga terug naar het hotel. Onderweg kom ik een groep ridders met fakkels tegen die dwars door de mensenmassa naar het plein moet. Ben ik blij dat ik er niet meer tussen sta. Ik ben nog niet bij het hotel of het begint opeens te onweren en te gieten van de regen. Hardlopend kom ik bijna droog aan bij het hotel. Met de speciale toegangscode krijg ik de voordeur open en ga ik naar mijn kamer. Ik duik lekker mijn bed in.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
7 mei	Massy	Orléans	133,200 km	774 km	7:24:44 uur	17,96 km/pu

Dag 9: maandag 8 mei 2006

Kijk af en toe naar iets dat niet door de mens is gemaakt: een berg, een ster of de bocht van een beek. Hierdoor word je wijs en geduldig. En je krijgt vooral de zekerheid dat je niet alleen bent in de wereld.

Ik stap rond 07.00 uur uit mijn bed. Zo laat ben ik deze reis nog niet wakker geworden. Helaas is de mogelijkheid tot ontbijten pas om 08.00 uur. Dan moet ik al in de kathedraal zitten is mij gisteren gezegd. Dat doen we dus maar. Als ik bij het voorportaal aankom staan er niet echt veel mensen. Blijken we bij de zij-ingang te moeten zijn. Daar staat het al vol. Ik vind een mooie plek ongeveer in het midden. Lekker met mijn rug tegen een pilaar en een looppad voor mij. Ik heb brood en een fles water meegenomen en ontbijt in de kerk. En ja hoor, daar zijn ze weer. Ad en Wim. Ze komen een paar rijen voor mij zitten. Links naast mij zit een oudere dame die alleen maar zit te drammen. Ik

mag mijn rugzak niet naast mijn stoel neerzetten. Zij wil haar stoel daar neer zetten. Dat kan. Maar dan moet er opeens nog een 'vriendin' van haar bij. Of ik maar op wil schuiven. Nou dat lukt mooi niet. Rechts van mij zit een heel klein vrouwtje met wie ik al een heel leuk gesprek heb gehad. En ik wil haar helemaal niet lastigvallen met dat geneuzel. Ik doe alsof ik gek ben en blijf vrolijk zitten. Dan komt ze heel strak tegen mij aan zitten. Ik stel haar voor dat ze bij mij op schoot komt zitten. Dat doet ze toch maar niet en neemt weer wat afstand. Haar vriendin moest wel heel hard lachen toen ik het vroeg.

De dienst begint een kwartier te laat. Veel kan ik er niet van volgen, maar volgens mij komt de liturgie toch wel voor een groot deel overeen met die bij ons in de kerk. Voor wat de rituelen betreft ben ik echter het spoor totaal bijster. Dan heeft de kardinaal zijn mijter op en dan weer niet. Op de meest onverwachte momenten hoor je een belletje en gaat iedereen staan. Maar men gaat ook staan als er geen belletje heeft geklonken. Ik volg de dame rechts van mij maar. Zij weet het precies en zingt ook alle liederen uit volle borst mee. Een deel van de kerk is afgezet voor hoogwaardigheidsbekleders. Ze hebben allemaal een sjerp om. Alle regeringsvertegenwoordigers dragen een rood-wit-blauwe sjerp. Gemeentelijke vertegenwoordigers een geel/blauwe. Na de collecte wordt iedereen naar voren geroepen ter communie. Na twee uur is de dienst afgelopen.

Op het grote plein voor de kathedraal neem ik plaats op een van de drie tribunes. Straks komt het grote defilé hier voorbij. Groepen uit de wijde omgeving van Orléans komen in klederdracht voorbij. Afgewisseld met de nodige muziekkorpsen. Met of zonder doedelzakspelers.

Op de terugweg naar het hotel lukt het me toch nog om een kleine supermarkt te vinden waar ik iets te eten kan kopen. Verder zijn echt alle winkels dicht. Ik eet op mijn kamer een broodje. Na een uurtje ben ik weer terug in de binnenstad. Op het plein zijn Japanners kaarten en lampionnen aan het uitdelen. Waarom? Ik heb geen idee. Ik heb het nog wel geprobeerd te vragen, maar ze spraken alleen maar Japans. Om 14.00 uur zoek ik aan de Rue Jeanne d'Arc een mooi plekje voor de grote parade die over een half uur begint. Wel een plekje bij een winkel met een grote luifel. Want boven ons pakken zich weer donkere wolken samen. Ook de parade begint flink later dan gepland. De burgemeester moest zo nodig een verhaal afsteken waarna de aanwezige Minister van Defensie zeker qua spreektijd niet onder voor wil doen. Maar dan trekken ze ook een pak militairen open. In vol ornaat komen er complete divisies voorbij. Afgewisseld met het rollend materieel. Tot complete tankdivisies toe. Als een onderdeel van het Vreemdelingenlegioen voorbij trekt, gaan de hemelsluizen open. Bij de eerste druppels doe ik een paar stappen achteruit en voordat die Fransen het doorhebben sta ik al droog onder de luifel. Het giet echt pijpenstelen. De parade gaat gewoon door. Op een gegeven moment komen er zelfs straaljagers en andere vliegtuigen in formatie laag over de straat vliegend voorbij. Als alle militairen zich op het plein hebben verzameld, komt Jeanne d'Arc te paard met haar gevolg onder groot gejuich het plein op. Zij neemt iedereen weer mee op sleeptouw de hele stad door. Het is gelukkig weer droog geworden. Alle militairen, tanks en andere militaire voertuigen. Ook de Minister dan Defensie en de kardinaal van vanmorgen lopen mee. Naast de Minister zie ik die aardige Fransman van gisteren lopen die mij naar het Grand Hotel doorverwees. Hij blijkt de burgemeester van Orléans te zijn. Ook de groepen van het defilé van vanmorgen en plaatselijke verenigingen sluiten aan. Langs de route staan echt tienduizenden mensen. Rijen dik. En ik kan er heerlijk overheen kijken.

Terug in het hotel zit er gelukkig iemand bij de receptie. Ik betaal alvast mijn rekening. Omdat ik vanmorgen het ontbijt heb gemist wordt het niet in rekening gebracht. Morgenochtend is het ontbijt ook weer vanaf 08.00 uur. 's Avonds schrijf ik de nodige brieven en ga ik op tijd naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
8 mei	Orléans	Orléans	0,000 km	774 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu

Dag 10: dinsdag 9 mei 2006

Ieder mens heeft een bestemming en 'het toeval' helpt mee om die te bereiken.

Om 08.00 uur zit ik aan het ontbijt. Warme croissantjes, chocoladebroodjes, worst, kaas, yoghurt, fruit, thee. Lekker. Ik maak ook maar weer een lunchpakket voor vanmiddag. De mevrouw van de receptie helpt mij mijn fiets buiten te zetten en om kwart voor negen rollen de banden weer.

Ik verlaat Orléans over de Pont George V. Aan de andere kant van de rivier de Loire volg ik de D951 over een prachtig fietspad. Het is heerlijk fietsweer. In Cléry Saint André hebben boeren in het jaar 1280 in het struikgewas een Mariabeeld gevonden. waarvoor zij ter plaatse een eenvoudig kapelletje bouwden. De Mariaverering breidde zich uit in de omgeving, en het schamele gebouwtje werd al gauw te klein voor de stroom pelgrims die het bezochten. Daarom werd het verbouwd tot een grotere kerk. Die is verschillende keren verwoest. Van de kerk die er nu staat staan de deuren wagenwijd open. Ik waag het erop en ja hoor. Binnen loopt net de pastoor. Naast een stempel op mijn kaart en in mijn dagboek krijg ik van hem ook de zegen. Hij vraagt mij in Santiago de Compostela een kaars te brand voor de vrede en het welzijn van de wereld.

Ik fiets verder door Beaugency, Saint Laurent, Nouan, Muides sur Loire. Het fietst heerlijk langs de Loire. Het heeft iets eigens. Het is net alsof ik op de dijk langs de Lek fiets. Alleen het zwartbonte rundvee op de uiterwaarden ontbreekt. Aan chambre d'hotes hebben ze hier geen gebrek. De concurrentie moet moordend zijn. Voorbijgangers blijven toeteren, klappen, aanmoedigen en roepen. Na ongeveer 60 kilometer ligt Blois aan de andere kant van de rivier. Ik blijf aan de zuidkant van de rivier en bekijk Blois vanaf de andere kant van het water. De komende kilometers zijn alleen maar fietspad. Er mogen geen auto's hier over de dijk rijden. Onderweg kom ik de eerste klaprozen tegen. Ze zijn prachtig rood. Er is intussen wel wat meer wind gekomen. Maar daar valt mee te leven. Op een bankje aan de dijk eet ik mijn broodjes op. Met de krekels als achtergrondkoor en uitzicht op de Loire.

Amboise is de volgende grote plaats. Hier heeft Leonardo da Vinci de laatste vier jaar van zijn leven gewoond. Onderweg kom ik een Fransman tegen die net zo'n trailer achter zijn fiets heeft als ik. Hij is vertrokken in Nantes en op weg naar de Franse Alpen. Santiago de Compostela staat nog op zijn lijstje. We nemen afscheid. Ik naar het zuidwesten en hij naar het oosten. Wijngaarden nemen de plaats van de koolzaadvelden over. Als ze er nog zijn dan is het gele er hier al grotendeels vanaf. In de steile oever van de rivier zijn wijnkelders uitgehakt. In Amboise steek ik heel even de Loire over om bij de Intermarché wat boodschappen te halen. Bij het toeristenbureau ontmoet ik een Belgische die hier zes maanden stage loopt. Zij vertelt mij allerlei bijzonderheden over Amboise en de streek waar ik nog doorheen moet fietsen.

Ik laat Tours links liggen. Tours schijnt een belangrijke etappeplaats te zijn voor pelgrims, maar het Franse platteland bevalt mij prima. Via de D31 fiets ik naar La Croix-en-Touraine aan de rivier Le Cher. Hier krijg ik opeens steken in mijn linkerknie. Ik besluit bij de eerste de beste overnachtingsmogelijkheid te stoppen. Dat is in het piepkleine centrum. Het etablissement heeft de prachtige naam: Auberge des Sports. Een oud en vervallen geheel. Het is een hotel met één ster. Hoe ze aan die ster komen? Ik heb geen idee. Alle kamers zijn nog vrij. Ik mag kiezen. Ze zijn allemaal hetzelfde en hebben voor het gemak ook dezelfde sleutel. Toilet is op de gang. De kast op de kamer blijkt de douche te zijn. De bodem van mijn bed is een omgekeerde biljarttafel. Ach, het ligt prima. Om bij mijn kamer te komen moet ik door een soort rommelschuur. Hier kan ik ook mijn fiets en trailer komende nacht neerzetten. Ik was eerst een paar T-shirts met de multifunctionele Drefit. Een beetje teveel afwasmiddel zorgt ervoor dat ik met moeite

alle schuim eruit krijg. Ik hoop niet dat die T-shirts spontaan ga schuimen zodra ik begin te zweten op de fiets. Ik eet mijn laatste zes boterhammen van een paar dagen geleden op. Met wat plakjes ham en een pak ananassap. In het rommelhok staat nog een oude televisie. Na wat gepruts krijg ik hem aan de praat. Twee netten met heel veel sneeuw en ruis. Dat schiet niet op. La Croix-en-Touraine verkennen neemt ook niet veel tijd in beslag. Het blijkt één straat te zijn. Van de rotonde tot aan de spoorlijn. Ze hebben hier wel twee stoplichten, maar gaan dwarsstraten. Om 21.30 uur lig ik tussen de lakens.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
9 mei	Orléans	La Croix-en-Touraine	112,450 km	887 km	5:49:09 uur	19,32 km/pu

Dag 11: woensdag 10 mei 2006

Sta jezelf toe om aanwezig te zijn voor wat zich voordoet.

Uitgerust word ik om 06.30 uur wakker. Ik heb niets meer te eten, maar gisteren zag ik dat de bakker om 07.00 uur open gaat. Ik vertrek zodra ik klaar ben. Helaas, de bakker is niet open. In het volgende dorp is ook alles dicht. Had ik gisterenavond nou maar niet die laatste yoghurtjes opgegeten. In mijn rugzak vind ik nog wel een pakje verkruimelde ligakoeken. Water heb ik ieder geval nog voldoende.

De eerstvolgende grote plaats is Loches aan de rivier de Indre. Vijfentwintig kilometer verderop. Dat moet lukken. Ik heb onderhuids nog voldoende reserves. Na ruim een uur fietsen kom ik aan bij Garage Saint Jacques. Hier pomp ik mijn banden op. Dat was hard nodig. De indicatoren op mijn ventielen geven al oranje aan. De man van de garage vindt het prachtig om mijn banden op te pompen. Een fiets met autoventielen die de spanning aangeven. Dat heeft hij nog nooit gezien. Hij wijst mij de weg naar het centrum van Loches. Bij de bakker koop ik een paar rozijnenbroodjes voor vanmiddag en vanavond. En natuurlijk mijn dagelijkse aardbeievlaaitje voor de broodnodige vitamines. Ik bekijk de historische binnenstad met zijn middeleeuwse karakter voor zover het lukt met mijn fiets en trailer.

Dan door naar Ligueil over een heerlijk fietsend fietspad. Het is een waar genot om hier te fietsen. De bermen wijzigen naarmate je verder naar het zuiden fietst. Hier bestaan ze uit bloeiende klaver, klaprozen en boterbloemen. Af en toe kom ik ook nog fluitenkruid tegen. In de wijngaarden zijn de boeren druk met hun vreemde voertuigen. Ze spuiten in ieder geval flink. Af en toe wacht ik even om ze voorbij te laten gaan met hun uitbrakende gifwolken. De vele chambre d'hôtes die ik gisteren langs de Loire tegenkwam zijn hier verdwenen. Het gaat hier ook weer omhoog en naar beneden. De meeste plaatsen liggen hier in het dal aan de rivier. Descartes aan de rivier de Creuse is de volgende plaats. Zodra je de bebouwde kom uit fietst, is het onmiddellijk weer klimmen geblazen. Het klinkt vreemd, maar ik word wel steeds meer één met mijn fiets. Elk vreemde geluidje hoor je. Je gaat ook onmiddellijk op zoek naar wat het zou kunnen zijn, als je iets hoort.

Rond 13.30 uur ben ik in Châtellerault. Vroeger was ook deze stad een belangrijke etappeplaats voor de pelgrims naar Santiago de Compostela. Echt veel is er niet te beleven. Op het grote plein in de binnenstad eet ik lekker in de zon twee rozijnenbroodjes. Bij het verlaten van het centrum word ik ingehaald door een Française op een racefiets. Zij vraagt of ik richting Poitiers ga. Als ik dit bevestig, zegt ze dat ik haar maar moet volgen. Ze brengt mij buiten de stad en wijst hoe ik verder moet. Een groot deel van de weg loopt door een prachtig aangelegd golfterrein. Onderweg kom ik twee Duitsers tegen die onderweg zijn van Trier naar Bilbao. Ze fietsen wel heel erg langzaam. Na een kort Duits gesprek ga ik door. Dissay, St. Georges les Brailargeaux met aan de overkant van de rivier het park Futuroscope.

Ruim voor 16.00 uur ben ik in Poitiers. Nu nog een hotel zien te vinden. Bij het station zijn er hotels voldoende. Ze hebben wel een kamer voor mij, maar weten geen raad met mijn fiets en trailer. Ze hebben er gewoon geen ruimte voor. Gelukkig wil een aardige receptioniste voor mij wat hotels bellen om te vragen of ik er terecht kan. Dat scheelt een heleboel zoeken en heen en weer fietsen. De meeste hotels zitten vol, maar in het IBIS-hotel is nog plek. Ze reserveert voor mij een kamer en ik ga op zoek naar het hotel. Hiervoor moet ik ongeveer drie kilometer terug fietsen en dan twee kilometer naar het oosten. In Beaulieu. De ellende is dat ik die laatste twee kilometer over de snelweg moet fietsen. Als ik heelhuids de snelweg achter mij laat is het weer zoeken geblazen. Een Frans echtpaar in een Renault Scenic ziet mij zoeken en wil mij wel naar het hotel brengen. Geen gedoe met hoe je moet rijden en dan afscheid nemen. Nee, zoals zo velen voor hen, ze brengen mij. Ze rijden in een rustig tempo voor mij uit en zo kom ik bij het hotel. Zwaaiend rijden ze verder. Ik krijg de sleutel van mijn kamer en mag mijn fiets in een speciale box onder het hotel zetten.

Ik loop naar het winkelcentrum in de buurt om wat eten voor morgen te halen. Ik neem een andere route terug naar het hotel met als gevolg dat ik verdwaal. Hoe is het mogelijk. Gelukkig brengt een vrouw met een kinderwagen mij terug bij het hotel. 's Avonds eet ik in het restaurant van het hotel. Andouillette de Troyes á l'Ancienne. Niet te eten. Ik laat het gewoon staan. Bluh. Op mijn kamer eet ik de halve liter kersenyoghurt, die bestemd was voor morgen, maar op. De rest van de avond blijf ik op mijn kamer om een paar brieven te schrijven. Ik ga weer vroeg naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
10 mei	La Croix-en-Touraine	Poitiers	128,280 km	1.015 km	7:03:51 uur	18,15 km/pu

Dag 12: donderdag 11 mei 2006

Wie van de vreugde van het thuiskomen wil genieten, moet nu eenmaal weggaan.

Om 07.00 uur ben ik wakker. Rustig ontbijten. Zou ik het dan eindelijk leren? Ik heb besloten om de kustroute te nemen. Het lijkt mij fantastisch om langs de Atlantische Oceaan en het strand te fietsen. Ik heb al voldoende heuvels gezien. In Spanje is er ook nog voldoende te klimmen. Ze hebben hier niet zo'n uitgebreid ontbijtbuffet. Het smaakt er niet minder om. Er is voldoende om ook vanmiddag mee te lunchen. Terwijl ik bezig ben mijn fiets op te tuigen, komen er nog twee fietsers met bagage aan. Het is een Belgische echtpaar: Bertrand en Marie-Louise VanWouwe. Ze zijn ook onderweg naar Santiago de Compostela.

Bertrand weet de route om uit de stad te komen. Ik mag met ze meefietsen. Ze zijn heel nieuwsgierig hoe ik heb gereden en wat ik toch allemaal heb meegenomen met zo'n trailer erachter. We rijden terug naar het centrum om volgens het boekje de route verder te volgen. Steil naar beneden. Één straat naar links en dan weer naar links. Maar dan nu 8% steil omhoog. In Saint Benoit wordt het vlakker. Als we al een uurtje hebben gefietst komt Bertrand tot de ontdekking dat hij niet zijn mobieltje in zijn jaszak heeft zitten, maar de afstandsbediening van de televisie uit het IBIS-hotel. Terugfietsen? Daar heeft hij geen zin in. Hij besluit het apparaat -zodra ze een postkantoor tegenkomen- via de post terug te sturen. Onder een enorm boogviaduct nemen we afscheid van elkaar.

Ligugé, Iteuil, Vivonne. Ik ben niet vooruit te branden. Mijn benen willen gewoon niet. Zeker de heuveltjes op. Gelukkig wordt het vlakker en heb ik voor het eerst merkbaar de wind mee. Saint Sauvant en Lezay zijn de volgende plaatsen die ik tegenkom. Het is stil onderweg. Bij Melle ga ik de D950 op. Dit asfalt rijdt een stuk beter. Alleen is het hier niet zo rustig. Het verkeer raast vlak langs je heen. In Brioux sur Boutonnee eet ik mijn broodjes op. Heerlijk in de zon op een bankje voor de Mairie. Uiteraard is het stadhuis voorzien van de nodige Franse vlaggen en vlaggetjes.

Onderweg naar Aulnay kom ik een groep Belgen tegen. Ze rijden van Tours naar Bordeaux. Voor het gemak hebben ze twee Citroen Berlingo's mee waarin ze alle bagage vervoeren. Ik word uitgenodigd om met ze mee te eten. Ik bedank ze hartelijk voor dit aanbod. Ik heb net gegeten. Verderop op het bankje in een klein kerkje kom ik nog een Belg tegen. Hij behoort tot dezelfde groep. Hij vertelt dat er binnen de groep ruzie is ontstaan. Iedereen wil fietsen en niemand wil in de auto's rijden. Tevens wil hij in alle rust eten. Hij wil van alles weten over mijn fiets. Het feit dat ik 48 in plaats van 36 spaken in elk wiel heb vindt hij heel praktisch. We bekijken samen het kerkje. Als we allebei in het grote boek bij de ingang hebben geschreven, nemen we afscheid. 500 meter verderop staat de prachtig gerestaureerde Saint Pierre de la Tour. Een van de mooiste Romaanse kerken van West-Frankrijk. Vol reliëfs met bijbelse vertellingen. In een boog hebben ze voor het gemak de gekruisigde Christus maar omgedraaid. Dat paste natuurlijk beter zo. Rond de kerk is een begraafplaats. Hier hebben ze hele aparte graven. Sarcofagen in de vorm van huisjes staan ongeveer een halve meter boven de grond op paaltjes.

Vanaf hier is het nog ongeveer zeventien kilometer naar Saint Jean d'Angely. In het centrum ga ik eerst naar het Office de Tourisme om te vragen of er nog goedkope hotelletjes zijn. Als ze hoort dat ik op pelgrimstocht ben wordt het anders. Op vertoon van mijn Credential gaan er opeens heel andere deuren open. Er worden een paar telefoontjes gepleegd en zo kom ik bij de familie Gair terecht.

De familie Gair woont aan de rand van Saint Jean d'Angely. Zodra ik er voor de poort sta, komt er al iemand naar buiten lopen. Ik word met open armen door Catherine ontvangen en op het terras neergezet met een fles koud bier. Ze is nu even druk met Franse les geven aan Engelse dames die van Engeland naar Frankrijk zijn verhuisd. Ik moet eerst maar even uitrusten op het terras. Als ik nog meer bier of iets te eten wil, dan moet ik dat maar uit de koelkast pakken. Als ze klaar is met lesgeven, krijg ik te horen dat ze de kinderen van school gaat halen. Ik moet maar even op het huis passen. Ook komt er nog een Engelsman voor een Franse les die maar even op moet vangen totdat ze terug is. En..... er staat nog steeds bier in de koelkast voor direct gebruik.

Na een drie kwartier komt ze terug met de kinderen. Kim, Ly en Thomas. Ze hebben alle drie echt rood, krullend haar en spreken allemaal vloeiend Frans en Engels. Hun vader blijkt een Nieuw Zeelander te zijn. Nu begrijp ik ook waarom Catherine zo goed Engels spreekt. Een uurtje later komt hij thuis van zijn werk. Bruce. Een enorme kerel met een grote baard. Het klikt direct. Onmiddellijk komt er weer bier op tafel. Mijn fietstrailer vindt hij heel handig om bier op te vervoeren. Bruce heeft een eigen bouwbedrijf. De SNCF, Franse spoorwegen, is zijn grootste opdrachtgever. Als Catherine weer vertrekt met een van de kinderen gaan Bruce en ik koken. We eten met z'n vieren. Sinds Bruce in huis is, stroomt er drank. Ik moet alles proberen. Naast het bier wijn, cognac, lokale zelfgestookte jenever en pastis. Na de afwas laat hij zien mij zien wat hij van plan is met de tuin. Hij heeft net een stuk grond van 9.000 m² met drie enorme reclameborden er op van de buurman gekocht voor 10.000 euro. Twee maanden na de overdracht hoorde hij tot zijn grote verbazing dat de plaatselijke supermarkt jaarlijks 3.000 euro betaald omdat die borden op dat stuk grond staan. De rest van de avond zitten we met de nodige drank op het terras. Ook komen er allerlei hapjes op tafel. Ook iets onbekends. Bij elke hap komt bijna vijftig jaar gebitsverzorging op slag in ernstig gevaar. Heerlijk. Bruce is reisleader in Europa, Afrika en Australië geweest. Ook komen er nog oude foto's van Bruce tevoorschijn in Volendammer kledendracht. Catherine is rond 21.00 uur weer terug. Dan komt de wekfles met kersen op tafel. Die kersen zijn complete drankbommen. Alles gaat op. Het is reuze gezellig en het wordt laat. Te laat. Met veel te veel drank. Tollend stap ik in mijn bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
11 mei	Poitiers	Saint Jean d'Angely	119,840 km	1.135 km	6:22:53 uur	18,77 km/pu

Dag 13: vrijdag 12 mei 2006

Geef op en je zult slagen.

Ik kom pas rond 08.00 uit mijn bed. Ik heb geslapen als een blok. Gelukkig geen hoofdpijn. Ze hebben mijn fiets gisteravond nog in de keuken gezet. Naast mijn ontbijtbord ligt een briefje van Bruce met de tekst 'I hope you slept well. Bonne Voyage. Bruce. PS Water on stove boiled at 7.40. Pedal well !!' Catherine zit buiten op het terras al op mij te wachten. Binnen maak ik het ontbijt dat we samen buiten opeten. De prijs voor de overnachting mag ik helemaal zelf bepalen. In de kamer staat een grote glazen pot waarin ik het geld kan storten. Aan het eind van het jaar wordt het totaalbedrag overgemaakt naar een goed doel. Als alle tassen op mijn fiets zitten vertrek ik. Maar voordat ik weg kan rijden krijg ik nog twee dikke zoenen van Catherine. Zwaaiend nemen we afscheid. Ik denk dat ik hier het gevoel heb gevonden. Het gevoel dat ik de afgelopen jaren hoopte te vinden tijdens deze tocht. En het voelt goed.

Onmiddellijk zijn er weer heuvels. Bruce had me er al voor gewaarschuwd. De beloofde herten kom ik onderweg niet tegen. Daar zal het al wel te laat voor zijn. Ik fiets via Mazeray en Annapont naar Taillebourg. Hier zijn twee bejaarden vergeten af te slaan. Ze hebben met hun kleine autootje een paar verkeersborden platgereden en zijn tot stilstand gekomen tegen een enorm reclamebord. Ze staan beteuterd langs de kant van de weg, terwijl de gendarmerie de schade opneemt. Op aanraden van Bruce ga ik niet via Saintes, maar fiets ik er aan de westkant langs. Ik volg nu de route volgens het boekje. Saint Georges des Coteaux, Nieul les Saontes, La Clisse en Pisany. In Pisany kom ik een Duitser tegen. Hij is in maart uit Bremen vertrokken. Via de Ardennen, Luxemburg, de Alpen, Marseille, Andorra en Biarritz is hij langs de kust hierheen gefietst. Nu gaat hij terug naar huis, want zijn geld begint op te raken. Hij adviseert mij om langs de kust niet te gaan kamperen. Het was hem niet gelukt om zich tegen de miljoenen muggen te beschermen. Hij was 's nachts helemaal lek gestoken. De jeuk duurt dagen. In Saujon doe ik nog wat boodschappen.

Na vijf kilometer fiets ik een enorm industriegebied op. Je kunt geen andere kant op. Fabrieken, winkelcentra, kantoren, autodealers, restaurants noem het maar op. Er komt geen eind aan. En dan is er opeens Royan. Het net alsof je een Zuidfranse badplaats binnen fiets. Witte huizen, palmbomen, blauwe lucht en de Atlantische Oceaan op de achtergrond. Ik fiets door naar de haven. Het is 12.45 uur als ik voor het gesloten hek van de veerboot sta. De eerstvolgende afvaart is pas om 14.00 uur. Om de tijd te overbruggen ga ik wat eten in het havenrestaurant. Bauvette met salade en frites. Om 13.45 uur gaat het hek open en koop ik een kaartje. De overtocht van een half uur kost 4,70 euro. Erg druk wordt het niet. Eén motorfiets, zestien auto's en natuurlijk mijn fiets.

Precies op tijd vertrekt de ferry. De overtocht over de monding van de Gironde is net een cruise. Ik zit voor op de boot. Er is geen deining, alleen zon en een licht briesje. Genieten geblazen. Als ik de boot af fiets in Pointe de Grave waan ik me echt in Zuid Frankrijk. De huizen, de geur van de dennenbomen, blauwe lucht, zand, wind, krekels. Heerlijk.

Maar er moet wel weer gefietst worden. Soulac sur Mer is de volgende plaats. Ze zijn druk met de voorbereidingen voor het komende toeristenseizoen. Fleurige bloemenperken worden aangelegd en alles wordt druk geschilderd. Onderweg kom ik een Duitser en een Fransman tegen die onderweg zijn van Biarritz naar Nantes. Ze hebben allebei ruim 40 kilo bagage bij zich. Ze zitten stijf onder de muggenbeten. Het lijkt wel of ze de waterpokken hebben. De Duitser had zelfs citroenen gekocht en zich helemaal met citroensap ingesmeerd. Het mocht niet baten. Kamperen doen ze hier in de omgeving maar niet meer. De Fransman is weg van mijn fiets. Ook over de trailer raken ze niet uitgepraat. De spriet met het vlaggetje (Nederlandse driekleur en op de andere kant de Jacobsschelp) met de tulp maken het helemaal af vinden ze. Na een half uurtje nemen we afscheid. Ze hebben hier prachtige fietspaden aangelegd. En heel belangrijk: glas- en

steenslagvrij. Wel liggen er enorme dennenappels. Ik fiets nu pal langs de Atlantische Oceaan. Links van mij de dennenbomen en rechts van mij het strand en de zee. Op sommige plaatsen fiets ik op nog geen vijftig meter van de branding. Regelmatig rij ik mijn fiets het strand op om even lekker te zitten in het warme zand of ga ik even bij het water kijken. Heerlijk. Dit is echt genieten. Dat mis je toch maar mooi als je niet voor de kustroute hebt gekozen.

Ik stop in Montalivet-les-Bains. Een slaapplek is niet moeilijk te vinden. Het seizoen is nog niet echt begonnen. Het eerste hotelletje annex bar annex pizzarestaurant is raak. Ik slaap in een soort vervallen koloniaal gebouw met kokosmatten op de vloer. Het is helemaal leeg. Mijn fiets kan ik in de hal parkeren. Aan de sleutel van de kamer hangt een enorme flessenopener. Snel mijn spullen op mijn kamer en hup naar het strand. Het is bijna verlaten. Tegen de 30 graden en niemand op het strand. De komende anderhalf uur lig ik in het warme zand. Lezen, rondkijken en luisteren naar de branding. Het weerzien van de zee is toch elke keer weer iets waar ik naar uitkijk. Honderd procent genieten. Het zeewater is nog niet echt warm. Op de terugweg naar het hotel haal ik bij de SPAR-supermarkt nog een paar boodschappen. Op mijn hotelkamer kook ik op de campingbrander macaroni. Voor alle zekerheid heb ik de plastic prullenbak maar met water gevuld. Mocht de tent vlam vatten dan heb ik in ieder geval een poging gedaan het vuur te blussen. Macaroni, boterhamworst, geraspte kaas, tomaat, komkommer en knoflook. Een smakelijke maaltijd. Omdat het zo lekker is eet ik natuurlijk veel te veel. Ik hoop niet dat ik er komende nacht en morgen last van krijg. De afwas is zo gedaan. Afdrogen met een van de badhanddoeken van het hotel. Ik loop nog maar een keertje naar het strand. Ik kan er geen genoeg van krijgen. Als het donker wordt ga ik terug. Dan kom ik achter dat er geen toiletpapier op mijn kamer aanwezig is. Geen probleem. Er zijn voldoende kamers leeg waar ik wel iets kan vinden. In de kamer naast mijn kamer staan wel zes rollen.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
12 mei	Saint Jean d'Angely	Montalivet-les-Bains	95,450 km	1.230 km	5:35:52 uur	17,04 km/pu

Dag 14: zaterdag 13 mei 2006

Geluk: het terugvinden van de bezitster van een verloren bikini.

Om 05.00 uur begint het te onweren als een gek. De regen komt met bakken naar beneden. Ik slaap nog maar even verder. Om 07.00 word ik weer wakker. Het regent nog steeds. Met af en toe een flinke donderslag. Rustig eet ik mijn ontbijt. Als ik mijn bagage op de fiets heb bevestigd en de buitendeur open doe, is het gelukkig droog.

Ik heb de hele weg voor mijzelf. En een eigen fietspad. Het kan niet op. Onderweg spettert het af en toe nog iets. Ik trek één keer mijn regenpak aan. Zodra ik opstap is het al weer droog. Ik besluit het regenpak uit te trekken en niet meer aan te trekken. Koud is het in ieder geval niet. Ongeveer 17 graden. Hourtin Plage is uitgestorven. Alles is dicht. Door naar Carcans Plage. Links en rechts van de weg staan alleen maar dennenbomen, dennenbomen en dennenbomen. De enige afwisseling is een kaal veld waar ze net alle dennenbomen hebben gekapt. De fietspaden zijn voorzien van fantastisch asfalt. Mooi groen geschilderd. Het zoekt gewoon. Na ruim dertig kilometer fietsen kom ik een boswachter tegen. Je moet hier geen pech krijgen. Fiets ik nog steeds achter dat peloton aan en heb ik nog steeds niet aan kunnen sluiten? Of zou ik op kop liggen? In Carcans Plage koop ik brood en drinken bij de supermarkt. Ze hebben helaas geen vruchtengebakjes.

Dan komt het –door velen gevreesde- fietspad door de duinen naar Lacanau. Het ligt een stuk landinwaarts. Dwars door de duinen. Over ruim vier kilometer hebben ze betonplaten gestort op het losse zand. De platen zijn ongeveer vijf meter lang en slechts 75 centimeter breed. Alles ligt schots en scheef. Betonrot zorgt ervoor dat het betonijzer

er zelfs her en der uit steekt. Dit is het slechtste stuk wat ik tot nu toe heb moeten fietsen. Geconcentreerd fietsen is de enige mogelijkheid om dit stuk zonder problemen door te komen. Gelukkig is het niet druk. Ik kom zelfs weer niemand tegen. Af en toe stop ik om een foto te maken. Onmiddellijk vallen duizenden muggen je aan. En ze steken direct. De hel van Lacanau. Eindelijk komt er weer goed asfalt. Dat waardeer je direct.

In een uitgestorven Lacanau fiets ik naar het strand. De lucht is grijs en er staat een behoorlijke branding. Er is niemand op het strand. Het lijkt wel of er hier alleen maar katten leven. Ze schieten alle kanten op als ik aan kom fietsen. Hier is echt niets te beleven. Verder naar het zuiden dan maar. Na een paar kilometer door de duinen te hebben gefietst, hoor ik opeens iemand Nederlands achter mij praten. Het zijn twee fietsers die ook onderweg zijn naar Santiago de Compostela. Frans en Carla. Op 25 april zijn ze uit Houten vertrokken. Ze hebben afgelopen nacht overnacht op de camping van Lacanau. Ook zij hebben afgelopen nacht noodweer gehad. Alles wat ze bij zich hebben is drijfnat. De tent stond blank. Daarnaast zijn ze helemaal lek gestoken door de muggen. Ze fietsen in een stevig tempo. Ik blijf even lekker achter die twee hangen. Zij zijn net begonnen. Ik heb er tenslotte al de nodige kilometers op zitten. Ondanks dat ik er maar een beetje achter hang, moet ik toch flink trappen. Af en toe vlieg ik bijna uit de bocht als ik even niet op zit te letten. Het fietspad loopt hier ook dwars door de duinen. Op en neer en dan ook nog slingerend tussen al die dennenbomen door. Duizenden dennenbomen. Ze schieten voorbij. Zo fietsen we steeds verder naar het zuiden. Ik was van plan om naar Cap Ferret door te fietsen, daar de pont te nemen en langs het hoogste duin van Europa te fietsen, maar Frans adviseert mij het niet te doen. Het is zaterdagmiddag en de kans is groot dat er een aangepaste dienstregeling is. En zesenzeventig kilometer voor niets fietsen daar heb ik geen zin in. Ik besluit verder met ze mee te fietsen over dit prachtige fietspad.

De grijze wolken zijn verdwenen en hebben plaats gemaakt voor blauwe lucht. Boven het binnenland hangen nog wel hele zware donkere wolken. In Ares neem ik afscheid van Frans en Carla. Omdat ik niets meer te drinken heb, stop ik bij de supermarkt. Drie flessen water en een blikje bier voor vanavond. Helaas knalt het blikje bier uit elkaar als ik hem tussen de snelbinders steek. Het bier spuit alle kanten op. Alles kleeft. Met het netgekochte water spoel ik alles maar weer af. Zonde van het vocht. Via het mooie fietspad ga ik weer verder. Andernos-les-Bains, Taussat, Cassy, Lanton, Audenge. Staan daar die twee uit Houten weer langs de weg. Ik stop en vraag of ze pech hebben. Nee, staan ze gewoon een beetje te flikvlooiën. We fietsen met zijn drieën verder. Via Biganos naar Fature. Hier is Frans even de route uit het zicht verloren. Het klopt allemaal niet meer met het boekje Sint Jacobsroute, deel 2 Tours – Pyreneeën dat hij voor op zijn fiets heeft bevestigd. Ik fiets gewoon verder met behulp van mijn kompas. Als Frans vraagt waar we uitkomen, zeg ik dat je dat met mij nooit weet, maar dat je altijd wel ergens komt.

Mios en Salles zijn de volgende plaatsen. In Salles ga ik op zoek naar een overnachtingsmogelijkheid. Die blijken er in deze kleine dorpjes niet te zijn. De volgende plaats is Belin-Beliet. We fietsen vrolijk verder over het nu al meer dan 150 kilometer lange prachtige fietspad. Na een onrustige en drijfnatte nacht willen Frans en Carla ook wel in een hotelletje of een chambre d'hôtes overnachten. Dat wordt dus een adres zoeken voor drie personen.

In Belin-Beliet is het nog wel even zoeken naar een slaappleaats. Op de eerste adressen zijn ze niet thuis. Maar buiten de stad vinden we er toch eentje. Een chambre d'hôtes. Gelukkig. Ik ben total-loss. Vandaag bijna 140 kilometer gefietst met een gemiddelde snelheid van ruim 20 kilometer. Veel te veel. Douchen en een uurtje slapen doen wonderen. We gaan eten bij een Italiaans restaurant. We moeten er met de fiets naar toe. Als we bij het restaurant aan komen mogen we pas om 19.30 uur naar binnen.

Buiten op het terras wachten we totdat we naar binnen mogen. Het eten smaakt heerlijk. Ik ga op tijd naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
13 mei	Montalivet-les-Bains	Belin-Bellet	137,120 km	1.368 km	6:47:29 uur	20,18 km/pu

Dag 15: zondag 14 mei 2006

Wat je werkelijk hebt, is dat wat je geeft.

Zondag. Het is verplicht uitslapen. Het ontbijt wordt niet eerder dan 08.00 uur geserveerd. Voordat ik aan tafel ga, heb ik al mijn verslag van gisteren en een paar brieven geschreven. Ook heb ik al mijn fiets opgetuigd die afgelopen nacht achter het huis heeft gestaan. We eten aan een prachtig gedekte tafel in de huiskamer. Het smaakt heerlijk. Ik ontbijt samen met Frans en Carla. Als ik ben uitgegeten ben, neem ik afscheid van mijn fietspartners, betaal met mijn laatste euro's de overnachting en vertrek.

Ik fiets terug naar het dorp, zoek het fietspad en vervolg het verder naar het zuiden. Na een kilometer of zes moet ik rechtsaf richting Biganon. Hier sluit de kustroute weer aan op de hoofdroute richting Santiago de Compostela. Het overal lekker stil. Herten kom ik niet tegen. Konijnen des te meer. Plotseling ben ik aan het einde van het fietspad. Hier moet ik kiezen tussen een binnenweg met slecht wegdek of het nieuwe asfalt van de N134. Volgens het routeboekje moet ik hier voor het slechte wegdek kiezen. Ik kies voor het snelle asfalt. Zo kom ik lekker snel bij Pissos. Een geldautomaat heb ik snel gevonden. Een ouder echtpaar is druk aan het 'klooien' bij de machine. Er blijkt een bankbiljet vast te zitten. Ze krijgen het biljet er maar voor de helft uit. De andere helft blijft vast zitten. Dan nemen ze nog een keer twintig euro op. Dat biljet komt er wel goed uit. Dan gaan ze alsnog met een zakmes proberen de andere helft van het biljet te pakken. Tenslotte gegeven geven ze het op en vertrekken. Als ik geld op wil nemen doet de automaat van alles, behalve het geld geven. Hij ratelt en rammelt, print een bonnetje. Maar geld geven? Mooi niet. Het echtpaar komt terug. De vrouw begint op alle knoppen te slaan. Dan wijzen ze naar een telefoonnummer dat ik moet bellen. Ik doe net alsof ik gek ben en vertrek. Ik zoek wel een andere automaat.

Vanaf hier zijn het kaarsrechte wegen. Kilometers lang. Bij Commensacq snij ik weer een stukje van de route af. Ik fiets over de pas geasfalteerde D626. Een prachtige weg met aan weerszijden de mooiste bomen ter wereld: platanen. Gecombineerd met een strakblauwe lucht en dik dertig graden is het twaalf kilometer genieten. Het lijkt de Provence wel. Deze laan met platanen stopt helaas in Labouheyre. Hier koop ik bij de bakker twee abrikozenbroodjes. Weer krijg ik iets extra's. De geldautomaat doet het hier gelukkig wel.

Na Labouheyre komt er weer een kaarsrechte weg van ongeveer 50 kilometer. Met aan weerszijden vliegendennen en nog meer vliegendennen. Duizenden. Er komt gewoon geen einde aan. Blik op oneindig en fietsen maar. In Onesse-et-Laharie lunch ik op het pleintje voor het postkantoor en het stadhuis. Achtgranenbrood met ham en een liter water. Heerlijk op een bankje in de schaduw van een enorme plataan. De weg naar Lesperon verschilt niet van die naar Onesse-et-Laharie. Kaarsrecht. Opeens schiet met veel kabaal een van mijn jasbeschermers tussen de spaken. Geen idee wat de oorzaak is. Hij is in ieder helemal aan flarden. Verder gelukkig geen schade. Ach, het scheelt weer gewicht. Lesperon bestaat als dorp uit drie delen: Tireveste (trek de jas uit), Tiregilet (trek het hemd uit) en Tireculotte (trek de broek uit). Deze namen herinneren aan vroegere tijden toen daar, volgens de overlevering, pelgrims van 'overbodige' ballast werden afgeholpen. Hier kom ik bij een huis een bordje tegen met de vermelding dat het nog 893 kilometer is naar Santiago de Compostela. Midden in het dorp ligt een verlaten pelotebaan. Een sport, lijkt een beetje op kaatsen, die populair is in Frans- en Spaans-

Baskenland. Bij een boerderij krijg ik het aan de stok met een blaffende hond. Als ik voorbij fiets, komt hij het erf af stuiven en probeert zijn tanden in mijn rechterenkel te zetten. Een voltrefter met mijn schoen brengt hem op andere ideeën. Hij kiest gelukkig eieren voor zijn geld en gaat terug naar de boerderij. Toch wel geschrokken fiets ik verder. Via Cinquetardit fiets ik naar Gourbera.

In Gourbera, in 2005 had het 251 inwoners, zie ik langs de weg een groot bord 'Pilgrims welcome' met een pijl eronder staan. Ik erop af. Een enorme villa met een prachtige tuin. Er is niemand thuis. Alleen de herdershond komt blaffend op mij af. Dan ontstaat er beweging bij de burens. Daar zitten de bewoners te BBQ-en. Ze hebben een kamer vrij. Ik mag rustig in de enorme tuin gaan zitten. Ik krijg een enorm glas limonade met ijs. Als ik nog meer wil, moet ik het maar pakken in de keuken. Ik heb geen haast en laat ze rustig de BBQ afmaken. Ik zit prima in de tuin en vermaak mij wel. Ik schrijf in mijn dagboek en bel naar herberg 'l Esprit du Chemin in Saint Jean Pied de Port of ik er morgennacht kan overnachten. Deze refugio aan de voet van de Pyreneeën heeft Nederlandse beheerders. Ze zitten vol, maar ik kom als eerste op de reservelijst te staan. Als ze klaar zijn met BBQ-en word ik door Steve naar mijn kamer gebracht. Steve en Catherine zijn Engelsen die een paar jaar geleden naar Frankrijk zijn verhuisd. Ze vermaken zich hier prima. Steve werkt alleen nog maar als hij zin heeft. Ik krijg een heerlijke maaltijd voorgeschoteld. Bloemkool met spekjes, wortels, twee dikke plakken ham en een enorme 'jacket'-potato. IJs en een peer als toetje. Daarbij twee glazen rosé. Smullen.

Wie had dit vanmorgen gedacht? Zo zie je maar weer. Alles komt goed. Vertrouwen. Het wordt misschien niet zoals je het in gedachten had, maar het komt goed. Voordat ik naar bed ga, krijg ik nog een beker sterke Engelse thee. Zo zwart als koffie. Mijn smaakpapillen zullen het de komende dagen geen enkele functie kunnen vervullen. Ik ga op tijd naar bed. Voor mijn slaapkamerdeur slaapt de Duitse herder. Veiliger kan het niet.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
14 mei	Belin-Beliet	Gourbera	116,350 km	1.484 km	6:10:20 uur	18,90 km/pu

Dag 16: maandag 15 mei 2006

Een nieuwe dag, een nieuwe kans, een nieuw geluk.

Om 08.00 uur geniet ik van een heerlijk ontbijt. Weetabix, stokbrood, croissant, zelfgemaakte jam, thee, melk en een appel. Vandaag probeer ik naar Saint Jean Pied de Port, aan de voet van de Pyreneeën te fietsen. Voordat ik vertrek vraagt Steve aan mij of ik nog iets qua materiaal nodig heb voor onderweg. Hij heeft in de schuur een kast vol spullen die hij meegeeft aan pelgrims met materiaalpech. Ik heb niets nodig, maar ik wil wel mijn tentje en gasfles achterlaten. Die heb ik echt niet meer nodig in Spanje. Een paar kilo lichter vertrek in uit Gourbera.

Het eerste stuk gaat als een speer. Geen wind en lekker vlak. Om Dax heen, langs Yzosse en Saint Pandelon. Dan komen de heuvels weer. Hier lijkt het wel of ik vierkante wielen heb. Benesse les Dax, Cagnotte en Peyrehorade. Bij de plaatselijke bakker koop ik weer een lekker vruchtenvlaaitje en brood voor vanmiddag. Ook hier krijg ik weer een paar extra chocoladekoekjes voor onderweg. Fantastisch. En dat is me deze reis al zo vaak gebeurd. Mensen leven echt met je mee. Of het nu een extra koekje is, je welkom heten in Frankrijk, je aanmoedigen met 'Bon Courage' of 'Bon Voyage', je drinken aanbieden. Gewoon fantastisch zoals ze met je meelevens. Na Peyrehorade komen echt de Pyreneeën in zicht. Ze worden vanaf hier zelfs voelbaar. Het gaat gestaag omhoog. Net als de temperatuur. Rond 10.00 uur is het al 26 graden. Dat wordt drinken, drinken en nog eens drinken. De liters water vliegen erdoor. Onderweg vul ik met grote regelmaat mijn voorraad aan. Ik blijf maar zweten.

Eindelijk Saint Palais. Alles dicht. Geen onderdak te krijgen. Balen. Het kwik is inmiddels al boven de 30 graden gestegen. Bij een Bar Tabac krijg ik gratis iets te drinken. Ik mag nemen wat ik wil. Op kosten van de eigenaar. Ik vraag water. Dat schenken ze niet aan de bar. Ze zet een enorme glas Coca Cola met citroen en ijs voor mijn neus En drie grote flessen ijskoud water voor onderweg. Dankbaar fiets ik een kwartier later verder. Het is nog tweeëndertig kilometer naar Saint Jean Pied de Port. Zodra ik Saint Palais uit fiets, moet ik een heuvel van 275 meter hoogte over. Mont Saint Sauveur. Mijn hoofd knalt bijna uit elkaar bij elke pedaaltrap. Het tempo is er helemaal uit. Het lijkt wel of ik de liters water die ik drink er ook direct weer uitspuiten. Fietsen schiet nu ook niet echt meer op. Zes tot acht kilometer per uur. Weliswaar bergop maar het gaat echt niet harder. Halverwege wordt het zwart voor mijn ogen. Afstappen en lopen. Voordat ik boven ben is de eerste fles water al weer leeg. Ik kom twee Franse pelgrims tegen die het ook helemaal hebben gehad. Ze liggen langs de kant van de weg. Ik ben gelukkig niet de enige. Wat ben ik blij dat ik de tent en de gasfles in Gourbera heb achter gelaten. Dat scheelt in ieder geval nu het nodige gewicht. Total-loss kom ik boven aan de heuvel aan. Tijdens de afdaling kom ik een Duitse uit Frankfurt tegen die met een enorme rugzak hinkend over de weg strompelt. Zij is onderweg naar Santiago de Compostela vanuit Le Puy. Op een grintpad heeft ze zich verstapt. Haar enkel doet flink zeer. Ik loop een stuk met haar mee. In de buurt van een dokter in Ostabat nemen we afscheid.

Dan maar weer verder. Met nog ongeveer tien kilometer te fietsen gaat voor het eerst in mijn leven even het licht helemaal uit. Ik begin te slingeren, ik stap af en alles wordt zwart. Eerst maar zitten in de berm. Na vijf minuten loop ik voorzichtig naar een bushokje. Het is gelukkig iets koeler in het kleine hokje. Als ik op de plank zit, drink ik een literfles water in één keer leeg. Ook eet ik de gekregen chocoladekoekjes. Mijn korte broek en T-shirt hang ik aan het prikkeldraad te drogen. Ze zijn drijfnat van het zweet. Het paard in het weiland komt nieuwsgierig kijken. In de schaduw van het houten bushokje kom ik langzamerhand iets bij. Daar zit je dan in je onderbroek in een klein bushokje in het zuiden van Frankrijk. Blij met de schaduw en een zuchtje wind. Ik blijf er zeker een uur zitten. Mijn broek en shirt zijn droog als ik ze weer aantrek. Maar nog geen twee kilometer en een paar heuvels verder is alles al weer drijfnat. Bij Saint Jean le Vieux kan ik niet meer. Bij een Intermarche begint weer alles zwart te worden. Eerst maar weer even liggen. In de schaduw op een bloembak bij de ingang. Dan naar binnen om weer de nodige flessen water te kopen. Ook koop ik een banaan en wat chips en pinda's voor het zout. Het is gelukkig lekker koel in de winkel. Buiten op 'mijn' bloemenbak eet ik de banaan en wat chips en pinda's. De zoveelste liter water verdwijnt in één grote slok. Ik kom tot nu toe zeker aan acht liter water. Met gemak. Een mevrouw vraagt aan mij hoe het gaat en waar ik naar toe ga. Ze zegt dat Saint Jean Pied de Port nog ongeveer één kilometer is. Ik wacht nog even en dan moet het maar gebeuren. Van die banaan en die zoute chips knap ik gelukkig iets op. Nog een halve liter water en dan stap ik op de fiets.

De weg gaat gelukkig alleen maar naar beneden. Eindelijk Saint Jean Pied de Port. Ik ben kapot of zoals Gerrie Kneteman het zo mooi kon zeggen 'Ik had zo doorgekacheld dat ik opgebaard over de finish kwam'. Ik fiets langs het postkantoor. Gelijk maar even vragen of er iets voor mij op het poste restante adres is binnen gekomen. Eén doosje met spullen, onder andere het boekje met het laatste traject in Spanje en twee dummy's. Ook een leuk briefje van mijn collega Piet van de Port die afgelopen week een deel van de Camino heeft gelopen.

Dan ga ik op zoek naar herberg 'l Esprit du Chemin. Rue de la Citadelle is het adres. Na wat vragen en een paar keer fout rijden kom ik er. Gelukkig is er een plekje vrij gekomen en kan ik hier overnachten. Ik word er fantastisch opgevangen door Huberta Wiertsema en Arno Cuppen. Mijn fiets wordt op het kleine binnenplaatsje gezet. Ikzelf word op diezelfde binnenplaats neergezet op een bank in de schaduw met een enorme kan verdunlimonade. Het eerste uur laten ze mij rustig zitten en gewoon uithijgen. Als Arno mijn fiets en trailer ziet, vraagt hij waar de rest van de familie is. Zoveel bagage

heeft hij nog nooit voor één persoon gezien. En ik maar denken dat dit echt het minimum aan bagage is. Pas later vertel ik hem dat ik ook nog een tent en een gasfles mee had. Het moet echt veel minder. Als ik vraag of ik nog een extra nacht mag blijven, hoor ik dat het die nacht wel vol zit. Maar ik mag op het logeerbed op de kamer bij de vrijwilliger voor twee weken: Ferry. Van Arno krijg ik de opdracht morgen mijn bagage kritisch uit te zoeken. Ik moet zeker met de helft minder verder. Maar dat is een klus voor morgen. Vandaag eerst bijkomen. Een douche doet wonderen.

De rest van de middag breng ik door met de binnenkomende pelgrims. Berenice Leslie, een 67-jarige vrouw uit Queensland Australië, lacht zich een deuk om de stoel die ik heb meegenomen. Ze is vertrokken uit Le Puy en loopt low budget naar Santiago de Compostela. Ze wilde nog één keer iets speciaals doen in haar leven. Het bevalt haar goed, al is alles hier in Europa wel erg duur. Ook ontmoet ik Larry Florman uit de Verenigde Staten. Hij is plastisch chirurg en wil het Spaanse deel in zestien dagen fietsen. Hij is vandaag via Bayonne uit de VS aangekomen. Een taxi heeft hem en zijn fiets van Bayonne naar Saint Jean Pied de Port gebracht. Hij is druk bezig zijn fiets in elkaar te zetten. Op een gegeven moment staat zijn voorvork 180 graden gedraaid in het frame. Dat wil niet lukken. Na flink wat zweten in de brandende zon lukt het hem toch zijn fiets in elkaar te zetten.

Om 19.30 uur gaan we met zijn allen eten. Met twintig mensen aan een lange tafel. Als aperitief krijgt iedereen een glaasje port of muscatel. Tomatensoep vooraf. Sla, wortelen, aardappelen met kaas, macaronisalade en een vegetarische rol. Yoghurt met pruimenjam na. Huberta heeft heerlijk gekookt. Een vorstelijk maal na zo'n vermoeiende dag. Ik kom hier helemaal bij. Tijdens het eten zit ik naast Larry. Hij ziet op tegen de bergen die hij morgen over moet fietsen. De voordeur van de herberg 'l Esprit du Chemin gaat om 06.30 uur van het slot en hij wil om 06.31 uur op de fiets zitten. We hebben samen heel veel lol aan tafel. Op een gegeven moment komt hij met nog een probleem waar hij erg mee zit. Hij zou wel eens van mij willen weten hoe het vanavond gaat. Vanavond als hij zich in het bijzijn van al die anderen moet uitkleden om in bed te stappen. Hij heeft geen zin om zich uit te kleden in het bijzijn van wildvreemde vrouwen. En dat komt uit de mond van een plastisch chirurg die zijn geld verdient met borst-, buik- en beencorrecties bij mannen en vrouwen die enorm zijn afgevallen. (PS: De verwijderde huid verkoopt hij voor veel geld aan een huidbank.) Ik stel hem voor zich gewoon uit te kleden en in de slaapzak te gaan liggen. Hij vindt het maar niks. Dat doen ze in Amerika niet. Om 20.30 begint het –zoals verwacht– te onweren. Snel brengen we alles naar binnen. Binnen tien minuten barst het noodweer los. De regen komt met bakken uit de hemel. Met grote regelmaat wordt alles verlicht door de vele bliksemschichten. Alle luiken moeten zelfs dicht en worden vastgezet. Binnen drinken we met zijn allen thee en koffie. Ook is iedereen druk met het invullen van het gastenboek. Tussen 21.30 en 22.00 uur duikt iedereen zijn of haar slaapzak in. Op mijn kussen licht een welkomstbriefje met mijn naam en een snoepje.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
15 mei	Gourbera	Saint Jean Pied de Port	107,710 km	1.591 km	5:59:54 uur	17,95 km/pu

Dag 17: dinsdag 16 mei 2006

Je krijgt in het leven dat wat je toestaat dat je krijgt.

Om 06.00 uur begint het bij twee kamergenoten (een Belg (snurkte als een gek) en een Fransman) al te kriebelen. In het donker zoeken ze al hun spullen bij elkaar en verlaten de slaapzaal. Ik ga rond 07.00 uur naar beneden om te ontbijten. De meeste zijn al vertrokken. Larry is echt om 06.31 uur vertrokken. Ik laat degene die nog moeten vertrekken voor aan het ontbijt. In ben in Saint Jean Pied de Port en ik blijf in Saint Jean Pied de Port.

Het is een heerlijk ontbijt. Na het ontbijt verhuis ik mijn spullen naar de logeerkamer boven in de herberg. Als iedereen is vertrokken begin ik met mijn grote sorteerkus. Ik maak drie stapels. Een met wat ik echt nodig heb, een met wat met de post terug naar Vianen kan en een wat ik weg kan geven of gewoon weg kan gooien. Af en toe komen Huberta en Arno vragen hoe het gaat. Als alles is uitgezocht ga ik met de spullen (onder andere stoel, pannen, bestek, reserve banden, kleding, niet-gebruikte routeboekjes etc.) die kunnen worden opgestuurd naar het postkantoor.

Het is niet ver naar het postkantoor. Ik ga met mijn trailer naar het loket. Als ik vraag of het mogelijk is zoiets groots te versturen, krijg ik te horen dat het geen probleem is. Het moet wel goed zijn ingepakt. Dat kan. Buiten op de stoep van het postkantoor demonteer ik de trailer zoveel mogelijk. Alle losse spullen doe ik in de gele trailertas. Het geheel verpak ik in flink veel zwart landbouwplastic dat ik van mijn collega Bertus de Koster heb meegekregen voor onder mijn tent. Gelukkig heb ik ook een rol breed plakband meegenomen. Het wordt een mooi compact pakket. Een voorbijganger waarschuwt mij dat de post zo'n groot pakket niet verstuurt. Dat zal toch niet waar zijn. Ik ben het net binnen wezen vragen. Als ik er weer mee aan het loket van postkantoor kom zijn er inderdaad opeens problemen. Het hele pakket moet in een kartonnen doos. Tja, laat ik die nou net niet hebben. En zij hebben ook geen dozen. Het pakket is waarschijnlijk ook te zwaar. Gelukkig komt er een Française binnen die ruim veertig jaar in de Verenigde Staten heeft gewoond die mij helpt. De mevrouw komt achter het loket vandaan om het te wegen. Het pakket ziet er zwaar uit, maar het valt gelukkig mee. Het weegt bijna vijftien kilo. En dan zijn er opeens geen problemen meer. Voor 50,70 euro versturen ze het naar Vianen.

Terug in de herberg gooi ik de spullen weg die ik echt niet meer nodig denk te hebben. Alles bij elkaar vertrek ik morgen zonder trailer en behoorlijk wat minder bagage. Het moet zeker twintig kilo zijn. Op mijn gemak bekijk ik Saint Jean Pied de Port. Onder andere de kathedraal Notre Dame du Pont. Het is prachtig weer. Op het bankje voor de bakker geniet ik van een lekker aardbeiengebakje. Het begint al weer druk te worden. Bussen vol toeristen nemen bezit van de oude binnenstad. Als ik terug kom in de herberg 'l Esprit du Chemin is alleen de tijdelijke vrijwilliger Ferry nog aanwezig. Hij is druk met het plaatsen van de ruitjes in een nieuwe tussendeur. Er moeten zes ruitjes worden geplaatst. Dit gaat gepaard met veel gevloek en getier. De grond ligt bezaaid met glasscherven. Na twee prachtig op maat gesneden glazen vierkantjes aan barrels te hebben geslagen, is de deur na anderhalf uur voorzien van zes hele ruitjes. De was die ik gisterenavond heb gedaan en die afgelopen nacht nog even extra nat is geregend is inmiddels droog. Ik schrijf de nodige brieven. Heerlijk onder de parasol op de binnenplaats. Ook maak ik mijn tassen in orde voor vertrek morgenochtend.

Tegenover de herberg is het kantoor van de Franse Saint Jacquesorganisatie gevestigd. Het is er een komen en gaan van pelgrims die hier een stempel komen halen. Ze verstrekken hier ook een gedetailleerde routebeschrijving over de Pyreneeën naar Roncesvalles. Pelgrims kunnen in een klein hokje gratis internetten. Ik ga er ook even heen om snel een berichtje aan iedereen te sturen. Mijn voorganger zit al bijna een uur achter het beeldscherm en moet vertrekken. In de haast vergeet hij goed af te sluiten. Alles weg. Ik beloof hem het kort te houden zodat hij het straks opnieuw kan proberen. Binnen twintig minuten heb ik alle ontvangen mailtjes gelezen en iedereen een bericht gestuurd. Het is heel leuk te lezen hoe iedereen meeleeft.

Vanaf ongeveer 14.00 uur komen de eerste pelgrims bij herberg 'l Esprit du Chemin' aan. Het zijn allemaal lopers. Ook de Duitse uit Frankfurt komt binnen. Ze is inmiddels ook weer in Saint Jean Pied de Port naar de dokter geweest. Door de verstuiking heeft ze haar andere been teveel belast. Met als gevolg een peesontsteking. Hij heeft haar gezegd dat ze moet stoppen. Einde voettocht. Ze overnacht één nacht in de herberg en daarna verblijft ze vier dagen in een gîte. Enerzijds om rust te nemen en anderzijds om de terugtocht naar Duitsland te regelen.

Ik mag vanavond gelukkig wel helpen met de voorbereidende werkzaamheden voor het eten. We eten om 19.30 uur. Op het menu staat: groentesoep, vegetarische pizza, sla, tomaat, wortelsalade met een speciale saus (die eigenlijk overal overheen kan) en yoghurt met iets onbekend na. En zoals al de hele reis: ik eet alles wat mij wordt voorgezet. Het is reuze gezellig aan tafel. Ik zit naast een Engelse uit Plymouth die samen met haar vader en zijn Canadese vriend een deel van de Camino loopt. De Engelsman maakt zijn eigen gluhwein met wijn en warme kaneelthee. Ze snappen niet dat ik helemaal uit Vianen ben komen fietsen terwijl ik toch ook gewoon in Saint Jean Pied de Port had kunnen beginnen. Ze vinden zo'n afstand toch wel een beetje teveel van het goeie. Om 21.45 uur ligt iedereen in zijn of haar slaapzak.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
16 mei	Saint Jean Pied de Port	Saint Jean Pied de Port	0,000 km	1.591 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu

Dag 18: woensdag 17 mei 2006

Leven is wat je overkomt terwijl je druk bezig bent andere plannen te maken.

Ik word om 06.15 uur wakker omdat Ferry door een pissige Arno uit zijn bed wordt getrommeld. Ferry heeft zich verslapen, terwijl hij onder andere al brood bij de bakker had moeten halen. Arno, in het bezit van een licht vorm van een ochtendhumeur, 'jaagt' Ferry naar beneden met allerlei opdrachten. Als ik beneden kom zijn er al verschillende lopers vertrokken. Ferry komt al snel met een verhit hoofd en een zak vol stokbroden binnen. Ik geniet weer van mijn ontbijt. Arno maakt voor mij een uitgebreid lunchpakket (stokbrood met gebakken eieren en spek, pruimen, abrikozen, appel, muslirepen, enz.) voor onderweg. Tijdens het ontbijt laat Ferry tussendoor nog even een stapel borden en een doos met eieren uit zijn handen vallen. Hij is er niet echt blij mee. Arno zeker niet

Om 07.15 vertrek ik. Ik neem afscheid van Ferry, de geblesseerde Duitse, de Engelse uit Plymouth, haar vader en de Canadees. Buiten op straat wenst Arno mij 'Bonne route' en Huberta roept boven vanuit haar slaapkamerraam 'Bon Voyage'. Ik loop de steile Rue de la Citadelle uit en onder de Porte de Espagne door. Dan kan er weer gefietst worden. De wielen draaien weer. De juiste weg naar de andere kant van de Pyreneeën via de Roelandpas is niet moeilijk te vinden. Het Spaanse avontuur gaat nu beginnen. Het ploeteren en harken kan beginnen voor de eerste echte grote berg van deze reis. Het gaat omhoog. En je voelt het direct. Dit wordt een klim van 27 kilometer. Het is mistig en lekker fris. De lopers hebben een eigen route. Die kom ik pas aan de andere kant van de bergen weer tegen. Het lijkt wel of ik de enige ben die de bergen over ga. In de weilanden staan schapen met enorme hoorns. Na acht kilometer ga ik bij Arnéguy de Spaanse grens over. De namen en teksten worden hier nog vreemder. Alles is net als in Zuid-Frankrijk tweetalig. Maar van dit Frans-Spaanse 'Fries' kan ik niks maken. Het klimmen gaat nog steeds rustig door. Het is prachtig om te zien hoe de zon steeds meer kracht krijgt en de mist oplost. Opeens fiets je echt tussen de bergen door.

Bij het eerste Spaanse dorp Valcarlos begint het echte klimwerk met een hellinkje van 10%. Vanaf nu is het zestien kilometer gestaag klimmen. Dit zijn de echte bergen. Ik zie nu in dat ik totnogtoe alleen maar pukCOLTjes heb gehad. Vandaag gaan we over de 1.000 meter. In Nederland noemen we ieder 'pukkeltje' een berg. Nog vreemder is het, als tijdens de Eneco-ronde van Nederland de wielrenners een sprint inzetten tijdens het oprijden van de Van Brienenoordbrug in Rotterdam om punten te verdienen voor het bergklassement. Ik zou niet in zo'n bergtrui durven rijden, als ik als eerste boven kwam. Het verschil tussen bergen en heuvels is moeilijk te trekken en niet éénduidig vastgelegd. In de ene encyclopedie staat vermeld dat je pas van een berg mag spreken als de hoogte meer dan 300 meter is. Anderen hanteren een grens van 500 meter. Neem als voorbeeld de Keuterberg, een Zuid-Limburgse heuvel van 135 m hoog. Steil om te beklimmen, maximaal 22%, maar toch zeker geen berg. De Encarta definieert een berg

als 'een opvallend boven het omringende aardoppervlak uitstekende bodemverheffing. Bergen zijn meestal restanten van een door erosie en vertering aangetast, omhoog gestuwd gedeelte van de aardkorst'. Het is niet de meest poëtische beschrijving, maar het geeft wel weer, wat er onder het asfalt ligt als je staat op de pedalen naar het hoogste punt van de berg rijdt.

Maar voorlopig moet ik nog een heel stuk. Bij een bron met een Mariabeeld kom ik een Portugees tegen die onderweg is van Lissabon naar Parijs. Hij is samen met zijn broer (die de bagage meeneemt in de auto) onderweg. Ook kom ik een echtpaar tegen uit Heesch, in de buurt van Oss. Zij, zwanger, fietst bijna een halve kilometer achter haar man. Rustig in haar eigen tempo. Als ik bij hem kom, is hij net een slang aan het fotograferen die de weg over steekt. Het is er eentje van zeker een meter lang. De vergezichten en de vegetatie langs de weg zijn prachtig. Af en toe komt er een waterval vlak langs de weg naar beneden kletteren. Na ruim vier uur fietsen bereik ik de top. Puerto de Ibaneta. 1.057 meter boven de zeespiegel. De top stelt niet echt veel voor. Er staat een klein monument ter nagedachtenis van Roeland, de trouwe bondgenoot van Karel de Grote, die hier volgens de sagen is gesneuveld. Ook is er een kleine, moderne kapel.

Ik fiets nu echt op de Camino, volgens velen de langste straat van Europa. Vanaf hier is het bijna onmogelijk te verdwalen. Gele pijlen markeren vanaf hier de 800 kilometer lange route naar Santiago de Compostela. Een bijnaam van de Camino is lijkenweg, omdat in het verleden veel zieke en oververmoeide pelgrims hun tocht niet volbrachten en onderweg stierven. Vanaf de top is het twee kilometer naar Roncesvalles. Bergaf. Bij het restaurant tref ik Carla en Frans. Nadat we samen iets hebben gedronken fietsen zij verder. Ik ga naar de gerestaureerde abdij die nu dienst doet als alberque (zo noemen ze tegenwoordig in Spanje een refugio) om een stempel op mijn Credential del Peregrino te halen. Twee Nederlandse echtparen hebben voor twee weken het beheer op zich genomen. De ruimte staat helemaal vol met stapelbedden. Er kunnen ongeveer 120 pelgrims slapen. En er zijn acht toiletten en vier douches. Na de rondleiding krijg ik mijn stempel. Dan fiets ik weer verder naar beneden.

Bij Espinal moet er weer geklommen worden naar 922 meter. Toch gaat deze manier van klimmen mij beter af dan de heuvels in Noord-Frankrijk. Vlak voor de beklimming bij Erro tref ik Frans en Carla weer. Zij beginnen net in de berm met de lunch. Ik eet gelijk met ze mee. Hoog boven ons cirkelen twee monnikskapgieren. Met z'n drieën gaan we omhoog. Als we deze 'pukkel' van 801 meter hebben gehad is het bijna 30 kilometer afdalen. Onderbroken door af en toe een klein plaagklimmetje. De lucht is blauw en de temperatuur komt weer dik boven de dertig graden. Zubiri, Urdaitz, Larrasoana, Zabaldica en dan Huarte. Met moeite weten we in de opgebroken binnenstad het gemeentehuis te vinden. Ze kunnen ons nergens mee helpen. Het is een grote spraakverwarring. Frans snapt er maar niets van dat ze hier alleen maar Spaans spreken.

We fietsen door naar Pamplona, het vroegere Iruna, de hoofdstad van het koninkrijk Navarra. Al snel hebben we een pension in de binnenstad gevonden. Tegenover het overdekte busstation. Het is op de eerste verdieping van een heel oud pand. De oude baas stopt ons met zijn drieën op een kamer. Ach ook goed. Er staan drie eenpersoonsbedden. De douche en het toilet zijn op de gang. Onze fietsen moeten we ook naar boven sjouwen en op het balkon neerzetten. Ze staan in ieder geval veilig.

Als we allemaal hebben genoten van een heerlijke douche gaan we de binnenstad bekijken. Het centrum van Pamplona is echt fantastisch. Smalle straatjes met hoge gebouwen. Overal balkonnetjes met vogelkooitjes. Continu is het vrolijke gefluit van de kanaries te horen in de autoloze straten. Onderweg komen we een bekende van Frans en Carla tegen. Niek uit Soesterberg, die ze ergens in Frankrijk hadden ontmoet. Hij vraagt of wij soms Sieb en Fred, twee pelgrims uit Groningen, zijn tegen gekomen. Sieb en Fred

zijn elkaar kwijt geraakt boven Dax. De een heeft de tent, de ander de tentstokken, de een heeft het geld, de ander de pasjes, etc. Hoe verzinnen ze het. Wij hebben ze in ieder geval niet gesproken. Veel gebouwen en kerken zijn dicht. Het enorme winkelcentrum gelukkig niet. Hier halen we onze boodschappen voor morgen. Als ik met mijn creditcard betaald moet ik ook mijn paspoort laten zien. Jammer genoeg beheers ik de Spaanse taal niet. Anders had ik voor de lol op de messenafdeling het grootste mes gepakt en aan een voorbijganger gevraagd of hij/zij weet waar antidepressiva ligt. Geintje moet kunnen.

Rond 17.30 uur zijn we terug bij het pension. Genietend van een pilsje bekijken we vanaf ons balkon de drukke bezigheden beneden ons in de straat. We eten een hamburger met frites in een bar vol kakelende en koffiedrinkende vrouwen. In tegenstelling tot Frankrijk waar de bars bevolkt worden door mannen, zitten hier bijna alleen maar vrouwen. Om 21.45 uur begint op een grote televisie de finale van de Champions League in Parijs tussen Arsenal en Barcelona. Vreemd genoeg is de bar bijna verlaten. We kijken hier naar de eerste helft van de wedstrijd. Tijdens de rust lopen we terug naar ons pension en kijken de rest van de wedstrijd op onze kamer. Frans is helemaal voetbalgek en heeft commentaar op alles wat in het veld gebeurt. Het zal mij worst zijn. Na afloop van de door Barcelona gewonnen wedstrijd duiken we in bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
17 mei	Saint Jean Pied de Port	Pamplona	78,220 km	1.670 km	5:28:59 uur	14,26 km/pu

Dag 19: donderdag 18 mei 2006

Geen luxe, geen stress.

Afgelopen nacht hebben we slecht geslapen. Wat een herrie. Het voorbijrazende verkeer, het busstation, de vuilniswagen is wel drie keer langs geweest en natuurlijk die politieauto's zie zonodig met sirene aan onder ons balkon door moesten rijden. We ontbijten op onze kamer. Dan moet alles weer naar beneden. Tassen en fietsen.

Om 07.30 uur fietsen we al weer door de straten van Pamplona. Zoals bij zoveel grote steden is het ook hier weer een probleem om de stad uit te komen. Via de universiteitscampus komen we op de juiste weg. Het is direct klimmen geblazen. Cizor Menor, Esparza, Las Campana. Op een gegeven moment fietsen we weer op 1.000 meter hoogte. Bij Obanos komen de twee pelgrimsroutes uit Frankrijk samen: die uit Roncesvalles en die over de Col de Somport. Hier begint de belangrijkste pelgrimsweg naar Santiago de Compostela: de Camino Francés.

In Eneriz drinken we iets in een chauffeurscafé. Als we richting Puente la Reina fietsen komen net de IBIS-boys uit Vianen de hoek om. Ze fietsen met ons mee. Tijdens een korte stop fietst Niek uit Soesterberg ons ook nog achterop. Het moet niet gekker worden. Allemaal Nederlanders bij elkaar onderweg naar Santiago de Compostela. We kunnen wel een treintje beginnen. Boven op een heuvel staan we zelfs met acht Nederlanders want we zijn er intussen weer twee tegengekomen. Een echtpaar uit de buurt van Haarlem. Tijdens de afdaling valt de groep weer uit elkaar. In Puente la Reina, halen wij een stempel in de alberque bij het klooster. Bij het uitrijden van de stad worden we verkeerd gestuurd door een Spanjaard. Frans pissig. Maar na een paar kilometer komen we toch op de N111. Direct een klim van 7% over bijna drie kilometer. Hier komen we Niek weer tegen. Het gaat hier continu steil naar boven en naar beneden. Er komt geen eind aan. In de buurt van Lorca eten we langs de kant van de weg. Velden vol klapprozen kleuren de omgeving. Langzamerhand groeit de groep weer. Dan komt er ook nog een groep Polen bij. Reuze gezellig. Na het eten gaat iedereen weer in zijn of haar eigen tempo verder.

Niek, Carla en Frans blijven bij mij fietsen. De volgende grote plaats is Estella. Ruim voorzien van kerken en paleizen. Ook hier smalle straatjes met vogelkooitjes op de

balkons. Als we ons stempel hebben gekregen fietsen we verder via de N111 die we al geruime tijd volgen. In de berm bloeien hier metershoge distels. Op een gegeven moment moeten we de snelweg op. Het kan niet anders. Snel zet ik mijn helm op. De anderen rijden continu met een helm op. Ik niet, behalve waar het gevaarlijk wordt. De auto's rijden rakelings langs ons heen. Gelukkig is er weinig vrachtverkeer.

In Los Arcos stoppen we. Een hostel is snel gevonden. We nemen twee kamers, waarvan ik er eentje deel met Niek. Omdat de fietsen buiten moeten blijven staan, binden we ze met vier sloten aan elkaar. Als we alles op onze kamers hebben staan houden we eerst siësta. Niek sluit een uurtje zijn ogen. Ik schrijf een paar brieven. In een van de drie restaurantjes drinken we een biertje. Verder is alles nog dicht. In Spanje zijn de winkels 's middags gesloten van 14.00 tot 18.30 uur. Om te gaan eten moet je tot 20.30 uur wachten. Vaak kan het zelfs niet eerder dan 21.00 uur. We lopen ook even naar de alberque om te kijken hoe het er daar toegaat. De bedden worden vergeven op volgorde van binnenkomst. Lopers gaan voor fietsers. Daar moet ik ze gelijk in even. Het is gemakkelijker voor een fietser vijf kilometer verderop te kijken, dan een loper die er al 25 à 30 kilometer op heeft zitten. Ik krijg er wel een stempel.

Voordat we gaan eten bezoeken we de prachtige kerk. Ze hebben hier de meest eenvoudige kruisweg hangen die ik ooit heb gezien. In een klein winkeltje doen we nog wat boodschappen. Onder andere vijgen en heerlijke Spaanse sinaasappels. In de plaatselijke pizzeria eten we met Ed Feller en Dennis Heijink. Ed is op de fiets en fietst ongeveer 160 kilometer per dag. Dennis loopt. Hij is in Saint Jean Pied de Port begonnen. Hij loopt in een enorm straf tempo. 40 kilometer per dag. Maar nu begint zijn knie al te protesteren. Tijdens het eten komt Dennis opeens met het verhaal van Sieb en Fred. Hij heeft Sieb gesproken in Puente la Reina. Het schijnt dat Sieb en Fred inmiddels contact met elkaar hebben gehad. Fred zwerft nog steeds in Frankrijk en komt nu zo snel mogelijk naar Spanje. Rond 22.30 uur ligt iedereen in bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
18 mei	Pamplona	Los Arcos	78,250 km	1.748 km	4:42:11 uur	16,63 km/pu

Dag 20: vrijdag 19 mei 2006

In de tijd dat Theodorus abt van het klooster van Sceta was kwam er een kloosterling bij hem die zei: ik weet waartoe we op aarde zijn. Ik weet wat God van de mens verlangt, ik weet hoe ik Hem het best kan dienen. En toch ben ik niet in staat om te doen wat ik zou moeten doen.' Na lang zwijgen zei Theodorus ten slotte: 'je weet dat er aan de overkant van de zee een stad ligt. Maar je hebt nog geen vervoer gezocht, je bagage nog niet bij elkaar geraapt en je bent nog niet op weg gegaan. Waarom zou je blijven praten over hoe die stad is, of hoe we daar door de straten moeten lopen? Weten waartoe we op aarde zijn, of weten hoe we de Heer het best kunnen dienen, is niet genoeg. Begin met wat je denkt in praktijk te brengen, en de weg zal zich vanzelf aan je tonen.

Om 06.30 uur ben ik wakker. Ik maak de anderen ook wakker. We ontbijten bij Frans en Carla op de kamer. De fietsen staan er gelukkig nog. We hebben besloten vandaag met z'n vieren bij elkaar te blijven. Fietsen optuigen en rijden maar. Natuurlijk is het direct weer klimmen. Ondanks dat het bewolkt is, is de temperatuur nu zeer aangenaam. Rond de twintig graden. Bij Torres del Rio gaat het weer vijf kilometer omhoog naar een hoogte van 630 meter. Een lekkere pukkel. De vergezichten zijn hier prachtig. De bermen staan vol bloemen. In Viana worden we omgeleid vanwege allerlei wegwerkzaamheden. Niek vindt het maar niks als ik af en toe een rotonde tegen het verkeer in neem als we hem voor driekwart rond moeten. Als er geen verkeer is moet dat toch kunnen.

We fietsen langs een drukke weg. Aan weerszijden van de weg liggen de bekende Rioja wijngaarden. Via een groot industriegebied komen we bij Logroño. Bij de pelgrimsbron

tappen we water. De kerk is gesloten, maar ik zie de pastoor een klein deurtje in het gebouw ernaast binnen gaan. Voordat hij de deur dicht heeft heb ik hem al aangesproken. Als ik meekom kan ik wel een stempel krijgen. Binnen in de hal, de gang en de enorme kamer staat het vol met (beschadigde) beelden en religieuze attributen. Mariabeelden, apostelen, Jezus in verschillende houdingen en situaties, vlaggen, kruizen, kastjes. Dat staat hier zo maar. Fantastisch. We drinken koffie/thee met gebak op een terrasje vlak voor de kathedraal. Frans krijgt ruzie met een Spaanse vrouw omdat hij zijn fiets voor de etalage heeft gezet. Ook hier zijn ze net als in Pamplona druk bezig met alles te restaureren. In de kathedraal krijg ik ook een stempel van een heel klein nonnetje die gelijk de kans waarneemt om mij het niet openbare deel van de kathedraal te laten zien. Ik sta echt versteld van de vriendelijkheid van alle mensen die ik tegenkom. Op het plein kom ik in gesprek met een Engels echtpaar dat op de fiets onderweg is van Sevilla via Santiago de Compostela naar Barcelona. Ze genieten ook met volle teugen. Als ze een keertje geen zin hebben om te fietsen dan nemen ze de trein. Maar dat was nog niet vaak voorgekomen. Frans, Carla en Niek zijn elke keer weer verbaasd over al mijn ontmoetingen en gesprekken.

Met de anderen verlaat ik Logroño. We komen uit bij een snelweg. Volgens het boekje van Frans zitten we helemaal verkeerd. Gelukkig wil de Guardia Civil ons helpen. Ze sturen ons vrolijk de driebaanssnelweg op. Er is een smalle vluchtstrook waar wij overheen fietsen. Het verkeer raast voorbij. Na één kilometer kunnen we eraf. Via een stuk onverharde weg van 500 meter komen we op een fietspad terecht dat ons naar een klein stuwmeer brengt. De bejaarde vissers zitten hier heerlijk aan het water. Enorme vissen worden er gevangen. Over de stuwdam moeten we weer lopen. We lunchen aan de andere kant van de stuwdam langs de waterkant in het park. Tijdens het eten word ik door een insect in mijn enkel gestoken. In een mum van tijd zit er een enorme bult op. Het jeukt als een gek. Uitgerust en met een volle maag gaan we weer verder.

Voorlopig is het nog lopen geblazen over een gravelpad. Dan kunnen we een stukje fietsen over een smal weggetje. De pret is van korte duur. Het routeboekje van Frans ons de snelweg op. Ze durven het niet aan en besluiten te gaan fietsen over een onverhard pad langs de snelweg. Ik ga echt niet fietsen. Dit is echt vragen om lekke banden. Nog meer lopen. Balen. Na een paar kilometer ben ik het lopen met een vol bepakte fiets echt spuugzat. Ik besluit om op de snelweg te gaan fietsen. De anderen willen niet. Zij willen over het onverharde pad gaan fietsen. Ook goed, maar ik ga de snelweg op. Helm op en fietsen. Als ik op de snelweg fiets blijken de anderen ook voor de snelweg te hebben gekozen. We fietsen zo veel mogelijk op het randje van het asfalt. De auto's en vrachtauto's denderen vlak langs ons heen. Als de auto's te dichtbij komen ga ik iets meer slingeren. Dan wijken ze wel uit. Plotseling worden we ingehaald door een groepje van negen wielrenners. Ondanks het drukke verkeer rijden zij gewoon naast elkaar. Levensgevaarlijk. Ik blijf er ongeveer twintig meter achter rijden. De anderen volgen gelukkig ook. Even profiteren van het gevaarlijke fietsgedrag van die mafkezen die gewoon naast elkaar blijven rijden. Alle auto's rijden nu met een grotere boog om ons heen. Niek die helemaal achteraan fietst, vindt het allemaal maar gevaarlijk. Het kan helaas niet anders. Vijf kilometer voor Huercanos kunnen we gelukkig van de snelweg af. Opgelucht dat we er zonder ongelukken van afgekomen zijn stoppen we om iets te drinken. De binnenweg naar Huercanos is een afdaling van vijf kilometer. Een verademing na dat stuk snelweg.

Dan is het nog zes kilometer vlak naar Nájera. Ik neem de kop. Even lekker stampen met tegen de dertig kilometer per uur. In Nájera vinden we al snel een hostel. De fietsen mogen in een garage staan. We nemen weer twee kamers. Niek besluit nog een nacht met mij een kamer te delen. Na de siësta gaan we Nájera bekijken. Op elke toren is een ooievaarsnest met één of twee jongen. De ouders vliegen af en aan met voedsel. In het centrum bezoeken we het Monasterio de Santa Maria la Real. Alle beelden zijn onthoofd. Bij twee Mariabeelden hebben ze er een nieuw hoofd op gezet. Alleen een beetje te klein. De verhouding is helemaal weg. De kloostergang is prachtig. In de binnentuin staan vier

enorme palmbomen. Heel bijzonder is dat een deel van het klooster dicht is omdat de gloeilamp kapot is. Niet te beschrijven. In een van de vele kleine restaurantjes genieten we van een pelgrimsmaaltijd. Langs de hele Spaanse route zijn deze te krijgen. Ze bestaan uit een voor-, hoofd en nagerecht. Bij het voorgerecht kun je kiezen uit pasta, salade of soep. Het hoofdgerecht bestaat uit kip c.q. varkensvlees met patat of iets vegetarisch. En als nagerecht ijs, fruit of taart. Uiteraard ontbreekt de fles rode wijn niet. Prijs? Acht euro per persoon. Bij ons aan tafel zit een Italiaans echtpaar uit Venetië. Ze lopen de route in delen. Nog even wat boodschappen halen en dan terug naar het hotel. Op de kamer van Frans en Carla drinken we nog thee/koffie. Dan is het bedtijd.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
19 mei	Los Arcos	Nájera	70,310 km	1.818 km	4:29:48 uur	15,63 km/pu

Dag 21: zaterdag 20 mei 2006

Geluk is niet afhankelijk van de dingen buiten ons, maar van de manier waarop we die dingen zien.

Om 06.30 uur staan we weer op. Als Niek en ik bij Frans en Carla op de kamer willen gaan ontbijten is er een probleempje. Ze hebben gisteravond de kamerdeur op slot gedaan en krijgen nu de deur niet meer van het slot. Na het nodige gevloek en getier aan de anderen kant van de deur schuift Frans de sleutel onder de deur door. Gelukkig lukt het mij wel om de deur van de buitenkant open te krijgen. Na een goed ontbijt met onder andere de nodige yoghurtjes kunnen we er voorlopig weer tegenaan. We halen de fietsen uit de garagebox. Drie Italianen zijn druk bezig met het plakken van een van de banden. Zij fietsen met hun mountainbikes de route van de lopers. De fietsen zijn bedekt met een enorme laag modder. Ze hebben een begeleider in een auto die alle bagage meeneemt.

Wij verlaten Nájera richting Cardenas. Een mooie weg. De bergen in de verte komen steeds dichterbij. Op sommige flanken ligt nog sneeuw. Bandaran, Villar de Torre, we klimmen gestaag. Het landschap blijft verrassen. Het is net een uitgestrekte lappendeken met de mooiste kleuren groen.

Via Ciruena komen we in Santo Domingo de la Calzada. Een belangrijke pelgrimsplaats op de weg naar Santiago de Compostela. In de kathedraal houden een levende kip en haan in een hok een van de meest legendarische en bekende vertellingen langs de Camino in ere. Volgens de overlevering trok rond 1810 een Duits gezin, bestaande uit vader, moeder en een zoon naar Santiago de Compostela. Tijdens hun verblijf in Santo Domingo de la Calzada werd de dochter van de herbergier verliefd op de zoon, die echter andere zaken aan zijn hoofd had en haar avances afwees. Afgewezen, sloeg haar liefde om in haat en zij zoon op wraak. Zij verborg een kostbare beker in de bagage van de jongen en beschuldigde hem van diefstal. De jongen werd veroordeeld en opgehangen. Toen de diepbedroefde ouders een laatste blik op hun terechtgestelde zoon wilden werpen, zei hij dat hij nog leefde omdat Sint Jacobus zijn voeten ondersteunde. De opgetogen ouders liepen meteen naar de rechter die hun zoon had veroordeeld en vertelden wat er gebeurd was. De rechter, die net een gebraden haan en een kip at, wilde hen niet geloven en zei: 'Uw zoon is net zo levend als de kip en de haan op mijn bord'. Meteen daarop kregen de beide vogels hun veren terug en vlogen luid kakelend van de tafel af. De rechter, overtuigd, liet de jongen losmaken en de herbergierdochter werd in zijn plaats opgehangen.

Natuurlijk bezoeken we de kathedraal om de kip en de haan te bekijken. Ze mogen niet worden gefotografeerd. Een Spanjaard met een lengte van ongeveer één meter zestig is continu bezig alle toeristen die toch proberen de kip en de haan te fotograferen te wijzen op het kleine bordje met de vermelding dat het verboden is te fotograferen. Een

onmogelijke klus. Bij elke flits springt hij weer een andere kant op met de kennis dat hij weer te laat is. Wel lukt het hier een stempel te krijgen.

Als we de kathedraal en het aanwezige pluimvee hebben bekeken, fietsen we verder. Het is intussen hard gaan waaien. We hebben de wind vol op kop. Herramélluri, Leiva en Tormantos. De bermen zijn hier weer prachtig. Tijdens een korte stop pluk ik voor Petra, die morgen jarig is, een bos bloemen. Margrietten, korenbloemen, klaprozen, enz. De keuze in kleur is enorm.

Het is al twee uur geweest als we in Belorado aankomen. De geschiedenis van Belorado gaat terug tot in de Romeinse tijd. In de Codex Calixtinus (het pelgrimsboek uit de 12e eeuw, waarin de Camino wordt gezien als een aardse weergave van de melkweg) wordt Beldorado Belfuratus genoemd. Op een bankje in het park lunchen we. Het gaat steeds harder waaien. We besluiten hier een overnachtingadres te zoeken. Een man brengt ons naar een alberque. Naast een klein kerkje. Parroquial de Santa Maria y s. Pedro. In de kerk zet ik de geplukte bos bloemen voor Petra in de vaas bij de andere bloemen. De alberque is een oud theaterzaaltje dat bij het kerkje hoorde. We worden ontvangen door een Zwitsers echtpaar dat voor twee weken deze alberque beheert. Peter en Agnes zijn boven de 70 en zien het als een soort vakantie. We krijgen kruidenthee en Maria-biscuit. De keuken van de alberque is gemaakt op het toneelgedeelte. Na uitleg en een rondleiding krijgen we onze bedden toegewezen. We slapen komende nacht met zijn tienden op een klein kamertje met vijf stapelbedden. Een vrijwillige bijdrage wordt gevraagd om de kosten te dekken. Onze fietsen kunnen we in de tuin achter de kerk neerzetten.

Als we onze spullen onder een van de stapelbedden hebben geschoven gaan we iets drinken. En dan opeens komen we Sieb en Fred tegen. Ze hebben elkaar teruggevonden. Bij de supermarkt doen we de nodige boodschappen. Om 17.30 uur zijn we terug in het kerkje bij de alberque. Peter geeft ons een rondleiding. Om 18.00 uur wonen we met zijn allen de mis bij. Na afloop is er zelfs een speciale pelgrimszegening. De pastoor houdt zijn verhaal en Peter vertaalt het in vier talen. Na 20.15 uur gaan we nog snel iets eten in een restaurant op het plein. Ik maak er een verrassingsmaaltijd van door die gerechten te kiezen waarvan ik niet weet wat het is. Frans vindt het niks. Je bent toch een Nederlander, dan wil je toch weten wat je bestelt en te eten krijg. Straks krijg je iets wat je niet lust. Nee, dat kan niet volgens hem. Ik krijg bonensoep, gevulde tomaten met friet en vruchtentaart. Lekker. En dat weer voor acht euro. Beneden in de bar drinken we nog wat en dan snel terug. Voor 22.00 uur moeten we terug zijn in de alberque, want dan gaat de deur op slot. Als we er aankomen, staan de meeste wandelschoenen al beneden onder de trap. In het donker kruipen we in onze slaapzak. Een Italiaan ligt al flink te ronken.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
20 mei	Nájera	Belorado	60,000 km	1.878 km	3:49:10 uur	15,71 km/pu

Dag 22: zondag 21 mei 2006

Petra is jarig

Yesterday is history, tomorrow is a mystery, but today is a gift: that's why they call it 'present'.

Het is een rumoerige nacht geweest. Blijkbaar had de plaatselijke jeugd er plezier in om ons wakker te houden. Rond middernacht verzamelden ze zich op het plein voor de kerk en maakten enorm veel lawaai. Ook Niek is de afgelopen nacht heel actief geweest. Hij ligt in het bed boven mij. Volgens Carla is hij wel vijf keer zijn bed uit geweest. Ik heb er niet veel van gemerkt. Een Française –in het stapelbed naast Frans- is de hele nacht bezig geweest met iets te zoeken in haar rugzak. Ontelbare keren zijn de ritsen open en dicht gegaan en hoorde je het geritsel van plastic zakjes waarin alles is verpakt. Frans is gebroken.

Om 06.30 uur gaan we ontbijten. Wat oud brood en een kop thee. Als ik onze fietsen losmaak en het slot wil opbergen in mijn zadeltasje blijkt deze weg te zijn. Daar ben ik niet blij mee, want ook mijn reparatieset is verdwenen. Dan blijken ook andere pelgrims spullen kwijt te zijn. Afgelopen nacht hebben ze onder andere binnen- en buitenbanden, bidons, helmen, kleding van de waslijn meegenomen. Frans en Carla missen ook de nodige spullen. Frans is ontzettend boos en weet al direct wie de daders zijn. Ik zou het niet weten. Ik hoop dat ze gelukkig zijn met de spullen want anders zou het zonde zijn. Het is jammer, maar er zijn ergere dingen. We moeten verder. Peter en Agnes willen samen met ons nog een oud pelgrimslid zingen. Op het plein voor de kerk zingen we hand in hand in een kring het lied.

Dan nemen we afscheid van Peter, Agnes en de andere pelgrims en gaan op weg. De straten rond de alberque liggen vol glasscherven. Iedereen stapt af en loopt met de fiets aan de hand door het glas. Ik fiets wel een paar straten om. We besluiten om de N120 te blijven volgen richting Burgos, de plaats waar de beroemde veldheer El Cid ligt begraven. Het is zondag dus hebben we weinig last van (vracht)verkeer. Het gaat direct straf omhoog. Binnen vijftien kilometer gaan we van ongeveer 750 meter naar 1.150 meter. Het hoogste punt is Puerto de la Pedroja. Het asfalt is goed en omdat de weg is omgeven door bomen hebben we weinig last van de wind. Het is een genot om zo te fietsen. Op de top drinken we in een pasgebouwd bushokje koffie/thee. De tweede helft van de weg naar Burgos is vlak of gaat zelfs hier en daar naar beneden. Er is wel meer wind. Ik neem weer de kop. Zo kan ik lekker mijn eigen tempo bepalen. Als ik de snelheid opvoer naar een gemiddelde van ± 25 kilometer per uur moet ik op een gegeven moment inhouden. Ze kunnen niet volgen en vragen zich af wat er in die thee zat. In een rustiger tempo gaan we verder.

Frans houdt de route goed in de gaten. Hij houdt zich strak aan het routeboekje. Tijdens het fietsen roept hij als we links of rechts moeten. Regelmatig vraagt hij aan mij om ook in mijn boekje te kijken of we goed gaan. Laat ik nou een oud boekje hebben met her en der afwijkende routes. Het maakt mij helemaal niets uit hoe we rijden. Zolang we maar naar het westen gaan. Als alles goed gaat staan we op een gegeven moment bij de Atlantische Oceaan en dan weten we dat we te ver zijn doorgereden. Zover wil Frans het niet laten komen.

In de buurt van Burgos wordt het drukker en drukker. Als we aan een Spanjaard de weg naar de kathedraal vragen krijgen we van hem een kaart van de binnenstad. Vanaf dat moment is het een makkie. Via de wandelpromenade langs de rivier komen we bij de kathedraal. We zetten de fietsen vlak bij de ingang tegen de muur. In het bureau halen we ons stempel. Omdat we pelgrim zijn, krijgen we korting op het toegangskaartje voor de kathedraal. Frans en Carla blijven bij de fietsen. Ze hebben honger en nuttigen op het plein in de schaduw hun lunch. Niek en ik bezoeken de kathedraal. Hij is enorm. Qua omvang, uitstraling, versieringen, kunstschaten, beelden, schilderijen, kapellen, etc. Niet te beschrijven. Wat een gebouw. Wat een rijkdom. In een van de nissen ontdek ik een schilderij van Maria Magdalena. Het is geschilderd door Giovan Pietro Rizzoli. Het is onmogelijk alles te bekijken. Na een uur ga ik weer naar buiten. Daar los ik Frans en Carla af bij de bewaking van de fietsen. Zij gaan gelijk de kathedraal in want die gaat vreemd genoeg om 13.30 uur voor een half uurtje dicht. Terwijl ik zit te eten komt Niek ook al weer naar buiten. We lunchen bij de fietsen. En dan opeens staat hij voor mijn neus: Larry Florman. Het gaat goed met hem. Hij overnacht in hotels zodat hij niets te maken heeft met al die andere pelgrims. Elke ochtend stapt hij om 06.30 uur op zijn fiets en vertrekt. Ondanks dat het fietsen goed gaat, loopt hij wel veel. Natuurlijk gaan we samen op de foto. Terwijl we staan te praten arriveren er twee pelgrims met een ezel. Binnen tien minuten heeft de ezel een complete bloemenbak kaal gevreten. Als Carla en Frans terug zijn gaan we verder. Ik neem afscheid van Larry. Ook nemen we afscheid van Niek. Hij blijft hier in Burgos en overnacht op de camping. Het is een echte

zondagmiddag. Iedereen loopt te flaneren op de promenades. Dat noemen ze hier de paseo (de pantoffelparade).

Met z'n drieën verlaten we Burgos. Een agent probeert op een druk kruispunt het verkeer te regelen. Omdat er niemand is die luistert, is het een grote puinhoop. Alles staat vast. Die agent zullen we maar niet vragen hoe we de stad uit komen. We rijden achter het station langs de stad uit. Natuurlijk ligt ook Burgos aan een rivier met als gevolg dat je zodra je de stad uit rijdt er geklommen moet worden. We doen rustig aan. De temperatuur komt al weer boven de 30 graden. De wind blijkt er ook nog steeds te zijn. Voordeel van de wind is dat je niet continu met een drijfnat shirt rondfietst. Dan komen we weer een onverharde weg. Gelukkig geen gravel. Wel is de weg net een grote gatenkaas. Het is onmogelijk alle gaten te ontwijken. Voorzichtig fietsen we over de ruim vijf kilometer lange weg. Af en toe komt er een auto voorbij. Het gevolg is elke keer een enorme stofwolk waar we doorheen moeten fietsen.

Bij Estépar besluiten we te stoppen. Een chauffeurshotel. Het heet El Peregrino. Naast het hotel ligt een grote stoffige parkeerplaats die halfvol staat met enorme vrachtwagens. Het gebouw bestaat uit drie delen. Een eetzaal, een bar en het hotelgedeelte. We kunnen de fietsen in de hal van het hotelgedeelte zetten. Ze hebben ook éénpersoonkamers. Het eerste uur hebben we geen warm water. Na de siësta lopen we door het verlaten dorpje. Het is hier echt uitgestorven. Er zijn maar een paar huizen bewoond. De rest is bouwval of staat gewoon leeg. Als ik even samen met Carla loop, vertelt ze mij dat Frans in een dip zit. Hij zit zich nu al weer zorgen te maken over de hoge bergen die we straks over moeten, of we morgen weer die harde wind tegen hebben, of hij het wel haalt, hoe ze na aankomst in Santiago de Compostela terug naar huis moeten en nog veel meer. Om 20.30 uur eten we in de eetzaal van El Peregrino. Een enorm bord macaroni, friet met de grootste halve kip die ik ooit heb gezien en een schijf ananas na. Heerlijk. Inclusief twee enorme glazen bier moeten we tien euro per persoon betalen. Tijdens het eten zegt Frans al zuchtend: 'Ohhhh, wat zit ik in een dip.' En ik maar lachen. Ik stel hem voor niet langer dan één dag vooruit te kijken. Beter is het helemaal niet vooruit te kijken en alles over je heen te laten komen. Geniet en zoek een oplossing als daarom wordt gevraagd. Tijdens deze tocht wijzigt toch alles met de minuut. Het komt, alleen weet je gewoon niet hoe, waar en wanneer. Om 21.30 uur gaan we naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
21 mei	Belorado	Estépar	72,680 km	1.951 km	4:38:27 uur	15,66 km/pu

Dag 23: maandag 22 mei 2006

Volg je roeping, vind je bestemming.

Ik heb geslapen als een blok. Om 06.30 uur maak ik de anderen wakker. Het gaat gelukkig iets beter met Frans. We ontbijten in het chauffeurscafé. Broodje chorizo en een broodje gebakken ei met aardappelen met thee/koffie. Met onze opgetuigde fietsen rijden we door het café naar buiten.

We steken de weg over en zitten gelijk op de goeie route. Natuurlijk is het een heuvel. En er volgen er nog meer. De eerste negen kilometer is het hoofdzakelijk klimmen naar Iglesias. Er staat vreselijk veel wind en het is ongeveer 12 graden. Toch blijf ik in mij T-shirt fietsen. We fietsen nu over de Spaanse hoogvlakte: de Meseta. De komende 200 kilometer zullen we fietsen over deze licht glooiende vlakte op 800 meter boven zeeniveau. Het is één groot graanveld. Het lijkt wel of het steeds harder gaat waaien. Het gemiddelde daalt naar 14 kilometer per uur. Echt niet harder. Toch kom je weer in een bepaald ritme. We komen Don Verboven uit België weer tegen. Hij heeft enorme fietstassen achterop zijn fiets die veel wind vangen. Van zijn zadel maakt hij niet echt veel gebruik. De meeste tijd staat hij echt op de pedalen. Hij is in Poitiers begonnen en

fietst alleen. Tijdens een afdaling hoor ik opeens een vreemd geluid aan mijn fiets. Het klinkt vreemd, maar na drie weken fietsen ben je een soort één geworden met je fiets. Elk piepje hoor je. Regelmatig stap ik af om te proberen te achterhalen wat het mogelijk zou kunnen zijn. En dan is het opeens weer weg. Ik hoop dat het maar weg blijft. Bij Hontanas rijden we door een kilometerslange laan. Door de bomen kunnen we gelukkig iets uit de wind rijden. Kleine klimmetjes van 7 a 8 % zorgen voor de nodige afwisseling. Ze zijn niet lang. Tussen de drie en vijf kilometer. Door de wind moet je zelfs trappen als je naar beneden fietst.

In Castellanos de Castro drinken we in een bar iets warmes. Daar komen we van bij. Mijn handen zijn bijna afgevroren. De man achter de bar is verbaasd dat ik bij deze temperatuur alleen een T-shirt draag terwijl de lopers met dikke jassen aan binnenkomen. Na twee koppen thee zijn we weer een beetje op temperatuur. Buiten trek ik toch maar mijn Rabobankjack aan. De weg kronkelt zich tussen de heuvels door. Zo komen we bij de ruïne van het klooster van San Antón, al in de twaalfde eeuw gesticht en eeuwenlang bewoond door Franse monniken die pelgrims verpleegden die aan het Antoniusvuur leden. Een vergiftiging die veroorzaakt werd door moederkoren, een schimmelinfectie die vanaf de tiende eeuw veel voorkwam in het graan, vooral in de rogge, en leidde tot ernstige misvormingen. Talloze ledematen moeten hier zijn geamputeerd. De asfaltweg loopt dwars door het voormalige middenschip van de kerk. In de ruïne is een kleine alberque gevestigd. De stapelbedden staan in een grote nis. Een groot zeil is de enige bescherming tegen de elementen buiten. Er is niemand aanwezig. We kunnen zelf een stempel zetten. Hier ontmoet ik een Zwitserse. Ze geniet –net als ik– ook al de hele reis van alle mensen die ze tegenkomt. Vlak voor de Rio Pisuerga komen we bij de volgende alberque. Het is het voormalige kerkje Saint Nicolas. De eerste lopers zijn hier al gestopt om te overnachten.

Wij steken de stenen boogbrug over de rivier over en rijden de provincie Palencia binnen. Hollandse luchten met prachtige wolken trekken voorbij. De bermen blijven mooi. De combinaties qua kleur en bloemen lijken hier eindeloos. Frómista is de volgende grote plaats die we tegenkomen. In het centrum staat een veel te grote kerk voor dit dorp. We eten een lekkere pizza in de lokale bar. Net als overal in Spanje is het op de vloer voor de bar een grote troep. Iedereen gooit hier alles op de grond. Aan de andere kant is het ook wel weer makkelijk opruimen. Even vegen en alles is weg. Bij een kleine supermarkt doe ik teveel boodschappen. Met moeite kan ik het kwijt op mijn fiets. Ik stel Frans en Carla voor nog twintig kilometer tot Carrión de los Condes te fietsen en dan te stoppen. Als we buitenkomen is het een stuk warmer geworden. De bewolking is weg en de zon schijnt aan een strak blauwe hemel. De wind is helaas niet verdwenen. We fietsen over de Tierra de Campos. Vlak en leeg.

Sinds een paar jaar staat de Camino bij de Europese Unie op de lijst van cultureel erfgoed. Sindsdien komt er om deze route te promoten jaarlijks een flink bedrag vrij. Dat is hier duidelijk te zien. Langs de net geasfalteerde weg is met behulp van deze subsidies een prachtig pad aangelegd. Bij kruisingen met zijwegen staan telkens twee betonnen paaltjes naast elkaar zodat er geen motorvoertuigen op het pad kunnen komen. Op elk paaltje hoort een blauw tegeltje met een gele, gestileerde Jacobsschelp te zitten, maar de meeste zijn eraf gesloopt. De doorgang is nauwelijks breed genoeg voor de fietsen. Over de asfaltweg rijdt slechts spaarzaam wat verkeer. De keus tussen het pad en de asfaltweg wordt daardoor een eenvoudige. Om de vijf kilometer zijn picknickplaatsen aangelegd. Hier komen we in de kleine spaarzame dorpjes geen ooievaars meer tegen. Mijn versnelling begint opeens kuren te vertonen. Af en toe trapt hij door. Na wat rommelen aan bepaalde moertjes wordt het gelukkig minder.

In Carrión de los Condes vinden we een bed bij hostel 'La Corte'. Deze hostel ligt tegenover de Santa Maria-kerk. De kamers liggen aan een afgesloten binnenplaatsje waar we ook onze fietsen veilig neer kunnen zetten. Het eerste wat ik doe is wassen. Ik hang alles op de binnenplaats te drogen. In een smerig barretje drinken we een biertje.

Hierna gaan Frans en Carla op zoek naar een internetcafé. Ik zwerf wat door het oude centrum. De kerk is dicht. Terwijl ik bij de poort sta, roept een klein in het zwartgekleed vrouwtje mij en wijst naar de man die net een auto uit komt. Het blijkt de pastoor te zijn. Als ik hem om een stempel vraag, neemt hij mij mee de kerk in. Onder de versleten zitting van de biechtstoel vandaan pakt hij een stempelkussen en een stempel. Als het stempel staat word ik weer snel de kerk uitgewerkt.

Terug op mijn kamer werk ik mijn dagboek bij en schrijf ik weer een paar brieven. Postzegels plak ik niet. Ik teken ze er zelf wel op. Bij het postkantoor gooi ik ze in de brievenbus. Het museum is nu open. Voor één euro mag je naar binnen. Er staat een mandje waar je het entreegeld in moet deponeren. Het museum is een oude kerk. Stampvol met beelden. Waar halen ze al die beelden toch vandaan? Ik ben al jaren op zoek naar een groot Mariabeeld. Ze staan en hangen hier strak naast elkaar. Vol is vol zou je zeggen, maar hier vinden ze dat er nog wel wat meer bij kan. Langs de rivier hebben ze een groot park aangelegd. Via het klooster San Zoilo –dat nu een chique hotel is- loop ik terug naar ons hostel. In de kerk voor ons hostel ga ik naar het rozenkransbidden luisteren. Ongeveer zeventig vrouwen zingen dertig minuten lang op een monotone manier. Op de preekstoel staat een vrouwelijke 'aangeefster' en alle andere vrouwen geven antwoord. Het is heel rustgevend. Als ik terugkom bij de hostel zitten Frans en Carla lekker in de zon op de binnenplaats. Mijn was is inmiddels ook droog. Omdat Frans nog steeds opziet tegen de hoge bergen die nog gaan komen, geef ik hem een folder die ik tegenkwam bij het toeristenbureau. Het is een folder over de bergen in de provincie Palencia. Op de foto's staan indrukwekkende bergen. Sommige zelfs met sneeuw.

Om 20.45 uur gaan we eten. Men gaat er al van uit dat je het pelgrimsmenu neemt. Ze hebben geen menukaarten. Gewoon een briefje met de gerechten. Ze lezen het op en je mag het zeggen. Ik eet weer heerlijk. Het eten wordt in een razend tempo geserveerd. Binnen een half uur staan we weer buiten en nemen andere pelgrims onze tafel over. Om 21.45 uur naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
22 mei	Estépar	Carrión de los Condes	74,740 km	2.026 km	4:28:13 uur	16,71 km/pu

Dag 24: dinsdag 23 mei 2006

Het gaat om HIER en NU, niet om DAN en DAAR.

Om 06.30 uur maak ik de anderen wakker. We eten buiten op de binnenplaats. Frans heeft slecht geslapen. Hij heeft alleen maar aan de hoge bergen uit de folder liggen denken. Als ik hem zeg dat de bergen van de folder ver in het noorden liggen en we daar helemaal niet komen, is hij een beetje pissig. Kom op, een geintje moet kunnen. Om 07.30 rijden we weg.

We verlaten Carrión de los Condos via de N120. Omdat ze er net een nieuwe snelweg naast hebben gelegd, is deze weg een heel breed fietspad geworden. Het is koud. Vier graden geeft de display bij de apotheek aan. Zo koud dat ik na vijf kilometer gewoon geen gevoel meer in mijn handen heb. Ik zoek een paar sokken op en gebruik die als wanten. Dat helpt. Het is redelijk vlak en de wind valt nog mee. De eerste twintig kilometer fiets ik voorop. Met een snelheid van ongeveer 28 kilometer per uur. Dat schiet op. Af en toe stoppen we om een foto te maken. Na 45 kilometer komen we in Sahagún. Niet een echt mooie plaats. Bij het nonnenklooster gaan we een stempel halen. Nadat ik heb aangebeld opent een kleine non het luikje met tralies ervoor. Ze vraagt wat ik wil. Met plezier wil ze onze Credential voorzien van een prachtig stempel. In een bar drinken we een kop thee/koffie met gebak. Terwijl wij daar zitten komt Roel Heij aangelopen. Hij is op 5 maart uit Eibergen vertrokken. Hij loopt wel 40 tot 50 kilometer per dag. Op 5 juli hoopt hij in Santiago aan te komen. Daar staat dan zijn vrouw te wachten met de fietsen

om samen terug te gaan. In de stad koop ik bij de fietsenmaker een reparatiesetje met drie bandenlichters.

Buiten Sahagún roept Carla opeens: 'hoor jij hem nu ook? Sinds we uit Nederland zijn vertrokken hoor ik die uil elke dag. Het lijkt wel of hij met ons meevliegt.' Ik hoor hem ook elke dag. Het is alleen geen uil maar een koekoek. We rijden naar Mansilla de las Mulas. En prachtige rechte weg met heerlijk fietsasfalt. Het is hier net zo vlak als in Nederland. Alleen op 800 meter hoogte. Het is leuk om met Carla en Frans op te fietsen. Ze denken en leven op een –voor mij- heel andere manier. De rollen zijn strak verdeeld. Frans is heel prestatiegericht en op de een of andere manier zo onzeker als wat. Hij vindt dat je als man de dingen moet doen die je als man moet doen. De rest is voor rekening van de vrouw. Carla is een echt dametje die nu toevallig op een fiets zit. Ze heeft het er al de hele weg over dat ze haar mooie jurkjes, lingerie en naaldhakken mist. Carla heeft ook het beheer over de bagage. De fietstassen zijn helemaal uitgebalanceerd. Ook is er veel uniseks. Zo hebben ze naast dezelfde fietsen ook dezelfde helmen, dezelfde stoeltjes, dezelfde kleding, dezelfde fietstassen. Alleen aan het roze of blauwe lintje kun je zien van wie het desbetreffende voorwerp is. Verder is iets pas goed als het van een bekend merk is. 'Jan Jansen'-fietsen en Adidas- of Nike-kleding. Omdat Frans zo onzeker is, bevestigt Carla hem continu. Alles moet ook gebeuren of zijn volgens de 'Nederlandse' norm. Als een muur niet is afgewerkt dan is dat niet mooi, terwijl het die Spanjaard een zorg zal zijn. Zo zijn bijvoorbeeld de openingstijden hier in Spanje en het feit dat maar weinig mensen Engels spreken, een doorn in het oog van Frans. 'Dat snap je toch niet' zegt hij keer op keer als het anders is dan anders.

Onderweg komen we nu steeds meer pelgrims tegen. Zowel het aantal fietsers en lopers neemt toe. Burgos blijkt toch ook voor veel pelgrims een belangrijke startplaats voor de Camino te zijn. Verdwalen is hier eigenlijk ook niet meer mogelijk. Overal wordt met behulp van gele pijlen de route aangegeven. Eigenlijk te goed. Af en toe wordt het gewoon geel voor je ogen. Gele pijlen, gele borden, gele schelpen, gele teksten. Alles wijst naar het westen. Op een bankje –voorzien van een gele schelp- genieten we van onze lunch. Via Vega de Infanzones en Torneros komen we in León. Een grote drukke stad met enorme flats in de buitenwijken. We fietsen langs de rivier om het centrum heen.

Vlak bij het centrum vinden we weer een hostel. Frans gaat naar boven om te informeren of er plek is. Geen enkel probleem. Ik heb een kamer voor 17 euro. Een bed met een gehaakte beddensprei en een wastafel. Het toilet en de badkamer zijn op de gang. We mogen de fietsen in de hal op de eerste verdieping zetten. De oude dame die de kamers verhuurt zet haar demente moeder bij onze fietsen en zegt dat ze veilig staan. Als we alle spullen op de kamers hebben gezet, gaan we naar het centrum van Leo. De deuren van onze kamers laten we maar open. Er zijn geen sleutels. We lopen direct door naar de kathedraal. Hij is erg donker en sober. Een verschil van dag en nacht met die van Burgos. Met de nodige moeite lukt het ons om een stempel te krijgen. In een bar drinken we iets met veel lawaaiige Spanjaarden om ons heen. Voordat we terug gaan, lopen we nog even langs het toeristenbureau en de winkel om de boodschappen voor morgen in te slaan. Eigenlijk doe je niet veel tijdens een dergelijk fietstocht. Fietsen, slapen, eten, drinken en boodschappen doen zijn een belangrijke invulling van je dag.

Om 19.30 uur gaan we opnieuw de stad in om te eten. We kiezen vandaag voor een pizzeria. Ik bestel weer blind. Bij het voorgerecht gaat het verkeerd. Ik krijg asperges. Pech. Maar Carla wil dolgraag haar salade met mij ruilen. Zo komt het allemaal weer goed. Verder krijg ik tortellini. Rond 21.30 uur zijn we terug bij ons hostel. Het blijkt dat onze kamer nadat we weg zijn gegaan door de oude dame met een grote sleutel op slot is gedaan. Als je op je kamer bent moet je hem zelf met een schuif op slot doen. Ik doe dat niet. Ik heb dat nog geen enkele keer gedaan deze reis. Ze kunnen bij mij zo binnen lopen. En er is nog niemand die dat heeft gedaan. Het is een historisch pand waar de laatste veertig jaar zeker niets aan is gedaan. Mijn kamer heeft nog heel oude

lichtschakelaars en stopcontacten. Gemaakt van zwart bakeliet. Op de vloer liggen oude tegeltjes. Aan de kraan boven de wastafel zit een stukje tuinslang om het spetteren tegen te gaan.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
23 mei	Carrión de los Condes	León	114,680 km	2.140 km	5:20:36 uur	21,46 km/pu

Dag 25: woensdag 24 mei 2006

Af en toe moet je er eens over nadenken waar je met je leven heen wilt. Ik ga maar eens plassen, denk ik.

De hele nacht heeft de oude dame door de gang gesloft met haar demente moeder. Als ik rond 05.15 uur naar het toilet ga, kom ik ze ook weer tegen. Om 06.30 uur maak ik Frans en Carla wakker. We eten in de grote kamer van de oude dame die zelf in haar pyjama rond loopt.

Voor 07.30 uur rijden we al weer door de straten van León. En elke keer hebben we hetzelfde probleem om de stad uit te komen. Maar het lukt weer. Ook vandaag is het weer koud. We fietsen door kleine dorpjes met fantastische namen, zoals La Virgen del Camino, Santovenia de la Valdoncina, Villar de Mazarife en San Martin del Camino. Je doet er langer over om ze op te schrijven dan er doorheen te fietsen. Van San Martin del Camino naar Hospital de Orbigo rijden we langs de snelweg. Vals plat, maar dan naar beneden. Dik over de 30 kilometer per uur. Heerlijk.

Om de stad volgens het boekje van Frans binnen te komen moeten we 500 meter over een grintpad lopen. Dit pad leidt rechtstreeks naar de beroemde brug over de Rio Orbigo. Deze brug is uniek vanwege zijn onregelmatige vormen en 18 stenen bogen. De rivier stelt op dit moment van het jaar niet veel voor en stroomt maar onder één boog door. Het snelstromende wateroppervlak is voor 70 procent bedekt met witbloeiende waterplanten. Een prachtig gezicht. Omdat alle kerken en alberques nog dicht zijn, kunnen we hier geen stempel krijgen. Jammer. We gaan verder naar Astorga. Bij het uitrijden van Hospital de Orbigo rijden we helemaal verkeerd. Frans heeft er de smoor in. Ik weet het ook niet. Terugfietsen vinden Carla en ik niks. Dan maar een andere route. Bij een garage pomp ik mijn banden op en vraag we hoe we terug op de route van Frans kunnen komen. Via kleine binnenweggetjes komen we bij Posadilla terug op de route. Zo pedaleren we rustig op ons gemak naar Astorga.

Om in het centrum van Astorga te komen moeten we een helling op van 22 %. Dat is niet te fietsen. Lopend is het al een hele klus. In de alberque tref ik een Nederlandse die blij is weer eens een landgenoot tegen te komen en gewoon Nederlands te kunnen spreken. Zij loopt van León naar Santiago de Compostela. Frans en Carla laten hun fietsen bij de alberque staan en lopen naar het centrum. Ik ga gewoon op de fiets. Het grootste deel van de binnenstad is voetgangersgebied. Laverend op mijn fiets kom ik een heel eind. De kathedraal is dicht. Ik parkeer mijn fiets bij de ingang van het Palacio de Gaudi, het voormalig bisschoppelijke paleis. De man achter de kassa wil mijn fiets wel in de gaten houden als ik het paleis bezoek. Als ik naar binnen wil gaan zie ik Carla en Frans op het plein lopen. Met hun fietsen. Ze hebben ze toch maar opgehaald. Carla en Frans gaan ook mee naar binnen. Het door Gaudi ontworpen paleis is prachtig. Er mogen binnen helaas geen foto's worden gemaakt. Als we alles hebben bekeken, rijden we op aanwijzingen van Frans de stad uit. We gaan nu richting de door Frans gevreesde bergen. Ook vandaag heeft hij het weer de hele dag over de bergen. Nu liggen ze opeens voor ons. Met sneeuw op de toppen. En dat terwijl wij met 28 graden in de zon fietsen.

Bij Castrillo de los Polvazares rijden we weer verkeerd. Maar dat komt wel goed uit. Het dorp is een soort openluchtmuseum. De huizen hebben hier vooruitstekende houten

balkons. We lopen door dit nationale monument. Met behulp van het boekje van Frans en mijn kompas komen we weer op de route terecht. De bermten staan vol gele brem.

In Santa Catalina de Somoza stoppen we. We overnachten in alberque El Caminante. Voor vijf euro verblijven we in een prachtige alberque. In de zaal waar we slapen staan acht lavendelblauw geschilderde stapelbedden. We slapen er met z'n vieren. Alle anderen pelgrims slapen in de andere zaal. De fietsen staan veilig achter in een schuurtje. Ik doe eerst even de was en ga dan schrijven. Heerlijk op het terras met de zon in de rug en een drankje op het tafeltje. Later loop ik samen met twee Nederlandse loopsters, Louise en Karin, nog even het dorpje door. Het hele dorp bestaat uit twee lange en een paar dwarsstraten. Voor de alberque staat weer een klein kerkje. De kerken hebben in deze streek geen echte toren, maar zijn voorzien van een hoge trapgevel. Ook hier hebben ooievaars twee nesten op de gevel gebouwd. Via een stalen wenteltrap is het mogelijk om aan de achterzijde naar boven te klimmen. Het uitzicht is prachtig maar verstoort wel het broeden van de ooievaars. Dat wordt pijnlijk zichtbaar gemaakt door het dode ooievaarskuiken onder de trap. Je snapt niet dat ze de trap niet afsluiten tijdens het broedseizoen. Santa Catalina de Somoza ligt op meer dan 1.000 meter hoogte. Om mijn pelgrimsuitrusting compleet te maken koop ik hier een gedroogde kalebas. Samen met de Jacobsschelp moet het nu toch lukken om mijn reis te volbrengen. Rond 19.30 uur genieten we in de alberque van onze pelgrimsmaaltijd. Op twee enorme beeldschermen is de hele avond stierenvechten te zien. Per kwartier sneuvelt er een stier. Echt lekker is het niet om dit tijdens het eten te zien. Om 22.00 uur gaan we te bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
24 mei	León	Santa Catalina de Somoza	79,280 km	2.220 km	4:32:52 uur	17,43 km/pu

Dag 26: donderdag 25 mei 2006

Binnen de perken zijn de mogelijkheden even onbeperkt als daarbuiten.

Ik word om 07.00 uur wakker. We hebben ons lekker verslapen. Heerlijk. We hebben de hele dag de tijd. Onze ander kamergenoot is al vertrokken. We pakken rustig in. Ontbijten doen we in de alberque. Het smaakt prima. Frans bestelt zelfs een tweede ontbijt. Als we een goede bodem voor de rest van de dag hebben gelegd, gaan we de berg op.

Ik vertrek, met de lage temperaturen van de afgelopen dagen in mijn achterhoofd, met een lange broek aan. Dat blijkt echt niet nodig te zijn. Binnen vijf kilometer fiets ik al weer vrolijk in mijn korte broek. We fietsen door twee kleine bergdorpjes El Ganso en Rabanal. De weg klimt verder. De bosjes worden lager, de planten schraler. Links op de achtergrond steekt nog steeds de Teleno boven alles uit. Er ligt op sommige stukken nog sneeuw. Ik stel Frans gerust. We laten die berg links liggen. Het begint rustig maar het stijgingspercentage loopt al rap op. Het wordt steiler en dus gaat het moeizamer. Van 8% en 10 % naar 12 %.

De omgeving is verlaten, uitgestorven en wordt kaler en kaler. Geen bomen meer, alleen nog lang, scherp gras, heide en wat struiken. De huisjes in de vallei El Silencio die we langzaam uitklimmen, worden geleidelijk kleiner en kleiner. In de verte zie ik nog enkele lopers. Maar langzaam 'loop' ik op ze in. Eindelijk bereiken we Foncebadón, het nagenoeg verlaten bergdorpje dat grotendeels tot een ruïne vervallen is. Eens was dit een belangrijk punt op de Jacobsroute, waar veel pelgrims overnacht moeten hebben. De kluizenaar Gaucelmo stichtte hier rond 1100 een hospitium en een herberg. Er vestigden zich spoedig meer kluizenaars, die ondermeer een kerk en een klooster bouwden. We zetten onze fietsen neer en lopen door de vroegere hoofdstraat tussen de ruïnes door. Een desolate omgeving van afgebrokkelde muurtjes, ingezakte daken, gaten waar eens ramen en deuren zaten, struiken die uit ingestorte huizen en schuurtjes groeien. Alleen de vele hoogspanningsmasten verraden dat we de middeleeuwen inmiddels ver achter

ons gelaten hebben. Slechts een oude vrouw en haar ongehuwde zoon schijnen hier nog te wonen. Enkele jaren geleden wilde men de klokken uit de kerktoren halen en in een museum plaatsen. Moeder en zoon kwamen daartegen in opstand en de klokken zijn blijven hangen. We zien een man bezig met de restauratie van zo'n bouwval. Wie weet, stijgt het inwonersaantal van Foncebadón met vijftig procent van twee naar drie inwoners. Ik vraag me af, wat hem hiertoe beweegt. 's Zomers is het hier best uit te houden, maar hoe kom je in vredesnaam de winter door? Er kan maandenlang sneeuw liggen.

In het kleine cafeetje drinken we thee. Aan het tafeltje naast ons zit een man uit Gouda. Hij is -na 38 jaar bij dezelfde baas te hebben gewerkt- ontslagen. Om de klap te verwerken is hij aan een voetreis van Parijs naar Santiago de Compostela begonnen. Hij doet rustig aan. In zijn rugzak heeft hij zekere tien CD's met tangomuziek. Overal waar hij komt vraagt hij of ze een van zijn meegebrachte CD's willen draaien. Er is altijd wel een van de aanwezige dames bereid met hem te dansen. Hij geniet met volle teugen van zijn reis. Na een half uurtje nemen we afscheid en gaan we weer verder. Het berglandschap wordt nu veel kaler.

We krijgen het vandaag niet cadeau. De klimmetjes worden steeds zwaarder. Daartegenover staat dat de vergezichten steeds mooier worden. Wat een bergen. Ze zijn hier 500 meter hoger dan de overgestoken Roelandpas in de Pyreneeën. Onderweg worden we zodra we stil staan om iets te eten of te drinken, belaagd door hordes vliegen. Als je weer opstapt, blijven de vliegen je volgen. Lastig. Je gaat er ook zo van slingeren als je steeds die vliegen weg wilt meppen. Er zijn hier bijna geen haarspeldbochten. Hier gaan de wegen recht naar boven. De redenering van de Spanjaarden hierachter is het feit dat een berggeit ook altijd de kortste route naar boven neemt. Het is maar een weet. Langs de weg staan lange, roodgroen geverfde palen. Ze markeren in de winter de weg als die onder een dikke sneeuwlaag is verdwenen.

Dan zijn we opeens bij Cruz de Ferro. Het is een simpel ijzeren kruis aan een vijf meter lange houten staak die staat op het hoogste punt van de weg. Het is al een eeuwenoud monument. Elke pelgrim legt hier een van thuis meegebrachte steen op de grote hoop aan de voet van de staak. Symbolisch laat je een deel van je last en je verdriet hier liggen, maar door een steen neer te leggen sluit je je ook aan bij al je voorgangers. Tevens is het een bemoedigingsteken dat je Santiago de Compostela niet zo ver meer is en je het wel zal halen. Iedereen legt zijn of haar steen/stenen neer boven aan de top. Zo dicht mogelijk bij het kruis. Anoniem of met een naam c.q. boodschap erop. Ik natuurlijk weer niet. Ik leg mijn steen (namens iedereen is die ik ken) en die van Henk en Margriet Hoevelaken onderaan. Bij de basis.

Cruz de Ferro is het hoogste punt van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela. Na een korte afdaling kom je in het uitgestorven dorpje Manjarín. Er woont bijna niemand meer en de lege huizen zijn slechts ruïnes. Dit is een algemeen probleem voor het Spaanse platteland, maar hier is het wel heel duidelijk zichtbaar. Er is alleen een alberque. Aan een mast hangt een gerafelde tempeliersvlag. Richtingaanwijzers geven aan hoe ver we van de belangrijkste bedevaartplaatsen verwijderd zijn. Naar Jeruzalem is het nog 5.000 kilometer, naar Machu-Pichu nog 9.453 kilometer. Een man uit Madrid verliet zijn familie, heeft zijn baan opgezegd en besloot om in Manjarín zijn leven te weiden aan de pelgrims. Hij noemt zichzelf de laatste Kruisridder. Hij bouwde een primitief huis voor zichzelf en de pelgrims die de nacht in Manjarín willen doorbrengen. De hele dag heeft hij koffie en een praatje voor iedereen die langs komt. En er komen heel veel mensen langs. Frans en Carla zijn doorgereden, maar ik stop hier even. Het is er gezellig en heeft de uitstraling van een hippiekolonie uit de jaren zestig. Muziek en kleding uit die tijd. Bij binnenkomst word je omgeven door een wolk van wierook. Alles gaat heel gemoedelijk. Ze hebben er ook een klein winkeltje bij gebouwd waar je pruldingen kunt kopen. Heerlijk relaxed allemaal. Als je een stempel wilt, wordt je naam opgeschreven in een groot boek. Het is weer echt genieten. Met een soort van tegenzin

vertrek ik weer. Hier had ik wel willen blijven. Maar het is nog geen 11.00 uur en om nu al te stoppen. Ik ga door.

Nog een stukje naar beneden en dan is het weer zes kilometer klimmen naar de Iragopas. Deze ligt ook op 1.500 meter hoogte. Ik stamp op mijn pedalen en trek aan mijn stuur. Mijn hart bonkt in mijn keel. Ik moet en zal het halen. Dat lukt niet. Ik moet eraf en de laatste vijftig meter lopen. Carla en Frans staan op de top ongeduldig op mij te wachten. Op de een of andere manier wil Frans opschieten. Na de pas volgt een spectaculaire afdaling. Het gaat steil naar beneden. Eigenlijk te steil voor mijn gevoel, maar lopen met die fiets is ook geen optie. Vol in de remmen en rustig aan ga ik naar beneden. Mijn voorrem piept en kraakt. Ik ga het eerste stuk echt niet harder dan 17 kilometer per uur. Even je remmen loslaten en je gaat als een speer naar beneden. Gelukkig wordt het minder steil en hebben ze op een gegeven moment haarspeldbochten gemaakt zodat je geleidelijker naar beneden gaat. Dat gaat een stuk gemakkelijker en sneller. Op de achtergrond doemen de bergen van Cebreiro op, die we nog voor de boeg hebben. Bij het uitrijden van El Acebo kom je langs het eenvoudige monument ter nagedachtenis van Heinrich Krause, een Duitse fiet spelgrim die hier in 1987 verongelukte. Voor hem was Jacobus kennelijk niet zo'n goede touroperator. Het is niet het eerste en zal waarschijnlijk ook niet het laatste kruis zijn dat ik tegenkom. Langs de route kom je regelmatig dit soort gedenktekens tegen van overleden pelgrims. Na de twintig kilometer lange afdaling heb ik kramp in mijn handen van het remmen. Het landschap verandert hier weer. Het dal is groen met weiden, wijngaarden en groepjes kastanjabomen. Molinaseca met zijn oude brug passeren we in een flits. Even later wordt het vlakker en moeten we zelfs weer even klimmen om bij Ponferrada te komen.

Ponferrada is een drukke industriestad met een enorme energiecentrale. Gebouwd aan weerszijden van de Rio Sil. In de binnenstad rijden we direct door naar de grote kerk. Er is net een speciale schooldienst geweest. De pastoor heb ik snel 'gevangen'. Met alle plezier wil hij ons Credential voorzien van een stempel. Op het terras voor de kerk drinken we een kop thee/koffie. Frans en Carla willen graag de burcht bekijken. Ik heb daar echt geen zin in. Burchten zijn altijd hetzelfde. Van buiten mooi om te zien. Prachtig gerestaureerd. Maar van binnen is het een open kale ruïne. Ik wacht wel heerlijk op een bankje in de zon voor de burcht. Ze zijn binnen het kwartier weer terug. Intussen heb ik op het bankje al gesproken met een fietster uit Haarlem. Haar zijn we al verschillende keren tegen gekomen. Zij fietst, terwijl haar man met de auto en caravan volgt. Hij zoekt een camping, installeert alles, doet de boodschappen en kookt. Terug op het kerkplein komen we ook Sieb en Fred weer tegen. Terwijl we de stad uitfietsen zie ik Bertrand en Marie-Louise VanWouwe uit Schelle voor een stoplicht staan. Dat is lang geleden. Sinds Poitiers heb ik ze niet meer gezien. Ik ben blij ze weer te spreken. En dat is wederzijds. Ze hebben zich vaak afgevraagd hoe het met mij zou gaan met mijn trailer achter de fiets. Onderweg heb ik op een gegeven moment vlak voor ze gefietst. Dat zagen ze omdat ik vlak voor hen iets in een gastenboek van een kerk had geschreven. Het gaat goed met ze. Bertrand is wel een paar keer naar de tandarts geweest met kiespijn. Hij fietst nu rond met pijnstillers. We wisselen adressen uit en na een kwartiertje gaan we weer uit elkaar.

Wij rijden door naar Villafranca del Bierzo. De weg gaat lichtjes naar beneden. Carla trekt flink door en ik fiets er vrolijk op een meter of vier afstand achteraan. Op een gegeven moment kijk ik achterom en zie dat Frans nergens te bekennen is. Carla stopt onmiddellijk. Carla: 'we moeten terug.' We? Ik wacht wel. Carla fiets ongerust een stuk terug. Na tien minuten komen ze weer aangefietst. De sfeer is om te snijden tussen die twee. Ze fietsen direct door. Ik stap ook maar weer op en volg op veilige afstand. Maar al snel raakt Carla achterop. Als ik tegen de flink doortrappende Frans zeg dat we even moeten wachten omdat Carla ver achter ligt zegt Frans nors: 'ik dacht het niet!' Waarop ik reageer met: 'ik dacht het wel.' Ik stop. Frans pissig. Maar hij stopt wel. Terwijl we staan te wachten zeg ik tegen Frans dat ik me er niet mee wil bemoeien, maar dat het

wel zijn schuld is dat hij het tempo niet bij kon houden. Snotterend sluit Carla aan en fietsen we verder.

Via een steile weg naar beneden rijden we de middeleeuwse binnenstad in. Villafranca del Bierzo. Het eerste hotel is vol, maar bij het volgende is het raak. Ze hebben nog twee kamers vrij. Carla en ik staan aan de balie als Frans vraagt hoe duur het is. Carla roept naar buiten dat het haar niks kan schelen en dat ze echt niet verder gaat. We spreken af om rond 17.00 uur iets te gaan drinken. We betalen direct bij het inchecken onze kamers. Als Frans hoort dat het zestig euro is zijn de rapen helemaal gaar. Ik trek mij diskreet terug op mijn kamer. Het weer is te mooi om op mijn kamer te blijven. Als ik de straat oversteek zie ik Bertrand en Marie-Louise op een terrasje achter twee enorme pullen bier zitten. Ik drink er eentje mee. Ik zie Carla en Frans gezamenlijk het dorp in lopen. Hopelijk is de ruzie een beetje bijgelegd. Ze komen terug met twee Duitsers die we ook al diverse keren zijn tegengekomen en nemen plaats bij ons op het terras. Later schuiven Sieb en Fred ook nog aan. Belangrijk gesprekspunt wordt de terugreis. Hoe en wanneer? Een mogelijkheid is om langs het vliegveld te fietsen. Daar de terugreis te boeken en dan door te fietsen naar Santiago de Compostela. Je weet zo ook precies voor hoeveel nachten je een hotel moet zoeken. Frans en Carla vinden het een slim idee. Bertrand en Marie-Louise waren dit al van plan. Sieb en Fred vertrekken weer. Ze willen over twee dagen in Santiago de Compostela zijn. Ik doe nog wat boodschappen en op aanraden van Bertrand en Marie-Louise bezoek ik een kerk verderop in de straat. De kerk heeft een grote lichtkoepel waardoor het interieur pracht verlicht wordt. Voor één euro koop ik bij een oude mevrouw een hele zak heerlijke kersen. Rond 20.00 uur eten we met zijn vijven buiten op het terras. Rond 21.30 uur gaan we te bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
25 mei	Santa Catalina de Somoza	Villafranca del Bierzo	69,990 km	2.290 km	4:18:43 uur	16,22 km/pu

Dag 27: vrijdag 26 mei 2006

Hoe rijker je leven is, hoe minder geld je nodig hebt. Als je overvloed wilt, richt je dan op eenvoud. Stop wanting, start having. Met een gevoel van overvloed schep je van binnenuit rijkdom.

Rond 06.30 uur maak ik Frans en Carla wakker. Ik ontbijt bij ze op de kamer. Het is stil op straat als we het hotel verlaten. Straatvegers zijn druk bezig de binnenstad weer netjes te maken voor de komende dag. Het gaat direct omhoog. Villafranca del Bierzo ligt op 511 meter. Vandaag moeten we naar 1.335 meter. Het wordt een zwaardere klim dan gisteren.

De eerste 40 kilometer is het klimmen geblazen. Soms vals plat, soms straf. Pereje, Trabadelo en Ambasmestas. Bij Ruitelán wordt het menens, althans om er een beetje in te komen (voor het geval dat nog niet zo was). Bij Herrerias de Valcarce gaat het weer met 10 % omhoog. Ik begrijp nu waarom juist in de Lage Landen de Venusheuvel zo populair is. Die is al hoog genoeg. Na bijna 30 kilometer komen we op Puerto Pedrafita do Cebreiro op 1.109 meter hoogte. Verderop ligt Cebreiro. Het dorp bestaat uit een tiental huisjes en een 10e eeuwse kerkje. Het is nu een openluchtmuseum op ruim 1.000 meter hoogte. Met bussen vol worden de toeristen hierheen gebracht. Elk kerkje, huis, café, bar heeft een eigen stempel. Een Credential del Peregrino koop je hier voor één euro. En als je eentje met stempels van het eerste deel van de route wilt hebben dan kan dat ook. Een loper moet om het Compostelana in Santiago de Compostela te ontvangen de laatste honderd kilometer lopen. Fietsers moeten de laatste tweehonderd kilometer fietsen. De bejaarde buspassagiers kopen massaal hier hun briefje. Onderweg stopt de bus regelmatig om iedereen de kans te geven een stempel te bemachtigen en in Santiago de Compostela halen zij dan het Compostelana. We kijken heel even rond en hebben het al snel gezien. Het is ons veel te druk. We stappen op de fiets en rijden verder.

Na vier kilometer klimmen zijn we op 1.270 meter hoogte: Alto San Roque. Maar we moeten nog hoger. Een paar kilometer verderop ligt de echte pas. Op 1.335 meter. De Alto de Poio. Boven op de top staat een groot bronzen beeld van een pelgrim. Beneden in het dal hangt de bewolking als een grote witte deken tussen de bergen. Aan de andere kant van de pas gaat het gelukkig niet erg steil naar beneden. Het fietst heerlijk. Fonfria en Lamas fietsen we fluitend voorbij. Af en toe een klein klimmetje, maar dat mag de pret niet drukken. We eten ergens in de berm op een prachtige picknickplaats met Fred en Sieb die we nu regelmatig weer tegenkomen.

De omgeving is prachtig. Steile rotswanden en snelstromende bergbeekjes. De natuur is hier prachtig groen.

Renche, Samos met het beroemde Monasterio San Julian de Samos en dan Sarria. Hier stoppen we. Het is intussen al weer 14.30 uur en dik 35 graden. In Hotel Londres hebben ze kamers vrij. Voor 25 euro heb ik een prima kamer. De fietsen mogen onder in een opslagkelder vol lege flessen staan. Als Frans, Carla en ik de stad willen gaan bekijken, kom ik in het trappenhuis Bertrand tegen. Hij zit met Marie-Louise ook in hotel Londres. Lopend door Sarria valt het op dat er overal briefjes liggen. Ze liggen in bars, winkels en kerken. Het zijn briefjes ter nagedachtenis aan mensen die een jaar geleden zijn overleden. De stad ligt er echt vol mee. Op een terrasje drinken we iets in de schaduw. Carla en Frans zijn weer vanouds. Frans maakt zich weer druk over het voetbal en wat er de komende dagen mogelijk zou kunnen gaan gebeuren. Bij Carla gaat het over de jurkjes, de lingerie, de naaldhakken en hoe eerder ze weer gezond eten hoe beter het is. Om 20.00 uur eten we weer met z'n vijven in het hotel. Ik heb voor de verandering eens inktvis genomen. Op mijn kamer stuur ik nog even mijn dagelijkse sms-je naar Petra en het thuisfront met de locatie waar ik de nacht doorbreng. Thuis houden ze op een grote kaart bij hoe ik fiets. Bellen doe ik gemiddeld één keer in de week. Om 21.30 uur is het bedtijd.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
26 mei	Villafranca del Bierzo	Sarria	81,400 km	2.371 km	4:54:20 uur	16,59 km/pu

Dag 28: zaterdag 27 mei 2006

Je onzichtbare ruimte beschermt je. Zorg dat die op peil blijft. Veel mensen hebben te weinig ruimte. Dat veroorzaken ze veelal zelf door met oogkleppen op te leven en niet te luisteren naar hun lichaam. Rennen en doorgaan. Dan blijft er gewoon geen energie over. Je kunt leren om je ruimte te vergroten door uitstel te vragen, van mening te veranderen en door terug te komen op iets wat je eigenlijk al had toegezegd.

Zoals alle afgelopen dagen staan we weer op om 06.30 uur. Het is een rumoerige nacht geweest met de disco naast het hotel. Wat een lawaai. Als we op straat komen is het overmatige drankgebruik duidelijk zichtbaar op het asfalt. Verrassend dat je met je maaginhoud bijna één vierkante meter asfalt kunt bedekken. In het cafégedeelte van het hotel zit een oud mannetje. Hij is zo dronken als een lolly. Als wij vertrekken komen Bertrand en Marie-Louise net beneden om te ontbijten.

Het is mistig. En ja hoor. Stad uit. Klim. Vier kilometer. Korte klim. Twee kilometer. Overwegend klim. Twaalf kilometer. Met tussendoor af en toe wat dalen. En dat in die mist. De wereld is en blijft klein. Alles wordt langzamerhand nat door die laaghangende bewolking. We volgen de Rio Mino die uitkomt in een grillig gevormd stuwmeer. De weg langs het stuwmeer is prachtig. Via een lange brug over het meer komen we bij Portomarin. Het nieuwe Portomarin ligt er verlaten bij. Het oude dorp is onder water verdwenen. De mooiste gebouwen zijn steen voor steen afgebroken en in het nieuwe Portomarin weer opgebouwd. Nu volgt een klim van dertien kilometer. In Gonzar houden we onze eerste koffiestop. Ook maar even een droog shirt aantrekken. In de bar is het een komen en gaan van lopers. Bij Ventas de Naron zitten we al weer op 756 meter

hoogte. Maar dan wordt het anders. De mist trekt op en de weg loopt langzaam naar beneden. Genieten. Uiteraard met beide handen aan het stuur en goed op blijven letten. Een steen of een gat in de weg en je ligt plat.

Tussen Lameiros en Ligonde wordt de weg geblokkeerd. Auto's, een bus, politie, ziekenauto's. En een heleboel mensen. Wat blijkt, een grote groep gehandicapten loopt samen met een heleboel begeleiders een klein stukje van de Camino. Televisie, pers, alles is erbij. Wij worden uitgenodigd om met ze mee te lopen. De gehandicapten en begeleiders vinden het prachtig. Op een gegeven moment moet ik mijn fiets los laten om een man die naast mij loopt op te vangen. Mijn fiets wordt weer opgevangen door een Spaanse begeleider. Zo blijft iedereen en alles overeind. Het is heel indrukwekkend hoe deze gehandicapten dit bijzondere moment beleven. Er zijn erbij die tien meter lopen en dan weer in een rolstoel worden gezet, terwijl anderen vol trots wel 300 meter lopen. Prachtig. Deze mensen zo te zien genieten is echt fantastisch. Zwaaiend nemen we afscheid.

De volgende plaats is Palais de Rei. De temperatuur is al weer behoorlijk opgelopen. Bij een garage pomp ik mijn banden op. Ze hebben hier net nieuw asfalt neergelegd. Het zingt gewoon onder je banden. Het is gedaan met de hoge bergen. Het gaat nog wel gooierend op en neer, maar dat is niets vergeleken met die twee bergen van over de 1.300 meter. En de route gaat nu natuurlijk langzamerhand naar beneden.

Bijna drie kilometer voor Arzúa loopt bij Carla de ketting eraf. Frans wil gaan lopen naar de dichtstbijzijnde fietsenmaker. Maar daar heb ik natuurlijk geen zin in met die hitte. In de schaduw van een enorme boom probeer ik wel om de ketting er weer om te leggen. Frans heeft geen zin om iets te doen. Hij gaat (om het netjes te zeggen) verderop tegen een paal staan urineren. De ketting ligt er na wat rommelen met twee schroevendraaiers al snel weer op. We kunnen verder.

In Arzúa stoppen we. Carla wil de laatste nacht in een alberque slapen. Ik niet. Dat gedonder met die rugzakrifsjetisten die al midden in de nacht beginnen te rommelen. Ik heb geen zin om al voor 07.00 uur te vertrekken. Het is morgen nog ongeveer 52 kilometer en 130 meter naar Santiago de Compostela. Ik neem een kamer in Pension Casa Theodora. Frans en Carla gaan naar de alberque. Ze blijken pas om 19.00 uur terecht te kunnen als fietser. Dus komen ze ook maar naar het hotel. De fietsen mogen beneden in de garage staan. Terwijl we inchecken fietsen Sieb en Fred voorbij. We drinken iets in de lobby van het hotel. Ze fietsen vandaag nog door naar Santiago de Compostela. Fred laat vallen dat ze niet via het vliegveld rijden om de terugtocht te boeken. Carla gaat direct met ze mee en zegt: 'nou ik had ook al zoiets bedacht. Je kunt in Santiago vast ook wel boeken bij een reisbureau.' Nou breekt mijn klomp. Sinds Villafranca del Bierzo zitten Frans en Carla te zagen dat ze via het vliegveld willen fietsen om de terugvlucht te boeken. En nu opeens weer niet. Ik snap er helemaal niks meer van. Ik ga wel via de luchthaven.

Als Sieb en Fred verder fietsen gaan we siësta houden. In bad, schrijven, wassen, en wat door het plaatsje lopen. Bij de supermarkt kom ik Bertrand en Marie-Louise weer tegen. Zij overnachten in een hotelletje aan het begin van Arzúa. Ik drink een pint met ze in het hotel. In een bar ga ik even internetten. Voor twee euro ben ik een uurtje bezig om alle mailtjes te lezen en een verslag van de laatste dagen te maken. Ik stuur het aan zoveel mogelijk mensen toe. Zo is iedereen weer op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Als ik in het restaurant van het hotel kom, zitten Carla, Frans, Bertrand en Marie-Louise al op mij te wachten. We krijgen Salata Russa (een soort aardappelsalade) voor vier personen en Marie-Louise krijgt Salata Pasta. Ik zit na het voorgerecht al stampvol. Ook omdat ik de helft van de Salata Pasta van Marie-Louise op mijn bord kreeg geschoven. Dan komt het hoofdgerecht. Enorme blokken draadjesvlees met knalgele aardappelen. Heerlijk, maar veel en veel te veel. We krijgen het zelfs met de nodige flessen wijn niet weggespoeld. En dan ook nog Saint Jacquestaart toe. En dat voor de prijs van tien euro

per persoon. Niet te geloven. Om 21.30 uur gaan we te bed. Voordat ik de deur achter mij dicht trek, herinner ik ze er nog even aan dat ik morgenochtend langs het vliegveld fiets. Nu blijken ze toch ook maar die route te volgen. Ik snap er helemaal niks meer van. We zien het morgen wel.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
27 mei	Sarria	Arzúa	81,090 km	2.452 km	5:00:20 uur	16,20 km/pu

Dag 29: zondag 28 mei 2006

Ik had een leuke herinnering. Nu de volgende.

Ik heb niet lekker geslapen. Dat komt waarschijnlijk van die plak Milka-chocolade die ik gisterenavond nog heb opgegeten terwijl ik televisie lag te kijken. Om 06.30 uur maak ik de anderen wakker. Na het ontbijt lopen we met onze spullen naar de garage. Hier komt Carla met de mededeling dat ze toch niet met mij mee fietsen. Het argument is nu dat ze via de originele pelgrimsroute Santiago de Compostela wil binnenrijden. Ook goed. Als ze goed op de kaart zou kijken, is dat dezelfde weg die ik neem vanaf het vliegveld. Maar.... je moet doen wat je denkt dat je moet doen. In de garage nemen we afscheid van elkaar. Ik neem de hoofdweg. De N634. Het is zondagochtend, dus heerlijk rustig. Lopende pelgrims en verder niemand. Geen auto's. Niets. Ferreiro, Cerceda, Pedrouzo komen voorbij. De berm ligt vol weggegooid kledingstukken. De klimmetjes worden steeds minder.

Het is al weer 21 graden als ik bij de luchthaven aankom. Het is echt een provinciaal vliegveld. Lekker klein. Ik rij met mijn fiets zo de aankomst- en vertrekhal in. Het loket van Ryanair is nog dicht. Het gaat om 10.00 uur open. Vijf minuten wachten en het rolluik gaat open. Wat een timing. Binnen vijftien minuten is mijn vlucht naar Londen Stansted geregeld. Voor 92,69 euro vlieg ik met mijn fiets komende woensdag 1 juni 2006 naar Engeland. Met mijn ticket op zak fiets ik de laatste tien kilometer naar Santiago de Compostela. En daar zitten toch nog een paar steile stukken tussen. Daar moet ik woensdag wel even rekening mee houden.

Vanaf de Monte del Gorzo, de berg van de vreugde, kun je de eerst gebouwen van Santiago de Compostela zien. De aankomst in Santiago is in tegenstelling tot alle verhalen, berichten en vermeldingen in verslagen op internet prachtig. Ik fiets samen met de drie Italianen op hun mountainbikes naar het plein voor de kathedraal van Santiago de Compostela. We worden door onbekende en bekenden die we onderweg zijn tegengekomen hartelijk begroet. Op het plein laten wij ons vereeuwigen door met z'n vieren op de foto te gaan. De Italianen gingen helemaal uit hun dak. Ze vinden het prachtig dat ik het met al mijn bagage vanuit Nederland heb gehaald, terwijl zij pas bij de Pyreneeën zijn begonnen en hun bagage in een auto elke dag is nagebracht. We nemen afscheid bij de ingang van de kathedraal.

Ik ga naar het aparte bureau achter de kathedraal waar je moet melden om je Compostelana op te halen. Ik zet mijn fiets binnen -uit het zicht- onder de trap. Het bureau is op de eerste verdieping. De trap naar boven staat vol pelgrims die net zijn aangekomen. In de zaal zijn zeven mensen druk met het uitschrijven van de begeerde Compostolaten. Als ik aan de beurt ben, moet ik mijn stempelkaart laten zien en vertellen waarom ik deze toch heb gemaakt. Er moet in ieder geval een religieus element aanwezig zijn anders wordt het begeerde papiertje niet verstrekt. Bij de overhandiging word ik verzocht een bedrag te doneren voor de mis en om 12.00 uur in de kathedraal aanwezig te zijn om de mis bij te wonen. Alle vanmorgen aangekomen pelgrims zullen worden genoemd. Naar een bed hoef ik niet lang te zoeken. Hostal Libredón ligt naast de kathedraal. Ik heb een zolderkamertje voor zevenentwintig euro per nacht. Ik reserveer tot woensdagochtend. Snel breng ik mijn spullen naar de derde verdieping. Mijn fiets kan ik in een ander gebouw in het verwarmingshok neerzetten.

Ik kom de kathedraal binnen door de 'Portigo de la Gloria'. De kathedraal zit al stampvol. Ik ga vooraan tegen een pilaar aan zitten. Ook hier beginnen ze gewoon een kwartier te laat. Voor het begin van de mis worden alle aangekomen pelgrims genoemd. Het is een hele lijst. Ik zit er ook tussen. Dan begint de mis, die een hoog Taizé-gehalte heeft. Een non zingt voor en de 'gemeente' valt in. Tijdens het zingen komen mannen in groene jassen met rieten manden langs voor de collecte. Ondanks dat de hele dienst in het Spaans is, is de liturgie goed te volgen. In wezen verschilt een katholieke mis qua opbouw niet echt veel van een protestante kerkdienst. Vlak voor het einde van de mis gaat het dan toch gebeuren. De 'Botafumeiro'. De ceremonie met het grote wierookvat, dat alleen wordt gehouden als er voldoende mensen zijn die een donatie hebben gegeven aan de kerk voor de pelgrims. Dezelfde mannen in groene 'middeleeuwse' jassen komen naar voren. Een van hen draagt een schep met gloeiende kolen. Het enorme wierookvat dat hoog boven het altaar hangt wordt naar beneden gelaten. De kolen gaan erin en dan begint men het vat -door met acht man aan het touw te trekken- heen en weer te slingeren. Met grote snelheid slingert het vat door de kathedraal. Het is muistil in de kathedraal. Kippenvel. Op zondag 30 april ben ik vertrokken uit Vianen en nu vier weken later sta ik hier zonder kleerscheuren na een fietstocht van 2.495 kilometer in Santiago de Compostela. Met een sneltreinvahrt schiet de hele reis aan mij voorbij. Als het vat het plafond raakt stijgt er een enorm gejuich op. Wat een ontlasting. Het applaus duurt zeker vijf minuten. Na de pelgrimszegen verlaat iedereen diep onder de indruk met zijn of haar eigen gedachten de kathedraal. Heel indrukwekkend.

Buiten word je onmiddellijk opgeslokt door de enorme drukte en de hitte. Op het plein kom ik Don Verboven, de Belgische theaterproducent, tegen. Hij heeft het ook gehaald. Wel met de nodige ellende onderweg. Hij heeft zijn paspoort verloren zonder het te merken. Een Spanjaard die het paspoort vond heeft hem kunnen bellen omdat er een briefje met zijn 06-nummer in zat. Hij heeft het hem nagebracht. Later is zijn bankpasje gebroken en heeft hij vier dagen van 25 euro moeten leven. Gelukkig heeft hij iemand ontmoet die hem geld leent. Samen staan ze hier op de camping. Hij vertelt mij dat ik mij met een kopie van mijn Compostelana rond half zes moet melden bij de ingang van de garage van het Parador 'Hostal dos Reis Catolicos'. Vroeger was dit een onderkomen voor pelgrims. Nu is het het duurste hotel van Santiago de Compostela. Voorzien van vijf sterren. Daar krijgen elke dag de eerste tien pelgrims die zich melden om 19.00 uur door het hotel traditiegetrouw een gratis exclusieve maaltijd aangeboden. Ik spreek met hem af dat ik er ben.

Ik ga wat eten op mijn zolderkamer. Dan weer snel de straat op. Ik ga nog een keer terug naar de kathedraal. Kaarsen branden. Thuis en onderweg heb ik het heel veel mensen beloofd. Ik steek blokkenvol aan. Ik mag niemand vergeten. Buiten kom ik steeds meer bekenden tegen. De Duitsers, het zwangere fietsende echtpaar uit Oss, Carla en Frans. Maar ook Bertrand en Marie-Louise. Ze zijn veilig aangekomen. Ik ben trots op ze. Ze hebben echt de hele weg gefietst. Geen enkele keer zijn ze bij een steile klim afgestapt. Dat kan ik niet zeggen. Op het plein voor de kathedraal drinken we een groot glas koud bier. In de schaduw want in de zon is het ruim veertig graden. Zij zijn ook via de luchthaven gefietst en hebben de terugvlucht, komende woensdag naar Brussel, geboekt bij de Spaanse vliegmaatschappij Iberia. Gedrieën slenteren we wat door de smalle straatjes van de binnenstad.

Ik spreek met ze af om morgen met de bus naar Fisterra te gaan. Fisterra: het einde van de wereld. Morgenochtend om 07.00 uur haal ik ze op bij hun hotel. Om te weten waar ze verblijven, loop ik met ze mee.

Op de terugweg laat ik een kopie maken van mijn Compostelana. Vervolgens ga ik naar de kathedraal om de schrijn van de apostel Jacobus onder in de kathedraal te bekijken. Er staat een flinke rij. Eén voor één schuifelen we door de nauwe gang. Het volgende voor pelgrims gebruikelijke ritueel is de omarming van de heilige Jacobus. Het grote

beeld van Jacobus staat hoog achter het altaar. Deze rij is nog veel langer. Via een klein trapje kom je boven. Een priester houdt alles in de gaten en zorgt ervoor dat er geen foto's worden genomen. Als je na de omarming de priester een euro geeft, krijg je van hem een bidprentje met een afbeelding van het beeld. Dit zijn twee van de vele rituelen die elke pelgrim zou moeten doen na aankomst in Santiago de Compostela. Zo zijn er verder: het stapelen van stenen op kilometerpalen langs de route, het leggen van een steen bij Cruz de Ferro, het achterlaten van een kledingstuk in de berm vlak voor Santiago de Compostela, het wassen van je geslachtsdeel in de rivier bij Lavacolla, het leggen van je hand in de boom van Jesse bij de ingang van de kathedraal, het geven van drie kopstoten tegen beeld van Maitre Mateo (de architect van de kerk, aan de andere kant van de boom van Jesse), het branden van kaarsen voor je dierbaren, het wierookvat zien zwaaien en het verbranden van je schoenen bij Fisterra. Het zijn er nogal wat en volgens mij zijn ze dit nog lang niet allemaal. Symbolisch staat het allemaal voor het afwerpen van je oude leven en het beginnen van een nieuw leven. Naar het schijnt stammen sommige van deze oude gebruiken uit de tijd van de Kelten en de Romeinen. Ik zie wel aan welke rituelen ik nog toe kom. Het is 17.23 uur en ik ga snel naar het Parador 'Hostal dos Reis Catolicos'.

Als ik er aankom ben ik nummer elf. Dat is balen. Don is er met een Nederlander, Kick, een soort Rambo uit Houten, die de laatste dagen met hem mee heeft gefietst, Sieb en Fred, vijf Italianen en een Braziliaanse. Ik blijf nog maar even kletsen. Op een gegeven moment gaat de Braziliaanse weg en ben ik nummer tien. Dat is mooi. Er komen verschillende pelgrims langs die teleurgesteld maar weer verder gaan. Plotseling komt er een Japanees aan met een kopietje van haar Compostelana in haar hand. Heeft die Sieb haar beloofd voor haar een plekje vrij te houden. Ben ik weer nummer elf. Dan komt de echtgenote van de Japanees de hoek om zetten. Die is nummer twaalf. Even later meldt zich een Spaanse zwerver. Iedereen blijft. Het is reuze gezellig.

Klokslag 19.00 uur komt er iemand van het chique restaurant naar beneden. Hij geeft een bon aan een van de Italianen en vraagt wie er meegaan. De Italiaan, met ontblote borst en een paar flinke kettingen om, begint met hese stem te tellen. De vier Nederlanders die er als eerste waren, vijf Italianen en de Japanees. Dat zijn er tien. Daar is die Japanner het niet mee eens. Hij wil ook mee naar binnen. De man van het hotel geeft aan dat er tien naar binnen mogen. Verder wil hij zich er niet mee wil bemoeien. Nogmaals laat de Italiaan horen hoe hij aan tien personen komt. Dan springt de Japanner uit zijn vel van nijd. Hij begint te schelden en te smijten met alles wat hij te pakken kan krijgen. Tierend loopt hij rond. Op een gegeven moment wil hij zelfs de potige Italiaan te lijf. De Japanees grijpt nu in en gaat met haar man praten. De Italiaan trekt zich er niets van aan en telt gewoon nog een keer. Dan besluit de Japanees ook niet mee te gaan. Zo ben ik opeens weer nummer tien en mag ik mee naar binnen. De Italianen weet precies de weg. Ze blijken hier al voor de derde keer te eten. Het is maar goed dat die Japanners dat niet weten. Via de hoofdingang lopen we naar binnen. Maar dan worden we ver bij de gasten vandaan gehouden. Via allerlei gangetjes komen we onder in catacomben van het hotel. Hier is de keuken. We krijgen een dienblad dat door een van de koks wordt vol gezet. Gevulde tomaat met tonijnvulling, een hele grote quiche, een enorme appel, een stuk brood, een fles water en een fles wijn. Opeens bedenkt Don, de Belg, dat hij zijn tas buiten bij de ingang van de garage heeft laten staan. Snel gaat hij terug. Te laat. De tas is verdwenen. Met daarin zijn mobieltje, zijn foto toestel en zijn internetbevestiging van zijn vliegticket morgen naar Rome. Gelukkig ligt zijn paspoort op de camping. Ze moeten hemwel hebben deze reis. In een speciale pelgrimskamer mogen we onze maaltijd opeten. Het is heerlijk. Als we zijn uitgegeten, brengen we de lege dienbladen terug naar de keuken.

Op een terrasje drinken we nog wat. Frans en Carla komen er ook nog bij. Ze weten allemaal nog niet hoe ze terug gaan. Morgen is alles pas open. Carla en Frans zijn wel bij de zondagmis geweest maar zijn halverwege weggegaan en hebben zo het wierookvat gemist. Om 21.00 uur ga ik nog even naar het plein achter de kathedraal. Hier bel ik

Petra en vraag of ze mij op de webcam van Santiago de Compostela kunnen zien. Een kwartier later bellen ze dat ze mij zien lopen. Dat is toch leuk. Om 22.00 uur ben ik terug op mijn zolderkamer.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
28 mei	Arzúa	Santiago de Compostela	43,050 km	2.495 km	2:15:15 uur	19,09 km/pu

Dag 30: maandag 29 mei 2006

Twee dingen: ik blijf en ga niet weg

Om 06.15 uur sta ik op. Aankleden en ontbijten. Dan zo stil mogelijk het hotel uit. Door een verlaten Santiago de Compostela loop ik naar het hotel waar Bertrand en Marie-Louise verblijven. Ik ben er iets voor 07.00 uur. Met zijn drieën lopen we naar het busstation. Het is ruim een half uur lopen.

Ook hier is het hele busstation overdekt. Veel bedrijvigheid is er nog niet. De bus naar Fisterra is ruim op tijd en zit vol als we precies om 08.00 uur vertrekken. Een retourtje kost twintig euro. Naast mij komt een Braziliaan zitten die samen met een paar Spaanse jongedames de noordelijke Camino langs de kust heeft gelopen. Hij gaat vandaag met een van die dames -intussen zijn vriendin- door tot Cabo Fisterra. Hij woont sinds drie jaar in Londen. Zaterdag moeten ze afscheid van elkaar nemen. Dan gaat hij terug naar Engeland. Hij vindt het maar niks. Na een kwartiertje kunnen ze naast elkaar zitten. Verrassend genoeg rijden we al snel weer in de bergen. Het is flink klimmen. De laaghangende bewolking zorgt ervoor dat we weinig van de omgeving kunnen zien. Af en toe stopt de bus om passagiers in en uit te laten stappen op plaatsen waarvan ik mij afvraag waar ze vandaan komen of wat ze er moeten doen. Tevens stopt de chauffeur onderweg twee keer om in een bar koffie te gaan drinken. Hij doet heel rustig aan. We rijden via Ames, Negreira, A Bana, Santa Comba, Zas, Baio, Vimianzo, Dimbria, Corcubion en na bijna drie uur en 130 kilometer Fisterra. Het laatste gedeelte van het traject is prachtig. We rijden langs prachtige blauwe baaien met kleine strandjes.

In Fisterra drinken we eerst een kopje koffie/thee. Dan lopen we de vijf kilometer naar het uiterste puntje: Cabo Fisterra. Het is een mooie wandeling. Boven over de cliffs. Overal gele brem met op de achtergrond de diepblauwe zee en de blauwe lucht. De bermten staan vol met de mooiste bloemen. Boven op Cabo Fisterra staat een vuurtoren, een winkeltje en een restaurant. Op het uiterste puntje staat een paaltje met daarop de Jacobsschelp en '0,00 km'. Dit is echt het einde van de Camino en het einde van de wereld. 'We hebben het volbracht' roept Bertrand als we op het uiterste puntje staan. In het café bij de vuurtoren drinken we een Coca Cola. Op ons gemak wandelen we terug naar de haven van Fisterra. Echt genieten. Zeker met het geluid van krijsende meeuwen op de achtergrond. Op het strandje bij de haven zoeken we voor Marie-Louise schelpen. Er ligt helaas voor Petra geen drijfhout.

We nemen de bus van 13.45 uur terug naar Santiago de Compostela. Het gaat via dezelfde weg terug. Alleen moeten we in Baio overstappen. Deze chauffeur heeft haast. Als een gek rijdt hij door de bergen. We doen er ruim een half uur korter over dan vanmorgen. Bij aankomst in Santiago de Compostela is Marie-Louise zo misselijk als een kat. In het centrum drinken we iets op een terrasje. Later haal ik op het postkantoor de post naar mijn poste restante adres op. Twee dummies. Eén kan ik er wel gebruiken. Van de andere maak ik een zwerfboek. Dat moet hier zeker lukken. Bij de supermarkt haal ik twee pakken ananassap en een beker yoghurt. Op mijn zolderkamer heb ik nog brood en beleg. Die maaltijd moet lukken. Als ik door de binnenstad loopt kom ik nog steeds 'nieuwe' bekenden tegen. Om 21.30 uur is het bedtijd.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
29 mei	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	0,000 km	2.495 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu

Dag 31: dinsdag 30 mei 2006

Geef je wensen mee aan de wind, zoals de Tibetanen hun gebeden op wapperende gebedsvlaggen, hoog in de lucht, op het dak van de wereld. De vlaggen vragen om vrede, harmonie en geluk en de wind doet de rest.

Natuurlijk ben ik weer vroeg wakker. Na het ontbijt haal ik al mijn spullen tevoorschijn en zoek alles nog een keer uit. Ik verdeel de spullen die mee moeten over de vier fietstassen.

Om 9.30 uur loop ik op mijn gemak naar het Centro Galego de Arte Contemporánea. Het blijkt pas om 11.00 uur open te gaan. Net op dat moment komen Bertrand en Marie-Louise de hoek om. Ze komen net van de markt. Om de tijd op te vullen, ga ik daar dan eerst maar even kijken. We lopen een stukje met elkaar op. Zij gaan naar het Pelgrimsmuseum. Dat staat bij mij vanmiddag op het lijstje.

De markt bestaat uit vier delen. Alles is strikt gescheiden. Er is een vis-, groente-, vlees- en warengedeelte. Alles wordt streng in de gaten gehouden door de vele controleurs –in hun witte jassen- die er rond lopen. De vreemdste producten kom je er tegen. Natuurlijk ontbreken bij de slaggers de complete varkenskoppen niet. Bij de visafdeling liggen enorme inktvissen en tonijnen. Het fruit op de groentemarkt zorgt voor een kleurrijk plaatje. Op de terugweg naar het museum loop ik nog even door de kathedraal om te vragen of vanmiddag ook het wierookvat wordt gebruikt tijdens de mis. Helaas. Komende week niet meer. Ik weet voldoende en loop naar het museum voor moderne kunst. Het is net open als ik er aan kom. Gratis, maar je krijgt wel een kaartje. Er staan/hangen een paar mooie stukken. Een deel is ingericht met foto's van Jorge Molder. Helaas is een deel van het museum dicht omdat ze een nieuwe expositie aan het inrichten zijn. De museumwinkel is fantastisch. Jammer dat ik niets kan kopen. Het is allemaal veel te zwaar om op de fiets mee te nemen. Het volgende museum op mijn lijstje is het Museo do Pobo Galego. Het gebouw is prachtig maar de collectie bestaat uit oude gereedschappen, kostuums en foto's. Dat heb ik snel gezien.

Op de terugweg naar het hotel koop ik bij de bakker een paar lekkere broodjes. Ik eet op mijn zolderkamer. Daarna ga ik proberen om mijn fiets te demonteren en weer in elkaar te zetten. Morgenochtend moet ik het op de luchthaven wel allemaal los kunnen krijgen. Alles lukt, behalve mijn pedalen. Die zitten muurvast. En ze moeten er echt af. Dit probleem wordt binnen tien minuten opgelost. Onderweg naar de gereedschapswinkel kom ik Bertrand en Marie-Louise tegen. Bertrand heeft in het hotel een bacosleutel liggen. Daarmee moet het wel lukken. We spreken af dat ik over een half uurtje bij ze langs kom. En inderdaad, ze zijn zo los. We draaien ze zo vast, dat ik ze morgenochtend gemakkelijk los kan krijgen. Ik breng mijn fiets terug naar het hotel en ga weer de straat op.

Via kleine straatjes kom ik bij het Museo das Peregrinacions. Het Pelgrimsmuseum. Het is een leuk, klein museum. Op een heldere manier wordt de geschiedenis van de Camino weergegeven. Er is een extra expositie over pelgrimeren naar Tibet. Alle bezoekers mogen een 'Tibetaanse' vlag beschrijven en deze in het museum ophangen. Na een uurtje in de zon te hebben gezeten op het plein voor de kathedraal, bezoek ik ook nog even het Museo de la Cathedral de Santiago. Het bestaat uit drie delen. Een deel met gobelins, een deel met opgegraven bouwelementen en een deel met de kerkschatten van de kathedraal. Bij de ingang van de kathedraal leg ik mijn hand in de boom van Jesse en kijk ik hoe mensen drie keer met hun hoofd tegen het beeld van Maitre Mateo stoten. Bij de supermarkt haal ik mijn eten voor vanavond. Brood, een blikje tonijn en yoghurt.

Terug op mijn zolderkamer geniet ik van een smakelijke maaltijd. Nog een uurtje door de binnenstad slenteren om afscheid van Santiago de Compostela te nemen. Om 22.,00 uur ga ik te bed. Maar dat wil niet zeggen dat ik vandaag direct als een blok in slaap val. Buiten op het plein zit iemand fanatiek op een harp te spelen. Rustgevend, maar ik val er niet van in slaap. En hij gaat maar door. Op een gegeven moment ga je de melodie herkennen en wordt het steeds mooier. Om 00.35 uur ga ik mijn bed uit om te kijken wie het is. Het is Santi Pintos. Helemaal alleen zit hij hier met zijn harp. Ik koop een CD van hem en vraag of hij nog even door wil gaan als ik weer in bed lig. Het wordt een prachtig afscheidsconcert van Santiago de Compostela. Uiteindelijk val ik in slaap.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
30 mei	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	0,000 km	2.495 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu

Dag 32: woensdag 31 mei 2006

Wat ik doe zal de wereld niet veranderen, maar misschien dat iemand er anders door gaat kijken. En heel misschien verandert zijn manier van leven wel een heel klein beetje. Dat zou al prachtig zijn!

Om 07.15 uur zijn alle voorbereidende handelingen verricht om te vertrekken. Voor de laatste keer fiets ik over het verlaten plein voor de kathedraal. Het zwerfboek leg ik op de trap voor de ingang. Zo kan een van de eerste bezoekers er verder mee. Nu maar hopen dat hij of zij na er iets in geschreven of getekend te hebben het boek ook weer ergens neerlegt voor de volgende vinder.

Ik fiets naar het busstation. Onderweg raak ik even de weg kwijt. Na wat vragen kom ik toch op de juiste weg naar de luchthaven. Wind tegen en een paar behoorlijke klimmetjes. Het is al weer 20 graden. Ik ben met de ruim tien kilometer toch nog een uurtje zoet.

Ik fiets weer gewoon de aankomst- en vertrekhal in. De man achter de informatiebalie wil wel even op mijn fiets passen terwijl ik even andere kleren aantrek. Ik ben vanmorgen vertrokken met mijn oudste en smerigste kleren. Terwijl de man van de informatiebalie op mijn fiets past, ga ik naar het toilet. Hier kleed ik mijn snel om. De uitgetrokken kleding gooi ik weg. Dat scheelt wassen en bagage. Dan verbouw ik mijn fiets zoveel mogelijk. Het stuur moet een kwartslag worden gedraaid, trappers omzetten, zadel in de laagste stand, voorwiel eruit, banden leeg. Het voorwiel bevestig ik met plakband aan het frame. Alle fietstassen laat ik inpakken in een speciale bagagezak. Zo heb ik alleen mijn rugzak als handbagage. Zoals altijd ben ik weer veel te vroeg. Wachten. Maar ruim op tijd zijn heeft ook zijn voordelen. Ik kan als eerste inchecken. Mijn fietstassen wegen 14 kilo. Dan beginnen ze te zeuren over mijn fiets. Hij is te groot. Ik moet na het inchecken met mijn fiets naar een speciale band. Er komen wel vier Spanjaarden kijken. Allemaal lopen ze hoofdschuddend weg. Ik zaag hem echt niet doormidden. Een Noor die ook een fiets bij zich heeft, snapt er ook niets van. Omdat zijn fiets compacter is, heeft hij wel minder problemen. Hij mag hem zo op de lopende band leggen. Dan komt er een man in een blauw jasje bij die ook weer met mijn fiets gaat lopen. In het Engels zeg ik tegen hem dat hij maar moet zien wat hij ermee doet en dat ik de fiets in Engeland wel weer zie verschijnen. De laatste weken heb ik elke dag het vertrouwen gehad dat alles goed komt. Nu proberen zij hier op het vliegveld dat vertrouwen even weer snel tot een minimum te beperken. Dat dacht ik niet. Ik zeg de man gedag en loop weg naar de douane en de gate. De hele reis is alles nog goed gekomen. Dit komt ook goed. En anders zien we het in Londen wel weer.

Bij de gate nuttig ik een stokbroodje met een blikje cola. Naast mij zingt een Engelsman zachtjes Beatlessongs. Het vliegtuig komt om 11.20 uur aan. Terwijl ik in de rij sta bij de gate komt de Noor naast mij staan en vraagt of hij in het vliegtuig naast mij mag komen zitten. Hij wil graag horen wat ik allemaal heb meegemaakt tijdens het fietsen. Ook wil

hij graag vertellen wat hij heeft meegemaakt en zijn foto's laten zien. Hij is van Porto langs de kust naar Santiago de Compostela gefietst. Het is echt een lowbudgetvlucht. Alle aangekomen passagiers stromen via de twee trappen het vliegtuig uit en lopen naar de terminal. Dan mogen wij het platform op en lopen in een lange rij naar de vliegtuigtrappen. Op de bagagetrolleys onder het vliegtuig zie ik onze fietsen staan.

We zitten samen op de achterste rij in de staart van de Boeing 737-800. Ik bij het raampje, Harald de Noor in het midden en naast hem een Engelse. Alle handbagage moet in de bagagebakken. Zitten. Riemen vast. En vertrekken. Om 11.38 uur is het contact met de Spaanse bodem verbroken. We zijn amper in de lucht of er worden al kaarten uitgereikt met informatie wat er allemaal gekocht kan worden. Er wordt niets verstrekt. Geen drinken en geen eten, alles is te koop. We vliegen via de Golf van Biskaje, Bretagne, Jersey, over het Kanaal naar Zuid Engeland. Dan is het niet ver meer naar Londen Stansted. Halverwege delen Harald en ik zijn sinaasappel. We vermaken ons prima achterin dat vliegtuig. Harald komt uit Grimsted en vliegt straks nog door naar Oslo. Daar moet hij -als hij de laatste trein mist- nog 200 kilometer fietsen. De Engelse naast Harald is doodziek. Ze weet niet wat ze heeft, maar kan sinds gisteren haar gewrichten bijna niet meer gebruiken. De Spaanse dokter denkt dat ze een virusinfectie heeft. Maar ze vertrouwt het niet en heeft maar snel een vlucht naar Engeland geboekt. We landen precies op tijd. Op één wiel. Waarna het vliegtuig hevig begint te slingeren. Er valt van alles uit de bagagebakken boven onze hoofden. Gelukkig komt het allemaal goed. Ondanks dat het geen klein vliegveld is en het heel druk is, gaat alles heel snel. Bij de paspoortcontrole zijn geen al te lange rijen en op de bagageband schuiven de eerste koffers al voorbij als we er aankomen. Als we onze bagage hebben, gaan Harald en ik naar een aparte band waar de speciale bagage de hal binnen komt. Onze fietsen liggen er al. Tussen buggy's, golftassen, een enorm televisie en andere objecten. Samen zetten we mijn fiets in elkaar. De grootste klus is mijn banden weer op een spanning van vijf bar te brengen. Dat lukt niet echt met dat kleine fietspompje. Ik krijg de drukindicator van mijn ventiel niet op groen. Voorlopig moet ik het maar met minder lucht doen. Dan nemen we afscheid. Harald gaat opnieuw inchecken en ik ga met mijn fiets door de douane.

In de aankomsthal ga ik eerst Engelse ponden pinnen en daarna naar de informatiebalie. Daar vraag ik waar ik mij precies in Engeland bevind. De mevrouw achter de balie begint te lachen en gelooft niet dat ik dat niet weet. Maar al snel beseft ze het. Als ik zeg dat ik naar Dover wil fietsen, raadt ze dit af. Veel te gevaarlijk. Maar ik moet toch naar de kust. Harwich vindt ze ook niks. Ik moet maar naar het station fietsen en daar de trein pakken. Toch krijg ik haar zover dat ze de route naar het eerste dorp op een papertje schrijft. Een kaartje heeft ze helaas niet. Ze wenst mij nog veel geluk. 'Goed uitkijken' roept ze mij na.

Buiten is het droog, bewolkt en 18 graden. Ik fiets naar Takeley. Het links rijden is geen probleem. Het voorbijrazende verkeer wel. Ze rijden bij wijze van spreken de spaken uit je wielen. Snelweg of B-weg; het maakt niet uit wat voor weg het is. Voordat ik Takeley bereik, ben ik al twee keer de berm in gereden. Ze stoppen nog wel om te vragen of alles goed is. Fietspaden zijn er gewoon niet of ze moeten daarmee de 40 centimeter brede strook op de rijbaan bedoelen aan de andere kant van de witte streep. Ik besluit niet naar Dover te gaan. Dit is te gek. Het is levensgevaarlijk. Ik ga niet na 2.500 kilometer fietsen in België, Frankrijk en Spanje het risico nemen om hier in Engeland te worden platgereden. Ik bevestig een tak uit de berm dwars op mijn bagagedrager. Met plastic zakje eraan heb ik zo een mooi vlaggetje waarmee ik iets meer ruimte om mij heen creëer. Althans dat hoop ik. Ik besluit naar Harwich te fietsen en daar de boot naar Hoek van Holland te nemen. Het is niet echt leuk om hier te fietsen.

Via Great Dunmow rij ik over de A120 naar Braintree. De Engelsen zijn al helemaal in de ban van het wereldkampioenschap voetballen dat in juni gaat beginnen. Heel veel auto's zijn voorzien van vlaggetjes. Complete huizen zijn versierd. In de hoofdstraat van

Braintree stop ik bij een motorgarage om mijn banden op de juiste spanning te brengen. Na een praatje en met mijn banden vol lucht ga ik weer verder. Bij 'Smith & Jones, quality fish and chips' koop ik een portie 'fish and chips'. Ik moet iets meer dan vier pond betalen. Niet te beschrijven. Maar het smaakt heerlijk. Ik fiets verder. Bradwell, Coggeshall, Broad Green, Little Tey, Marks Tey.

Rond 18.00 uur ben ik in de buurt van Colchester. Tot nu toe staan er opvallend weinig huizen te koop. Dat is hier in Engeland wel eens anders geweest. In Colchester ga ik een overnachtingadres zoeken. Na wat rondvragen kom ik bij het Peveril Hotel. De goedkoopste kamer is 47 pond. Inclusief een echt Engels ontbijt. Charley, die al behoorlijk aangeschoten is, komt achter de bar vandaan en laat mij de kamer zien. Er staat een bed en daar gaat het om. Dan vertelt hij mij hoe ik achterom moet rijden om mijn fiets op de kleine, overvolle binnenplaats te zetten. Hij doet vloekend de poort voor mij open. Hij is net gestruikeld over een paar zakken tuinaarde en heeft van alles omgegooid. Als hij een zak oppakt blijkt de bodem gescheurd te zijn. Het wordt een grote chaos. Tot overmaat van ramp laat hij nog even een tegel op zijn tenen vallen. Keihard roept hij 'FUCK' en geeft een schop tegen de berg tuinaarde die uit de gescheurde zak is gekomen. Hierdoor wordt de chaos nog groter. Ik laat hem achter en breng de fietstassen naar mijn kamer.

In een klein -echt Engels- winkeltje koop ik een Engelse krant, vanillecreamcrackers en twee flessen Lilt-frisdrank. Dat wordt genieten op mijn kamer. Om 19.30 uur ga ik eten in de pub van het hotel. Spaghetti met een pint of lager. Van Mack uit Chester, die een half jaar in dit hotel verblijft omdat hij in de buurt een bedrijfshal moet opbouwen, mag ik even een kaart lenen om mijn route voor morgen te bepalen. Morgenochtend kan ik de kaart afgeven bij de bar. Op een klein briefje schrijf ik de plaatsen op die ik in ieder geval tegen moet komen wil ik in Harwich uitkomen. Rond 22.00 uur ga ik naar bed.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
31 mei	Santiago de Compostela	Colchester	69,060 km	2.564 km	3:52:40 uur	17,80 km/pu

Dag 33: donderdag 1 juni 2006

86.400. 86.400 seconden. Elke dag krijgen we 86.400 seconden om dankjewel te zeggen. Hoeveel seconden hebben jij er vandaag al van gebruikt om dankjewel te zeggen?

Ik ben al om 05.00 uur wakker. Zo merk je direct dat Engeland een andere tijdszone heeft. Buiten is het prachtig weer met een strakblauwe lucht. Om klokslag 07.00 uur ga ik naar beneden voor het ontbijt. Weetabix met melk en suiker als voorafje. In de keuken maken twee echte Engelse dames een heerlijk Engels ontbijt voor mij klaar. Toast met gebakken eieren, gebakken spek, worstje, baked beans met sterke thee. Genieten. Ik betrap mij erop dat ik af en toe met mijn ogen dicht zit te eten. Zo lekker is het. Een van de dames legt uit hoe ik Colchester uit kom richting Harwich. Al vindt ze de trein een beter plan. Als mijn bord leeg is, vertrek ik.

De aangegeven route klopt. Het is inmiddels bewolkt. Geen stukje blauw is er meer te bekennen. Maar het is droog en ik heb de wind in de rug. Ik volg het lijstje dat ik gisteren heb gemaakt. En alle dorpen liggen nog waar ze op de kaart stonden. Die Engelse kilometers duren lang. Halverwege bedenk ik dat het natuurlijk mijlen in plaats van kilometers zijn. Foxstreet, Ardleigh, Lowford, New Mistley, Bradfield Ramsey en dan na 20 mijl Harwich. Ik rij direct door naar de haven. Bij het loket van Stena Line koop ik voor 40 pond een kaartje Harwich - Hoek van Holland. Ik sta met mijn fiets in de eerste rij. Tussen de motoren. Om 10.15 uur kan rij één als eerste aan boord. Ik mag van de motorrijders voorop rijden.

Prachtig om zo de Stena Discovery, de grootste catamaran ter wereld, op te rijden. Ik op mijn fiets voorop en daarachter wel dertig van die zware motoren. In het ruim van de Discovery moet ik mijn fiets met touwen en sjorbanden op het motordek vastzetten. Na ons komen de auto's. Het autodek is maar voor een kwart vol. Wat een vaarttuig. De Stena Discovery is 40 meter breed, 127 meter lang. Er kunnen maximaal 1.500 passagiers mee en 375 auto's. Met een snelheid van ongeveer 70 kilometer per uur duurt de overtocht van Harwich naar Hoek van Holland ongeveer drie uur en veertig minuten. Op het passagiersdek zoek ik een plekje voorop. In het midden. Achter de enorme ramen heb je een fantastisch uitzicht. Als we om 10.40 uur vertrekken regent het. Rustig varen we de haven van Harwich uit. Eenmaal op de Noordzee is het vol gas. Ik vermaak mij prima. Beetje schrijven in mijn dagboek, Engelse kranten lezen, wat televisie kijken. De tenniswedstrijden van Roland Garros in Parijs worden uitgezonden. Er staat een behoorlijke deining met als gevolg dat her en der mensen echt gebruik moeten maken van de spuugzakken. Ik blijf rustig op mijn stoel zitten. Op de as van het vaarttuig schommelt het toch het minst. Ik heb voldoende eten en drinken meegenomen. Vlak voor de Nederlandse kust wordt het droog. Als de Stena Discovery rond 15.30 uur de Nieuwe Waterweg opvaart en de deining weg is, zie je de mensen die last hadden van zeeziekte opknappen. Ze zijn blij dat we er zijn. Nog even draaien en dan mogen we van boord. De man van de douane wil met donders geweld mijn paspoort zien. Dat kan. Op de kade van de Stena Line in Hoek van Holland staan Petra en Cees Labrie al op mij te wachten. Prachtig ontvangstcomité. De reis zit erop. Ik ben weer thuis.

Uitvliegen is heerlijk, thuiskomen nog net iets fijner. Lekker thuis in Vianen. Het gevoel dat je op je plek bent. Een ding is mij deze reis in ieder geval duidelijk geworden. De betekenis van het woord 'vertrouwen'. Waarom sleept de een alles mee en zie je een ander met minimale bagage de tocht maken? Was al die bagage niet een dekmantel voor een gevoel van mijn onzekerheid. Met tent, extra kleding, gastoestel en kookspullen wil je jezelf onafhankelijk maken. Als je geen bed kunt vinden, heb je er altijd nog eentje zelf bij je. Als je nergens kunt eten of eten kunt krijgen, kun je het tenminste nog zelf maken. Als je kleren nat zijn of vuil, heb je altijd nog reservekleding achter de hand. Maar de tol die je voor die zekerheden betaalt is aanzienlijk. 'Rad schiebend' de bergen op als het met al die bagage te zwaar wordt. Langdurig inpakken, zoeken, uitpakken en in de gaten houden of je alles wel weer meeneemt. En als ik nu eens kijk wat ik werkelijk heb gebruikt, dan is het nog niet eens de helft van wat ik bij me had. Ben ik blij dat ik ruim 20 kilo aan spullen heb weggegeven of heb teruggestuurd naar huis. Na een aantal dagen durfde ik er ook meer op te vertrouwen dat het wel goed zou komen met slapen en eten. En de tegenvallers blijken dan opeens meevallers te zijn. Staat er niet geschreven: 'ziet de vogelen in het veld'? Gaandeweg groeide en groeide steeds meer tijdens deze tocht het bijzondere gevoel dat het elke dag wel allemaal goed komt. Al was het niet altijd op de manier waarop ik me dat had voorgesteld of hoe ik het had gepland. Maar: goed kwam het. En wil je dat het leven je toelacht, dan moet je om te beginnen je eigen goede humeur meenemen.

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
1 juni	Colchester	Harwich	35,180 km	2.599 km	1:38:59 uur	21,33 km/pu

Dromen, durven, doen!
Wat is jouw excuus om het NIET te doen?

Bijlage 1: Route

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
30 april	Vianen	Zundert	98,750 km	98 km	5:33:58 uur	17,74 km/pu
1 mei	Zundert	Lokeren	81,020 km	179 km	4:52:35 uur	16,61 km/pu
2 mei	Lokeren	Kortrijk	80,260 km	260 km	4:51:34 uur	16,51 km/pu
3 mei	Kortrijk	Cambrai	103,090 km	363 km	5:53:14 uur	17,51 km/pu
4 mei	Cambrai	Noyon	102,250 km	465 km	6:23:03 uur	16,01 km/pu
5 mei	Noyon	Viarmes	85,430 km	550 km	5:09:28 uur	16,56 km/pu
6 mei	Viarmes	Massy	90,800 km	641 km	5:44:09 uur	15,82 km/pu
7 mei	Massy	Orléans	133,200 km	774 km	7:24:44 uur	17,96 km/pu
8 mei	Orléans	Orléans	0,000 km	774 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu
9 mei	Orléans	La Croix-en-Touraine	112,450 km	887 km	5:49:09 uur	19,32 km/pu
10 mei	La Croix-en-Touraine	Poitiers	128,280 km	1.015 km	7:03:51 uur	18,15 km/pu
11 mei	Poitiers	Saint Jean d'Angely	119,840 km	1.135 km	6:22:53 uur	18,77 km/pu
12 mei	Saint Jean d'Angely	Montalivet-les-Bains	95,450 km	1.230 km	5:35:52 uur	17,04 km/pu
13 mei	Montalivet-les-Bains	Belin-Beliet	137,120 km	1.368 km	6:47:29 uur	20,18 km/pu
14 mei	Belin-Beliet	Gourbera	116,350 km	1.484 km	6:10:20 uur	18,90 km/pu
15 mei	Gourbera	Saint Jean Pied de Port	107,710 km	1.591 km	5:59:54 uur	17,95 km/pu
16 mei	Saint Jean Pied de Port	Saint Jean Pied de Port	0,000 km	1.591 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu
17 mei	Saint Jean Pied de Port	Pamplona	78,220 km	1.670 km	5:28:59 uur	14,26 km/pu
18 mei	Pamplona	Los Arcos	78,250 km	1.748 km	4:42:11 uur	16,63 km/pu
19 mei	Los Arcos	Nájera	70,310 km	1.818 km	4:29:48 uur	15,63 km/pu
20 mei	Nájera	Belorado	60,000 km	1.878 km	3:49:10 uur	15,71 km/pu
21 mei	Belorado	Estépar	72,680 km	1.951 km	4:38:27 uur	15,66 km/pu
22 mei	Estépar	Carrión de los Condes	74,740 km	2.026 km	4:28:13 uur	16,71 km/pu
23 mei	Carrión de los Condes	León	114,680 km	2.140 km	5:20:36 uur	21,46 km/pu
24 mei	León	Santa Catalina de Somoza	79,280 km	2.220 km	4:32:52 uur	17,43 km/pu
25 mei	Santa Catalina de Somoza	Villafranca del Bierzo	69,990 km	2.290 km	4:18:43 uur	16,22 km/pu
26 mei	Villafranca del Bierzo	Sarria	81,400 km	2.371 km	4:54:20 uur	16,59 km/pu
27 mei	Sarria	Arzúa	81,090 km	2.452 km	5:00:20 uur	16,20 km/pu
28 mei	Arzúa	Santiago de Compostela	43,050 km	2.495 km	2:15:15 uur	19,09 km/pu
29 mei	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	0,000 km	2.495 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu
30 mei	Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	0,000 km	2.495 km	0:00:00 uur	00,00 km/pu
31 mei	Santiago de Compostela	Colchester	69,060 km	2.564 km	3:52:40 uur	17,80 km/pu
1 juni	Colchester	Harwich	35,180 km	2.599 km	1:38:59 uur	21,33 km/pu

Bijlage 2: Bagagelijst

Fietstassen

Linksvoor

lucifers
wekker *
randomreader *
routeboekjes *
Frans / Spaans voor beginners *
3 leesboeken *
toiletas (o.a. scheermesjes, scheerschuim, tandpasta, tandenborstel, zeep)

Rechtsvoor

dagboek
verf *
etui met schrijfgerei
schrijfblok
adressenlijst
Camino-stempelkaart

Linksachter

2 onderbroeken
3 paar sokken
1 zwembroek
1 korte broek *
1 lange broek *
2 fietsbroeken
1 kussen *
2 zakdoeken

Achtersak

plastic zakjes
afwasborstel *
fles afwasmiddel *

Zijvak

1 zaklamp
8 wasknijpers
touw
telefoonoplader

Rechtsachter

2 hemdjes
1 shirt *
3 T-shirts
1 trui *
1 paar schoenen
1 wielershirt
1 korte broek

Achtersak

stenen
spuitbus teflon *
10 reserve spaken

Zijvak

gereedschap

Trailer *

tent *
slaapzak
reserve buitenband trailer *
reserve binnenband trailer *
2 dagboeken
2 reserve binnenbanden
wc-papier
1 rol plakband
stuk zwart landbouwplastic *
pannenset *
gasfles *
gasbrander *
stoel *
bord *
bestek
beker *
waxinelichtje *
theedoek
helm
stuk zwart landbouwplastic *
slaapmatje *
regenbroek
schoenhoezen

Aan bij vertrek

T-shirt
fietsbroek *
lange broek
regenjack
1 paar sokken
sportschoenen *

Rugzak

fototoestel
verbanddoos
medicijnen
nooddrantsoen
paspoort
mobieltje
portefeuille met pasjes
portemonnee

Zadeltasje **

bandenreparatieset **
kettingslot

* later teruggestuurd, weggegeven of weggegooid / ** onderweg gestolen

Bijlage 3: Legende en tradities

Santiago de Compostela in het noordwesten van Spanje is samen met Jeruzalem en Rome een van de belangrijkste christelijke bedevaartsoorden.

De symbolen van de Camino; de Sint Jacobsschelp en het zwaardkruis, de lagarto, duiden op een niet-christelijke vruchtbaarheidsrite. Ook nu nog lopen de 'hardcore' pelgrims door naar deze plaats aan de kust. En nog steeds wordt door hen bij zonsondergang het eeuwenoud Keltisch ritueel van water, vuur en aarde uitgevoerd.

Sint Jacobus

Sint Jacobus, Jacobus de Meerdere of San Tiago (in het Spaans) is de nationale heilige van Spanje. Hij geldt als een van belangrijkste apostelen. Maar ondanks zijn belangrijke status is er in de Bijbel weinig over hem te vinden. Buiten Spanje is hij voornamelijk bekend vanwege de pelgrimage. Zijn symbolen zijn de Sint Jacobsschelp en het zwaardkruis.

Er zijn aanwijzingen, dat de traditie van de pelgrimage naar de plek waar Jacobus in Santiago begraven zou zijn, veel ouder is dan de christelijke geschiedenis. Vooral de plaats Fisterra of het eind van de wereld, duikt op als de magische plek waar de wereld ophoudt en de onderwereld begint. Het ligt aan de kust, die ook wel de kust van de dood genoemd wordt. Al voor onze christelijke jaartelling marcheerden Romeinse legioenen naar Fisterra om daar de zon in de onderwereld te zien wegzakken.

Het is veilig om te beweren, dat Santiago in oorsprong niet christelijk was. De meeste christelijke tradities zijn ouder dan het christendom. In voorchristelijke tijden was het altijd al traditie om op bepaalde tijden in het jaar de stamgod rond te dragen. Meestal gebeurde dit in jaargetijden die belangrijk waren voor de oogst of vruchtbaarheid. Deze gewoonte vindt zijn navolging nog steeds in de vele christelijke processies in het voor- en najaar.

Maar ook andere bronnen verhalen over de traditie van de pelgrimage. Van de Romeinse legioenen van Caius Brutus wordt verteld dat ze naar Fisterra zijn gemarcheerd. Vanaf de kaap hebben zij vol ontzag de zon gezien, die langzaam in de onderwereld wegzakte. Ongetwijfeld zullen ook zij de oude Keltische riten van aarde, water en vuur hebben uitgevoerd. Hierbij werd het haar geknipt, werd in de zee gebaad en werd iets persoonlijks uit hun verleden verbrandt bij zonsondergang. Dit alles wordt vandaag de dag nog steeds door sommige pelgrims gedaan.

Het meest in het oog springend symbool van de pelgrimage naar Santiago de Compostela is de Sint Jacobsschelp. Het wordt gebruikt als voornaamste ornament op alle gebouwen langs de pelgrimsweg naar Santiago de Compostela, de Camino. Nu is de schelp het symbool voor het vrouwelijk geslachtsdeel en is bekend als symbool van geboorte of wedergeboorte. Het is daarom dat Venus hieruit opstijgt in het schilderij 'De Geboorte van Venus' van Botticelli. Het is een symbool van een voorchristelijke vruchtbaarheidsrite, dat net als zoveel heidense symbolen en riten door de katholieke kerk zijn overgenomen. Om dit symbool over te nemen moest Jacobus, volgens de legende, iemand terug doen komen van de dood. Iets wat Jacobus in de geest van zijn heidense alter-ego wel diverse malen doet. Dit keer redde hij een ruiter die verdronken was in zee. Toen deze terugkwam uit de zee was hij overdekt met de schelpen. Via deze constructie werd de schelp toch het symbool van pelgrimage naar Galicië.

Ook het andere symbool van Jacobus het zwaardkruis, bekend onder zijn voorchristelijke naam lagarto, verbonden met vruchtbaarheid en van kuisheid. Uit al deze niet-christelijke symbolen en mythen is Jacobus en de pelgrimage ontstaan.

Sint Jacobus sindsdien afwisselend afgeschilderd als een pelgrim en een heilige beschermer/ruiter die te paard de Moren vermorzelt en de gelovigen beschermt. De

pelgrimage is nog steeds een reis naar persoonlijke inzicht. De reis die nog steeds een metafoor is voor het leven. Jacobus is nog steeds de gids, die op het eind van de reis op de pelgrim wacht.

Jacobus en de Bijbel

In het algemeen wordt geloofd dat de Sint Jacobus, San Tiago, in Spanje heeft gepreekt. Na de kruisiging ging Jacobus naar een ver land, mogelijk Iberia, om daar mensen te bekeren. Toen hij hier niet in slaagde, keerde hij terug naar Jeruzalem. Bij zijn terugkeer in Palestina werd hij door Herodus Agrippa onthoofd, die bovendien het begraven van zijn lichaam verbood. Zijn volgelingen namen zijn lichaam via de haven Joppa naar Galicie, waar ze hem aan de voet van de Libredon begroeven. Als gevolg van oorlogen en ontvolking raakte deze christelijke bedevaartsplaats in vergetelheid. Jaren later heeft een kluizenaar de beenderen van Jacobus gevonden en ze landinwaarts begraven. De kerk bevestigde de vondst en liet op deze plek een kerk bouwen. Sindsdien is er een steeds grotere berichtenstroom van wonderen en visioenen.

Samen met zijn broer Johannes en met Petrus vormt Jacob de Meerdere de top drie van de apostelen. Hij was aanwezig bij de gedaanteverwisseling, toen Jezus in een kolom van licht veranderde. Hij was in Getsemane toen Jezus vroeg om 'de beker aan hem voorbij te laten gaan..'.

Jacobus en zijn broer Johannes waren de twee onafscheidelijke neefjes van Christus. Hun vader Zebedee was getrouwd met Salome, de zus van de maagd Maria. Zij had geld en was een van de sponsors van Christus. Zij was de geldschietster van het laatste avondmaal.

Ook niet echt gunstig is het beeld dat de bijbel van Jacobus en zijn broertje schetst. Op een bepaald moment, als Christus geconfronteerd wordt met een stel sceptici, roepen de twee om het hardst dat ze op zijn bevel hen wel eens met hemelvuur zullen vernietigen. (Lucas 9:5) Jezus antwoordt hierop dat hij niet gekomen is om 'mensenlevens te vernietigen, maar ze om ze te redden.' Het is na deze gebeurtenis, dat Jezus hen de Donderzonen, Boanerges, noemt.

Met enig ironie waarschijnlijk, het wordt tenslotte gezegd door dezelfde persoon, die ooit op een bruiloft alle water in wijn veranderde.

Een andere keer nemen ze Jezus C. apart om zich te verzekeren van de beste plekjes in de hemel. Ze willen links en rechts van hem zitten. (Marcus10:38). Het sarcasme van zijn vraag: 'Kunt gij dan uit mijn beker drinken?' ontgaat hen, als ze antwoorden: 'Kunnen we!'. Jezus redt de situatie door te zeggen, dat het niet aan hem is om die plaatsen te vergeven.

De andere apostelen waren niet echt dol op de twee. Ze waren de neefjes van Jezus. Hun moeder had geld. En ze waren echte strooplikkers. Maar als de apostelen dus horen wat de neefjes nu weer hebben geprobeerd zakt hun toch al niet zo geweldige populariteit naar een nieuw dieptepunt. (Marcus 10:41)

Jacobus en Galicië

Santiago de Compostela ligt in Galicie in het Noordwesten van Spanje. Door het regenachtige klimaat en weelderig groene landschap doet het meer aan Ierland, Bretagne of de Hebriden denken dan aan Spanje. Het landschap heeft ook dezelfde mystiek. De inwoners zijn van Keltische komaf. Het is een hardwerkend en ondernemend volk. En net als hun Keltische broedervolken spelen ze doedelzak en drinken ze appelcider. De stam van de naam Galicië is dezelfde als van Wales (Gales) of het Iers, Gaelic.

Galicië is het enige gebied in Spanje wat nooit bezet is geweest door de Moren. En het is ook vanuit hier dat de Reconquista, de herovering van Spanje door de christenen op de Moren, is begonnen.

Pelgrims

'Te vaak maak je beslissingen in dit leven, waar je maar gedeeltelijk achter staat. En ook in de beslissingen, die hieruit volgen, kun je je maar gedeeltelijk vinden. Hieruit volgen dan weer andere beslissingen waarin je jezelf niet meer in vindt. Totdat je op een dag wakker wordt en jezelf niet meer kunt vinden. Dan pak je de spullen die belangrijk zijn en je gaat op weg. Totdat je jezelf weer tegen komt. En dan spreek je jezelf eens streng toe.' (Aboriginal verklaring voor de Walkabout)

Een pelgrimage is een tocht naar een plek van spiritueel belang met de bedoeling om inzicht te verwerven. Niet het einddoel, maar de weg ernaar toe, is hiervoor de manier.

In de christelijke wereld werden pelgrims vernoemd naar de drie belangrijkste plaatsen van pelgrimage: Romeiri voor hen die naar Rome gingen en Palmeiri voor degenen die naar Jeruzalem gingen. Degenen die naar de Tombe van Heilige Jacobus in Compostela gingen werden Peregrinos genoemd. Letterlijk: 'zij die door het veld gaan'.

Ooit was het de pelgrim, die onbekend was met het land, waar hij doorheen trok. Nu zijn 't het land en zijn bewoners, die onbekend zijn met het begrip van pelgrim. Kaarten en gidsen houden de moderne pelgrim op de goede weg. De palster, de pelgrimsstaf, is vervangen door de telescopische wandelstok uit ruimtevaartmetaal. Kunststoffen houden de pelgrim droger, koeler en warmer dan de pelgrim uit de middeleeuwen kon voorstellen. Wat blijft is de pelgrim en zijn weg, de Camino. Een weg, die niemand anders, dan de pelgrim kan gaan. En de weg, de Camino, is gebleven.

'Ultreya e Suseya'

'Westwaarts en houdt vol'

Elk jaar gaan vele duizenden pelgrims op weg naar Santiago de Compostela. Zowel te voet, te paard als op de fiets wordt op weg gegaan. Dit zijn door de katholieke kerk erkende manieren van pelgrimage. Om je te kwalificeren als pelgrim moet op zijn minst 100 km te voet of 200 km te paard of op de fiets worden afgelegd.

Veruit de meeste pelgrims lopen alleen de vereiste honderd kilometer. Dit zijn bijna allemaal echte gelovigen. Zij beginnen meestal in Ponteferrada. Dit geeft hun dan recht op een Compostela. Dat op zijn beurt weer recht geeft op strafvermindering na de dood. Anderen beginnen hun pelgrimsweg vanaf de Franse Pyreneeën in Saint Jean Pied-de-Port of in de Spaanse Pyreneeën bij de Abdij van Roncevalles. Ze maken gebruik van het uitstekende net van alberques en volgen de befaamde gele pijlen, die de route markeren.

Een tot de verbeelding sprekende groep zijn de lange afstandswandelaars en-fietsers. Zij vertrekken net als de pelgrims van vroeger te voet of op de fiets vanuit hun woonplaats. Voor langere tijd laten zij de vertrouwdheid en de gemakken van thuis achter zich. Geen kranten, radio of televisie en alleen zichzelf als gezelschap.

Net als de pelgrims van toen ervaren zij de ontberingen. Niet alleen de vanzelfsprekende fysieke, maar ook de geestelijke ongemakken zoals eenzaamheid en gevoelens van uitzichtloosheid.

Het Heilig Jaar

Een jaar is een Heilig Jaar, wanneer de naamdag van de apostel St. Jacob op een zondag valt. Dit gebeurt elke 6-5-6 en 11 jaar. In het tweede millennium was 1999 het laatste jaar.

In een Heilig Jaar kunnen alle pelgrims, die door de deur van de kathedraal gaan, rekenen op een volle aflat. Hiermee worden alle zonden vergeven. Opmerkelijk is dat het Heilig Jaar van Jacobus door Calixtus is ingesteld. Het is dus ouder dan dat van het heilig Jaar van Rome. Verder wordt dit Heilige Jaar bevestigd in de pauselijke bul 'Regis Aeterni' uit 1179 van Paus Alexander III.